

Projekt

przygotowany przez Zarząd Powiatu
Pabianickiego

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU PABIANICKIEGO**

z dnia 2025 r.

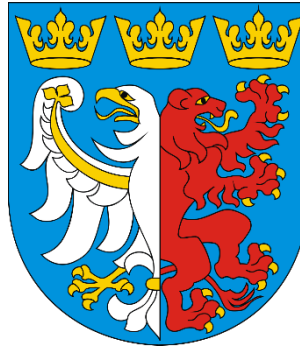
**w sprawie przyjęcia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą
do 2028 roku” za lata 2023-2024**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 13 i art. 12 ust. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 i 1907) w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 i Dz. U. z 2024 r. poz. 1940), **Rada Powiatu Pabianickiego uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku” za lata 2023-2024 w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Pabianickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” za lata 2023-2024

Zamawiający:

Powiat Pabianicki
ul. Piłsudskiego 2
95-200 Pabianice

Wykonawca:

Kamil Nabagło o środowisku
61-558 Poznań
ul. Wierzbicice 37a/6
www.osrodowisku.com

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” za lata 2023-2024

Lipiec, 2025 r.

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	4
1.1	PODSTAWA PRAWNA I ZAKRES OPRACOWANIA	4
1.2	PODSTAWOWE DANE O POWIECIE PABIANICKIM	5
2	OCENA STANU ŚRODOWISKA W POWIECIE PABIANICKIM W LATACH 2023-2024	9
2.1	JAKOŚĆ POWIETRZA.....	9
2.2	ZAGROŻENIA HAŁASEM.....	14
2.3	POZIOM PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	18
2.4	JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH.....	20
2.5	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	29
2.6	EKSPLLOATACJA SUROWCÓW.....	36
2.7	JAKOŚĆ GLEB POWIATU PABIANICKIEGO NA PODSTAWIE BADAŃ Z LAT 2023-2024	38
2.8	WERYFIKACJA SYSTEMÓW GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W GMINACH POWIATU PABIANICKIEGO W LATACH 2023-2024	41
2.9	OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE WEDŁUG STANU NA KONIEC 2024 ROKU.....	44
2.10	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	50
3	WYKAZ ZREALIZOWANYCH W LATACH 2023-2024 ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI CELÓW ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PABIANICKIEGO	51
3.1	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z POPRAWĄ JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO PRZY ZAPEWNIENIU BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO W KONTEKŚCIE ZMIAN KLIMATU	51
3.2	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z POPRAWĄ KLIMATU AKUSTYCZNEGO NA TERENIE POWIATU.....	90
3.3	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI	95
3.4	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OSIĄGNIĘCIEM CELÓW ŚRODOWISKOWYCH DLA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP) – RZECZNYCH I JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPD).....	95
3.5	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ PRZED NIEDOBORAMI WÓD I POWODZIAMI	100
3.6	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM RACJONALNEJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	103
3.7	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z RACJONALNYM GOSPODAROWANIEM ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI	109
3.8	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ GLEB PRZED NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIEM ANTROPOGENICZNYM, EROZJĄ ORAZ NIEKORZYSTNYMI ZMIANAMI KLIMATU	109
3.9	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI ZGODNIE Z HIERARCHIĄ SPOSOBÓW POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI, UWZGLĘDNIAJĄC ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	113
3.10	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ KRAJOBRAZOWEJ	117
3.11	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM TRWAŁE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ	125
3.12	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE ZE ZWIĘKSZANIEM LESISTOŚCI	127
3.13	ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OGRANICZENIEM RYZYKA WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII ORAZ MINIMALIZACJI ICH SKUTKÓW	128
4	ANALIZA WSKAŹNIKOWA I OCENA KOŃCOWA.....	132
5	SPIS TABEL.....	139
6	SPIS WYKRESÓW	140
7	SPIS RYSUNKÓW.....	140

1 WSTĘP

1.1 PODSTAWA PRAWNA I ZAKRES OPRACOWANIA

Polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami prawa, polityka ta prowadzona jest na podstawie strategii rozwoju, programów oraz dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Programy ochrony środowiska są bowiem wymaganiem dokumentem, zgodnie z brzmieniem art. 14. ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Obowiązek sporządzenia powiatowego programu ochrony środowiska wynika z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Uchwałą nr XLV/332/22 Rady Powiatu Pabianickiego przyjęto do realizacji „Program Ochrony Środowiska Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”. W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy powiatu sporządza co dwa lata raport z wykonania programu ochrony środowiska (zwany dalej Raportem), który przedstawia radzie powiatu. Po przedstawieniu Raportu dokument ten ustawowo zostaje przekazany organowi wykonawczemu województwa. Zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt. 7a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany Raport podlega również zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Niniejszy dokument – **Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” za lata 2023-2024** – stanowi realizację ustawowego obowiązku okresowej sprawozdawczości z obowiązującego Programu ochrony środowiska z ostatnich dwóch lat. Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego i obowiązującego Programu. W dokumencie przedstawione są postępy z wykonania zadań wytyczonych w Programie ochrony środowiska, zarówno w zakresie zadań własnych Powiatu Pabianickiego, jak i zadań koordynowanych (monitorowanych – realizowanych przez inne podmioty). Dokument zawiera także ocenę stanu środowiska powiatu w latach 2023-2024. Raport określa stopień realizacji przyjętych założeń i planowanych przedsięwzięć.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych od jednostek, które były wskazane w Programie jako jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów ekologicznych i zadań. Ankiety zostały wysłane do:

1. Starostwa Powiatowego w Pabianicach (w tym do Wydziału Dróg i Mostów),
2. Urzędu Miejskiego w Pabianicach,
3. Urzędu Gminy Pabianice,
4. Urzędu Gminy Ksawerów,
5. Urzędu Miejskiego w Konstantynowie Łódzkim,
6. Urzędu Miasta i Gminy Lutomiersk,
7. Urzędu Gminy w Dobroniu,
8. Urzędu Gminy w Dłutowie,
9. Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi,
10. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach,
11. Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
12. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (Oddział w Łodzi),
13. Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi,
14. PGE Dystrybucja S.A. (Oddział Łódź),
15. Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. (Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi),

16. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego,
17. Okręgowej Stacji Chemiczno – Rolniczej w Łodzi,
18. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi,
19. Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach,
20. Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR,
21. Nadleśnictwa Poddębice,
22. Nadleśnictwa Grotniki,
23. Nadleśnictwa Kolumna,
24. Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego,
25. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi.

Przy opracowaniu skorzystano również z danych statystycznych GUS, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska czy Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB).

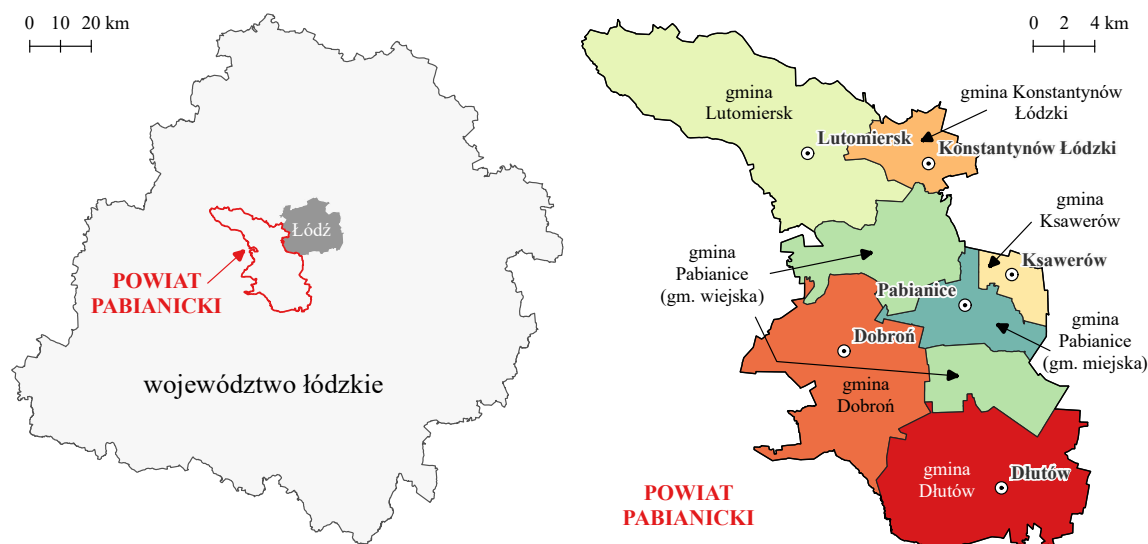
1.2 PODSTAWOWE DANE O POWIECIE PABIANICKIM

Powiat pabianicki leży w centralnej części województwa łódzkiego. Od wschodu sąsiaduje z Łodzią (miastem na prawach powiatu) oraz powiatem łódzkim wschodnim, od północy z powiatami: zgierskim oraz poddębickim, od zachodu z powiatem łaskim, a od południa z powiatami: bełchatowskim oraz piotrkowskim. Jednostka zajmuje powierzchnię 492 km² (co stanowi 2,7% powierzchni województwa łódzkiego). Siedziba władz Powiatu – miasto Pabianice – jest częścią aglomeracji łódzkiej, a cały obszar powiatu częścią Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego – obszaru o największej w regionie łódzkim koncentracji procesów gospodarczych, społecznych i przestrzennych, mających wpływ na rozwój funkcji metropolitalnych Łodzi i jej związku funkcjonalne z pozostałymi miastami¹.

W skład powiatu wchodzi:

- gminy miejskie: Pabianice oraz Konstantynów Łódzki,
- gminy miejsko-wiejskie: Lutomiersk,
- gminy wiejskie: Dłutów, Dobroń, Ksawerów oraz Pabianice.

Położenie omawianej jednostki prezentuje rysunek 1.

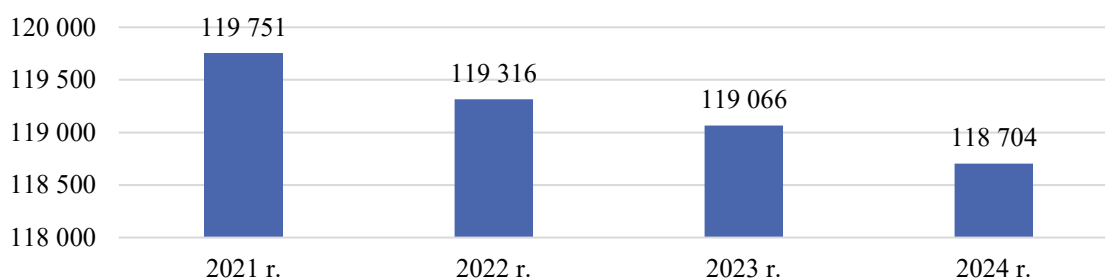

Rysunek 1 Położenie powiatu pabianickiego na tle województwa łódzkiego oraz gminy wchodzące w skład powiatu
Źródło: PRG², opracowanie własne

¹ za: STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2020

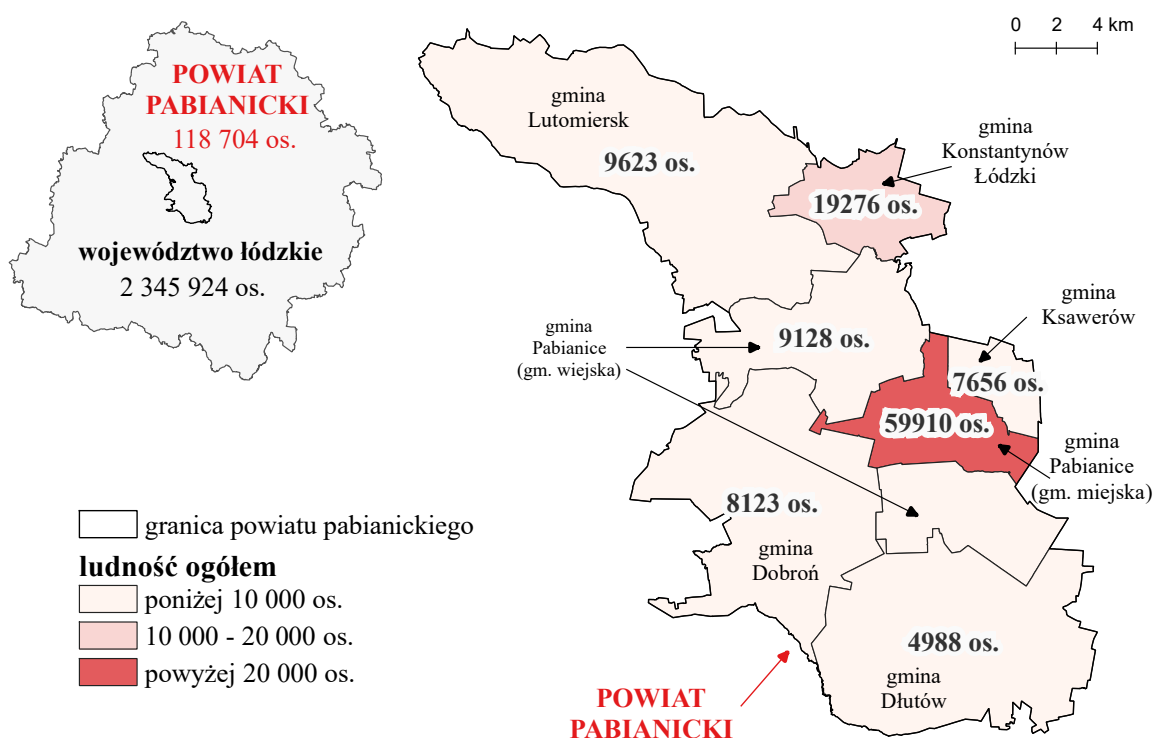
² Państwowy Rejestr Granic

Zgodnie z danymi GUS liczba ludności zamieszkująca opisywany teren według stanu na 31.12.2024 r. wynosiła 118 704 osób. Ludność powiatu pabianickiego stanowi ok. 5,06% ludności województwa łódzkiego. Najliczniej zamieszkała jest gmina miejska Pabianice (ok. 60 tys. mieszkańców; pod względem liczby ludności jest to trzecie – po Łodzi i Piotrkowie Trybunalskim – miasto w województwie łódzkim), a następne w kolejności są: gmina miejska Konstantynów Łódzki (ok. 20 tys. mieszkańców), gmina miejsko-wiejska Lutomiersk (ok. 9,6 tys. mieszkańców), gmina wiejska Pabianice (ok. 9,1 tys. mieszkańców), gmina wiejska Dobroń (ok. 8,1 tys. mieszkańców), gmina wiejska Ksawerów (ok. 7,6 tys. mieszkańców) i gmina wiejska Dłutów (ok. 5 tys. mieszkańców). Dane na koniec 2024 roku zobrazowano na rysunku 2. Porównując zmianę liczby mieszkańców powiatu w latach 2021-2024 zaprezentowaną na wykresie 1, należy zauważyć tendencję zmniejszającą się liczby mieszkańców.

Wykres 1 Ludność powiatu pabianickiego w latach 2021-2024

Źródło: opracowanie własne, dane GUS

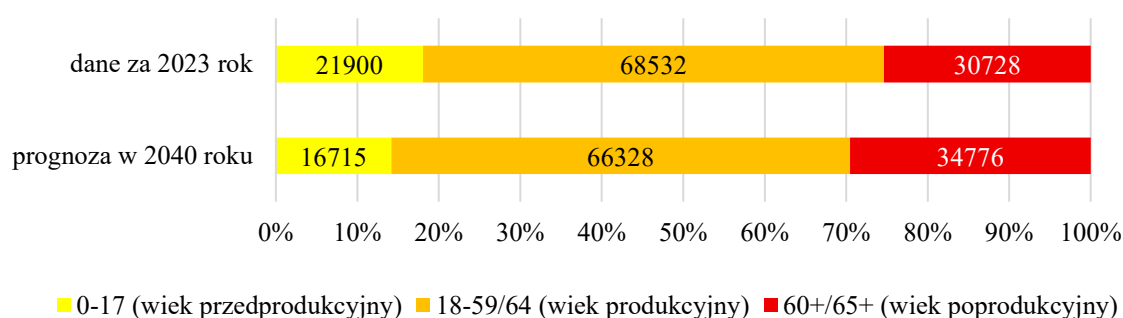

Rysunek 2 Liczba ludności w gminach powiatu pabianickiego wg stanu na koniec 2024 roku

Źródło: PRG, GUS, opracowanie własne

Prognozy demograficzne do roku 2040³ zakładają dalszy stopniowy spadek liczby mieszkańców, choć prognoza wydaje się i tak „zbyt optymistyczna”. Dane za lata 2023-2024 wskazują na szybsze tempo spadku liczby mieszkańców niż wynika to z prognozy demograficznej. Przewidywana liczba mieszkańców wg prognozy na koniec 2040 roku to 117 819 osób, a dane na koniec 2024 roku już wskazują 118 704 osób (wg prognozy liczba mieszkańców powiatu w 2024 roku wynosiłaby ponad 121 tys.).

Zmiany demograficzne w Powiecie w najbliższych latach dotyczyć będą nie tylko spadku ogólnej liczby mieszkańców, ale również związane będą z przebudową struktury ekonomicznej. Zgodnie z „Prognozą...” według stanu na 2023 rok ludność w wieku poprodukcyjnym (60+/65+ lat) stanowiła około 25% ogólnej liczby mieszkańców powiatu, natomiast w 2040 roku przewiduje się, że osoby takie stanowić będą już 30% mieszkańców. Procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym do końca przyszłej dekady zmniejszy się do poziomu około 14% (w 2023 roku – 18%). Dane GUS za 2023 rok oraz prognozę dla 2040 roku zobrazowano na wykresie 2. Społeczność powiatu pabianickiego, podobnie jak całej Polski, będzie się w najbliższych latach gwałtownie starzeć.

Wykres 2 Struktura ekonomiczna mieszkańców powiatu pabianickiego na koniec 2023 roku oraz prognoza demograficzna na 2040 rok
Źródło: opracowanie własne, dane GUS

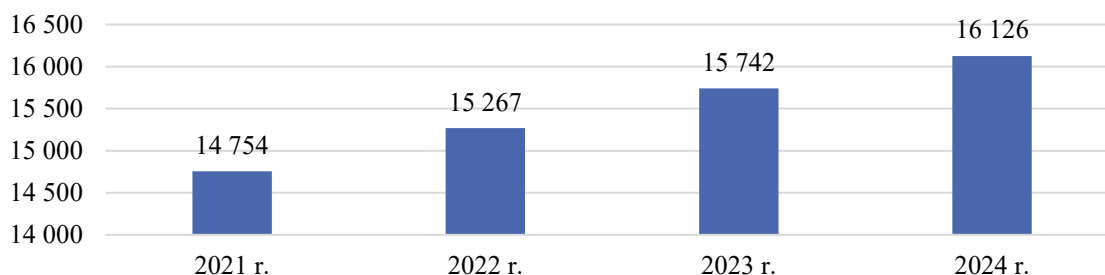
Gospodarka powiatu pabianickiego wykazuje duże zróżnicowanie (przemysł chemiczny, spożywczy, elektroniczny, historycznie włókienniczy, w ostatnich latach także nowe technologie – np. zakłady produkujące pompy ciepła). Sytuacja gospodarcza omawianej jednostki, podobnie jak wielu innych regionów w Polsce, charakteryzuje się dynamicznymi zmianami, zwłaszcza w kontekście transformacji gospodarczej po 1989 roku. Historycznie region ten był silnie związany z przemysłem włókienniczym, jednak obecnie następuje dywersyfikacja i rozwój innych sektorów. Bliskość Łodzi i centralne położenie w Polsce stwarzają dogodne warunki dla rozwoju branży logistycznej. Obserwuje się również stopniowe zanikanie rolniczego charakteru niektórych terenów w powiecie, co jest wynikiem suburbanizacji⁴ i przekształcania gruntów rolnych pod zabudowę mieszkaniową. Powiat boryka się z problemem ujemnego salda migracji osób w wieku produkcyjnym oraz rosnącym wskaźnikiem obciążenia demograficznego osobami starszymi, co może to stanowić wyzwanie dla lokalnego rynku pracy w dłuższej perspektywie. Kluczowymi ośrodkami gospodarczymi obszaru są miasta: Pabianice i Konstantynów Łódzki.

Biorąc pod uwagę dane dotyczące działalności gospodarczej wg stanu na koniec 2024 roku na terenie powiatu zarejestrowanych było ponad 16 tysięcy podmiotów gospodarczych, z czego zdecydowaną większość stanowiły mikroprzedsiębiorstwa (15 532 podmiotów), a następne w kolejności były małe przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 491 podmiotów, dalej średnie przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 pracowników – 96 podmiotów, a najmniej liczne są duże przedsiębiorstwa

³ publikacja GUS pn. „Prognoza ludności rezydującej dla Polski na lata 2023-2060 (poziom - powiaty)” dostępna pod adresem internetowym <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosci/prognoza-ludnosci-rezydujacej-dla-polski-na-lata-2023-2060-poziom-powiaty,12,1.html>, która przyjmuje jako punkt wyjścia stan ludności rezydującej w dniu 31 grudnia 2022 r.

⁴ jedna z faz rozwoju miasta, polegająca na wyludnianiu się centrum i rozwoju strefy podmiejskiej

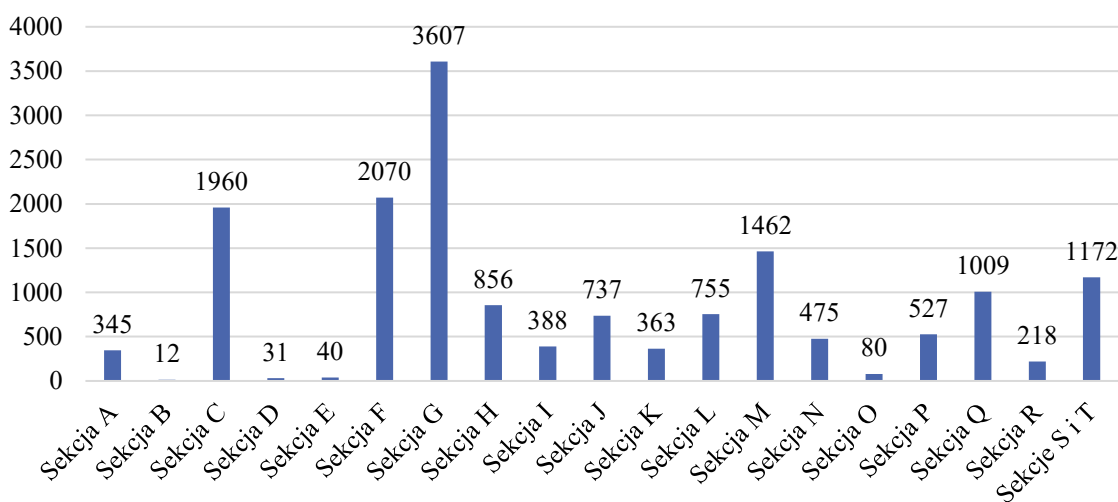
zatrudniające powyżej 250 pracowników – 7 podmiotów (w tym dwa przedsiębiorstwa powyżej 1 tys. pracowników). Zmianę liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich latach na omawianym terenie przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3 Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie pabianickim w latach 2021-2024

Źródło: opracowanie własne, dane GUS

W powiecie dominują podmioty związane handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych (włączając motocykle), budownictwem oraz przetwórstwem przemysłowym – wykres 4.

Wykres 4 Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 w powiecie pabianickim w 2024 roku⁵

Źródło: opracowanie własne, dane GUS

Z punktu widzenia użyteczności niniejszego opracowania, zwrócono się także do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi z prośbą o określenie miejsc na terenie powiatu pabianickiego stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Według informacji zawartej w piśmie z dnia 26 maja 2025 r. (znak: WI.7016.1.31.2025.KTD) w ocenie Łódzkiego WIOŚ na terenie powiatu nie znajdują się miejsca stwarzające takie zagrożenia. W ostatnich latach zaobserwowano jednak zwiększoną ilość wniosków o interwencję dotyczących kopalni PORSZEWICE I oraz drogi ekspresowej S14.

⁵ A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, B – górnictwo i wydobywanie, C – przetwórstwo przemysłowe, D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, F – budownictwo, G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, H – transport, gospodarka magazynowa, I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – informacja i komunikacja, K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, P – edukacja, Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – pozostała działalność usługowa, T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

2 OCENA STANU ŚRODOWISKA W POWIECIE PABIANICKIM W LATACH 2023-2024

W kolejnych podrozdziałach zawarto sygnalne informacje o stanie środowiska w powiecie pabianickim w latach objętych opracowaniem uwzględniając 10 obszarów: jakość powietrza, zagrożenia hałasem, poziomy pól elektromagnetycznych, jakość wód (powierzchniowych i podziemnych), gospodarka wodno-ściekowa, eksploatacja surowców mineralnych, jakość gleb, gospodarka odpadami, obszary prawnie chronione oraz poważne awarie.

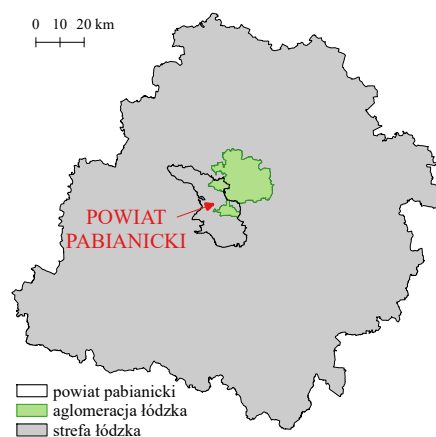
2.1 JAKOŚĆ POWIETRZA

Jakość powietrza jest jednym z elementów determinujących jakość i długość życia. Badania wskazują, że zanieczyszczenie powietrza wpływa na wzrost ryzyka zachorowań – w szczególności na choroby nowotworowe, sercowo-naczyniowe, mózgowo-naczyniowe i układu oddechowego. Pomimo znacznego zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat jakość powietrza w Polsce wciąż dalece odbiega od przyjętych w Unii Europejskiej standardów.

Ocena jakości powietrza jest prowadzona wg kryteriów określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu. Obecnie pod kątem ochrony zdrowia ocenie podlega 12 substancji: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył drobny PM₁₀ (o średnicy do 10µm), pył drobny PM_{2,5} (o średnicy do 2,5 µm), metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), nikiel (Ni), kadm (Cd) oznaczane w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren oznaczany w pyłe PM₁₀. Ze względu na ochronę roślin ocenie podlegają 3 substancje: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) i ozon (O₃). Dla każdego z wymienionych zanieczyszczeń określone są stężenia w powietrzu, które nie powinny być przekraczane.

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z ustawą Poś⁶ w województwie łódzkim strefy stanowią: aglomeracja łódzka (miasta: Łódź, Zgierz, Pabianice, Aleksandrów Łódzki i Konstantynów Łódzki) oraz strefa łódzka (pozostały obszar województwa). Obszar powiatu pabianickiego zlokalizowany jest więc na terenie obu stref:

1. aglomeracja łódzka – gmina miejska Pabianice oraz gmina miejska Konstantynów Łódzki,
2. strefa łódzka (pozostałe gminy powiatu) – rysunek 3.

Rysunek 3 Podział województwa łódzkiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza
Źródło: PRG, opracowanie własne

⁶ Prawo ochrony środowiska

Na obszarze powiatu zlokalizowane są dwie stacje pomiarowe jakości powietrza, z których wyniki są wykorzystywane w rocznych ocenach jakości powietrza w strefie „aglomeracja łódzka”:

- Pabianice, ul. Kilińskiego 4 – stacja bada tło miejskie [jest zlokalizowana w taki sposób, aby na poziom zanieczyszczenia miało wpływ łączne oddziaływanie emisji zanieczyszczeń pochodzących z wielu źródeł, zaliczanych do różnych kategorii (emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, ze środków transportu, z zakładów przemysłowych)],
- Pabianice, ul. Konstantynowska – stacja służy do oceny oddziaływania przemysłu [stacja jest również pod wpływem emisji z indywidualnego ogrzewania budynków oraz ze środków transportu].

Nie oznacza jednak, że informacji na temat jakości powietrza w powiecie pabianickim dostarczają tylko te dwie stacje. Przykładowo, od kilku lat w Pabianicach realizowany jest w ramach Budżetu Obywatelskiego projekt „Dron-Strażnik Czystego Powietrza”. Jego celem jest poprawa stanu jakości powietrza w Gminie Miejskiej Pabianice, a dzięki temu poprawa zdrowia mieszkańców Pabianic. Projekt wpisuje się w działania władz Pabianic, które współfinansują wymianę niskosprawnych pieców i palenisk domowych. Dzięki niemu Straż Miejska w Pabianicach dysponuje mobilnym laboratorium umożliwiającym analizę stężenia pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 w powietrzu. Loty dronem przeprowadzane są sukcesywnie i w różnych porach dnia, również w nocy. Działania są skierowane głównie na wykrywanie sprawców, którzy palą substancjami niedozwolonymi, a miejsca gdzie prowadzone są loty, typowane są z własnych ustaleń Straży Miejskiej jak również są wynikiem zgłoszeń od mieszkańców.

Poniżej przedstawiono jakość powietrza w latach 2023-2024 w obu strefach województwa łódzkiego, na terenie których zlokalizowany jest powiat pabianicki.

OCENA WYKONANA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ZDROWIA LUDZI

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie ze względu na ochronę zdrowia ludzi na terenie stref jest zaliczenie ich do odpowiedniej klasy. Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie danej strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy):

- Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziom dopuszczalnego/docelowego,
- Klasa B – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny, lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,
- Klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- Klasa D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- Klasa D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- Klasa A1, C1 – dodatkowe klasy stref dla pyłu PM2,5 określane w oparciu o poziom dopuszczalny dla fazy II (A1 – nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II, C1 – przekracza poziom dopuszczalny dla fazy II).

Podsumowanie wyników za lata 2023-2024 zawarto w tabeli 1.

Tabela 1. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5) – strefa łódzka i aglomeracja łódzka

Zanieczyszczenie	Przekroczenia wg rodzajów zanieczyszczeń			
	strefa łódzka		aglomeracja łódzka	
	2023 rok	2024 rok	2023 rok	2024 rok
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A	A	AA
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A	A	A

CO (tlenek węgla)	A	A	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony) – I faza	A	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony) – II faza	A1	C1	A1	C1
PM 10 (pył zawieszony)	A	A	A	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C	C	C
As (arsen)	A	A	A	A
Cd (kadm)	A	A	A	A
Ni (nikiel)	A	A	A	A
Pb (ołów)	A	A	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2	D2	D2

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024

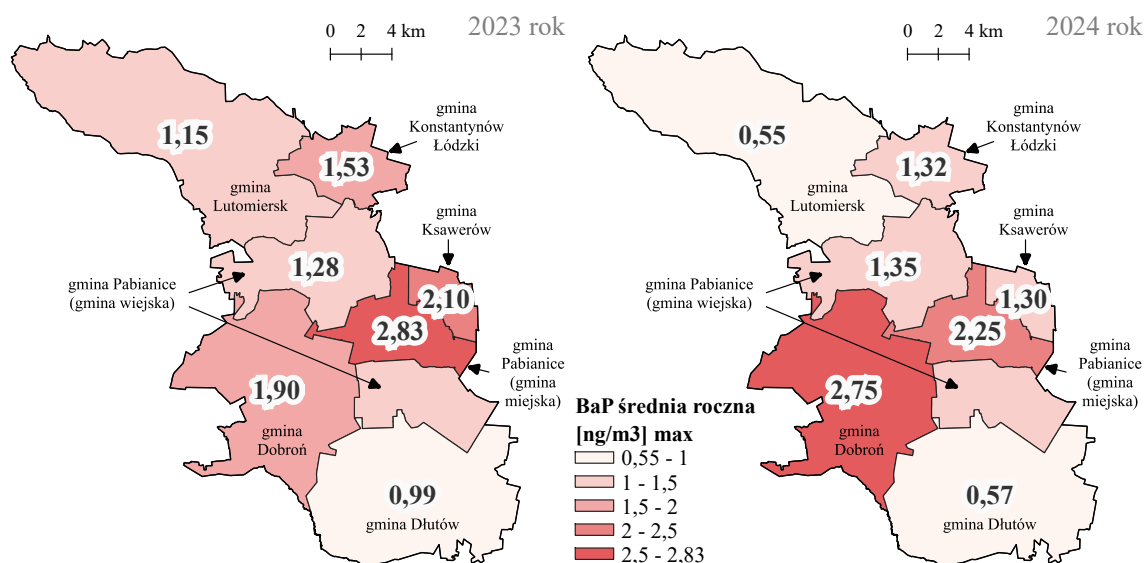
W latach 2023-2024 w obu strefach oceny jakości powietrza i w obu latach stwierdzono klasę C dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 oraz klasę D2 dla O₃ wg poziomu celu długoterminowego. W 2024 roku stwierdzono także w obu strefach klasę C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5. Dla pozostałych podlegających ocenie zanieczyszczeń nie odnotowano przekroczeń. Poniżej omówiono wyniki dla zanieczyszczeń, które nie osiągnęły poziomów dopuszczalnych/docelowych.

BENZO(A)PIREN W PYLE ZAWIESZONYM PM10

W rocznej ocenie jakości powietrza klasyfikacji stref dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 dokonuje się w odniesieniu do jednego parametru: poziomu docelowego (1 ng/m³). Podstawą oceny są wyniki pomiarów z kilkunastu stanowisk pomiarów manualnych w województwie. Przy klasyfikacji stref oraz wyznaczaniu obszarów przekroczeń jako metoda wspomagająca wykorzystywana jest metoda obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

W 2023 roku na 16 stanowiskach stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego (wartość średnia roczna), a w 2024 roku – na 12. W obu latach stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego na stacji „Pabianice, ul. Kilińskiego 4”. W porównaniu z rokiem 2023, w 2024 roku widoczna była poprawa jakości powietrza. Jeszcze w roku 2023 na wielu stanowiskach zmierzono stężenia średnie roczne benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wynoszące 3 ng/m³, w roku 2024 było to nie więcej niż 2 ng/m³. Mierzone stężenia średnie roczne na przestrzeni ostatnich 10 lat wykazują trend spadkowy. Choć nadal na większości stanowisk wyniki pomiarów wskazują na przekroczenia poziomu docelowego, z każdym rokiem liczba takich stanowisk maleje. Emisja powierzchniowa nadal stanowi główny czynnik wpływający na stan zanieczyszczenia powietrza tym związkiem.

Gminy na obszarze których wystąpiło przekroczenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w 2023 roku to: Konstantynów Łódzki, Ksawerów, Pabianice (gmina miejska) oraz Dobroń. W 2024 roku z kolei odnotowano przekroczenie na terenie gmin: Dobroń oraz Pabianice (gmina miejska) – odnotowano więc poprawę. Porównanie BaP średniej rocznej [ng/m³] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024 zobrazowano na rysunku 4.

Rysunek 4 Statystyka stężeń BaP średnia roczna [ng/m³] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

OZON (O₃)

W rocznej ocenie jakości powietrza klasyfikacji stref dla ozonu dokonuje się w odniesieniu do dwóch parametrów: poziomu docelowego i poziomu celu długoterminowego. Podstawą oceny są wyniki pomiarów z kilku stanowisk pomiarów automatycznych. Tu również przy klasyfikacji stref oraz wyznaczaniu obszarów przekroczeń jako metoda wspomagająca wykorzystywana jest metoda obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

W latach 2023-2024 nie zanotowano przekroczeń poziomu docelowego ozonu w obu strefach. Stwierdzono natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego. W przypadku poziomu celu długoterminowego na wszystkich stanowiskach pomiarowych (w tym na stacji pomiarowej w Pabianicach przy ulicy Konstancinowskiej) zanotowano w latach 2023-2024 stężenia S8max_d⁷ powyżej 120 µg/m³. W zależności od stanowiska pomiarowego, było to od 7 do 20 dni – dla stacji w Pabianicach odpowiednio 8 i 9 dni. W odróżnieniu od innych zanieczyszczeń gazowych czy pyłowych, w przypadku ozonu na przestrzeni ostatnich 10 lat nie obserwuje się trendu spadkowego stężeń. Mierzone wartości utrzymują się na podobnym poziomie. W latach pomiarowych z gorącym i suchym okresem wiosenno-letnim notowane są wysokie wartości danego zanieczyszczenia. Z kolei w latach z umiarkowanymi temperaturami, dużym zachmurzeniem i opadami w okresie wiosenno-letnim wartości ozonu maleją. Jako przyczynę przekroczeń stężeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu wskazuje się emisję prekursorów ozonu, zwłaszcza z sektora transportu samochodowego oraz warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu w powietrzu atmosferycznym (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie).

W latach 2023-2024 na terenie wszystkich gmin powiatu pabianickiego doszło do przekroczenia poziomu celu długoterminowego O₃.

PYŁ ZAWIESZONY PM_{2,5}

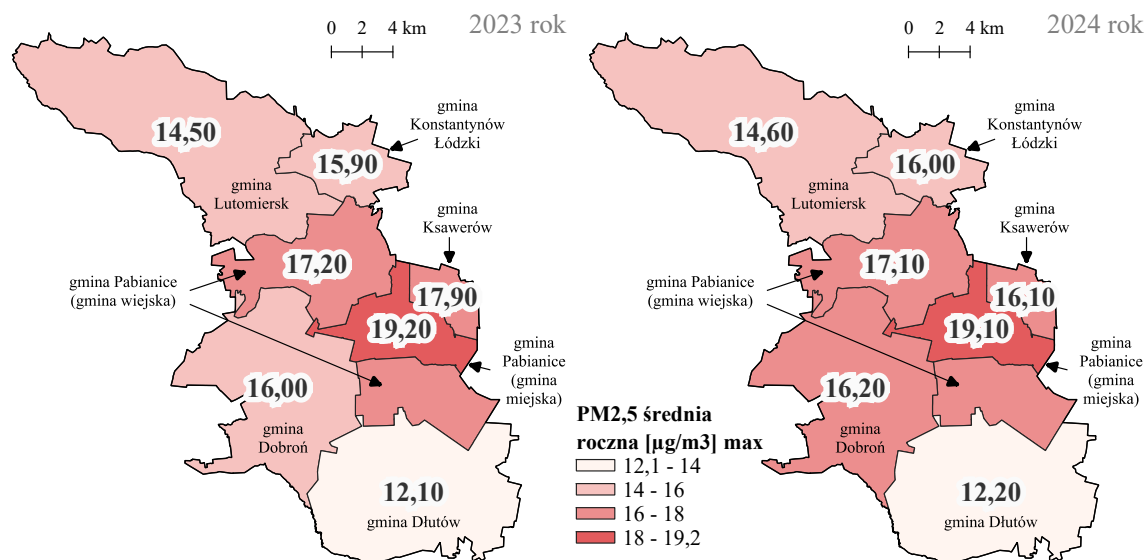
Stężeniem kryterialnym w ocenie zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} jest średnioroczny poziom dopuszczalny. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu od 2020 r. obowiązuje poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} wynoszący 20 µg/m³ (II faza). Jest to aktualnie główna obowiązująca klasyfikacja dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Podobnie jak w przypadku wcześniej omówionych zanieczyszczeń, podstawą

⁷ maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych krocących, które są obliczane ze stężeń średnich jednogodzinnych

oceny w strefach są wyniki pomiarów z kilku stanowisk pomiarów automatycznych i metoda obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

W 2023 r. w odniesieniu do średniorocznego poziomu dopuszczalnego fazy nie stwierdzono przekroczenia zarówno na obszarze aglomeracji łódzkiej jak i strefy łódzkiej (klasa A1). Był to pierwszy rok od momentu prowadzenia pomiarów pyłu zawieszonego PM_{2,5} w województwie łódzkim, kiedy nie doszło do przekroczenia dopuszczalnego poziomu. W roku 2024 doszło do przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego na 2 stanowiskach pomiarowych – w Piotrkowie Trybunalskim i w Zgierzu. Oznacza to, że w stosunku do roku 2023 jakość powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM_{2,5} uległa pogorszeniu. Zaznaczyć trzeba, że przekroczenie poziomu dopuszczalnego 20 µg/m³ w 2024 r. na 2 ww. stanowiskach w województwie było minimalne, a zaliczenie strefy do klasy C lub C1 dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia

W latach 2023-2024 nie doszło do przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II) w gminach powiatu pabianickiego. Porównanie PM_{2,5} średniej rocznej [µg/m³] max w latach 2023-2024 zobrazowano na rysunku 5. Nie odnotowano istotnych zmian.

Rysunek 5 Statystyka stężeń PM_{2,5} średnia roczna [µg/m³] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

OCENA WYKONANA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ROŚLIN

Podobnie jak w przypadku oceny wykonanej ze względu na ochronę zdrowia ludzi, wynikiem oceny wykonanej ze względu na ochronę roślin jest zaliczenie jej do odpowiedniej klasy. Oceny poziomów stężeń substancji w powietrzu ze względu na ochronę roślin w województwie łódzkim dokonuje się wyłącznie dla strefy łódzkiej (w powiecie pabianickim – gmina Lutomiersk, Pabianice (gmina wiejska), Dobroń, Dłutów oraz Ksawerów). W kolejnej tabeli zaprezentowano wyniki oceny za lata 2023-2024.

Tabela 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – strefa łódzka

Zanieczyszczenie	Klasa strefy łódzkiej wg rodzajów zanieczyszczeń	
	2023 rok	2024 rok
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A
NO _x (tlenki azotu)	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, opracowanie własne

Zgodnie z wynikami oceny za lata 2023-2024, na niemal całym obszarze strefy łódzkiej (w tym na obszarze powiatu pabianickiego) i w obu latach pomiarowych doszło do przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu (ocena D2). Powyższy wskaźnik przekraczany jest każdego roku pomiarowego obejmując niemal 100% powierzchni strefy i wszystkich mieszkańców strefy. Osiągnięcie w kolejnych latach wartości poniżej poziomu celu długoterminowego (tj. $\leq 6\ 000\ \mu\text{g}/\text{m}^3\text{h}$) wydaje się mało prawdopodobne. Jako przyczynę przekroczeń poziomu długoterminowego wskazuje się podobnie, jak w przypadku ozonu analizowanego pod kątem ochrony zdrowia ludzi, występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa łódzkiego i spoza granic województwa.

2.2 ZAGROŻENIA HAŁASEM

Pod pojęciem hałasu rozumie się dźwięki o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz. Wprowadzanie hałasu bezpośrednio lub pośrednio do środowiska w wyniku działalności człowieka nazywane jest emisją hałasu do środowiska. Jako wielkość emisji rozumie się rodzaj i ilość wprowadzonej energii w określonym czasie oraz stężenia lub poziomy energii. Obowiązek pomiarów wielkości emisji do powietrza ciąży na podmiotach prowadzących instalację oraz użytkowników urządzenia, a nad wykonywaniem powierzonych obowiązków czuwa Inspekcja Ochrony Środowiska.

Hałas drogowy jest najpowszechniejszym typem hałasu. Na obszarach miejskich jest związany z siecią ulic, zwłaszcza głównych. Poza miastami jest obecny przede wszystkim wzdłuż najważniejszych dróg (w Polsce są to autostrady, drogi ekspresowe, drogi krajowe oraz niektóre drogi wojewódzkie). Ze względu na przebieg, natężenie ruchu oraz funkcję tranzytową najważniejszymi szlakami komunikacyjnymi w powiecie pabianickim są:

- droga ekspresowa S8,
- droga ekspresowa S14,
- droga krajowa 14,
- droga krajowa 71,
- droga wojewódzka 475,
- droga wojewódzka 482,
- droga wojewódzka 485.
- droga wojewódzka 710.

Drogi gminne oraz powiatowe również stanowią ważną oś komunikacyjną obszaru, ale znaczenia lokalnego. Sieć drogową powiatu pabianickiego przedstawiono na rysunku 9.

Wskaźniki krótkookresowe mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:

- L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (przedział czasu 6.00 – 22.00),
- L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (przedział 22.00 – 6.00).

Pomiary w odniesieniu do 1 doby – pomiary krótkookresowe, których dokonano na terenie powiatu pabianickiego to: Porszewice - droga powiatowa 71⁹ oraz Pabianice - droga wojewódzka 485. Poniżej przedstawiono wyniki.

Miejscowość Porszewice to wieś położona w gminie Pabianice. Przez Porszewice przebiega droga powiatowa nr 71, łącząca tę miejscowość z drogą ekspresową S14 i Konstantynowem Łódzkim. Ma ona status drogi powiatowej klasy głównej. Pełni również funkcję drogi lokalnej dla okolicznych mieszkańców. Badany odcinek drogi biegnie w kierunku północno - wschodnim, od zakrętu w Porszewicach do ulicy Florentynów. Wzdłuż drogi, na terenie Porszewic, występują tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej oraz tereny, na których jest prowadzona działalność gospodarcza o charakterze przemysłowym. Na omawianym terenie zlokalizowano przy drodze nr 71 jeden punkt pomiarowy do krótkookresowych pomiarów hałasu drogowego. Punkt znajdował się po zachodniej stronie drogi, w odległości 10 m od jej krawędzi, na terenie posesji 24a. W otoczeniu punktu pomiarowego występowały tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej, dla których dopuszczalny poziom hałasu w porze dnia wynosi 65 dB a w porze nocy 56 dB. Z zapisów zamieszczonych w poniższej tabeli 3 wynika, że nie odnotowano w tym punkcie przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu.

Tabela 3. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w wybranym punkcie pomiarowym na terenie m. Porszewice w 2023 roku

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L_{Aeq} [dB]		Natężenie ruchu ogółem [poj/h]		Natężenie ruchu poj. ciężarowych [poj/h]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	Porszewice 24a, droga powiatowa 71	19°17'50,2" E 51°43'15,4" N	47,3	49,7	1106	49	54	7

Źródło: GIOS/PMŚ

W ramach pomiarów hałasu przebadano także odcinek ul. Jutrzkowickiej w Pabianicach, stanowiący połączenie centrum Pabianic z drogą ekspresową S8. Jest to fragment drogi wojewódzkiej 485, łączącej Pabianice z Bełchatowem. Odcinek miał swój początek na rondzie (zbieg ulic: Jasnej, Plk H Świetlickiego oraz Jutrzkowickiej) i kończył się na południowej granicy Pabianic. Badany odcinek ul. Jutrzkowickiej jest drogą miejską pełniącą funkcję drogi głównej. Na terenie zlokalizowano na badanym odcinku ul. Jutrzkowickiej jeden punkt pomiarowy do krótkookresowych pomiarów hałasu drogowego. Punkt znajdował się po zachodniej stronie drogi, w odległości 10 m od krawędzi jezdni, na terenie posesji nr 99. Po wschodniej i zachodniej stronie drogi występują tereny jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, dla których dopuszczalny poziom hałasu w porze dnia wynosi 61 dB a w porze nocy jest równy 56 dB. Jak wynika z tabeli 4, w punkcie przy ul. Jutrzkowickiej 99 odnotowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej o 4,4 dB.

⁹ aktualnie przebiega tędy droga wojewódzka nr 475

Tabela 4. Wyniki pomiaru hałasu drogowego w wybranym punkcie pomiarowym na terenie Pabianic w 2023 roku

Numer pkt. pomiarowego	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne	L _{Aeq} [dB]		Natężenie ruchu ogółem [poj/h]		Natężenie ruchu poj. ciężarowych [poj/h]	
			Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1	Pabianice, ul. Jutrzkowicka 99	19°21'36,7" E 51°38'41,7" N	65,4	54,4	12 273	663	410	47

wyjaśnienie: poziomy hałas określone czerwoną czcionką wskazują na przekroczenie poziomu dopuszczalnego

Źródło: GIOŚ/PMS

WYNIKI POMIARÓW HAŁASU DROGOWEGO – 2024 ROK

Z uwagi, iż opracowanie „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w roku 2024” nie jest jeszcze publicznie dostępne, zwrócono się do WIOŚ w Łodzi z bezpośrednią prośbą o przedstawienie wyników przeprowadzonych na terenie powiatu pabianickiego kontroli w zakresie dopuszczalnych norm emisji hałasu komunikacyjnego. W piśmie z dnia 26 maja 2025 roku (znak: WL.7016.1.31.2025.KTD) udzielono informacji, że w zakresie hałasu komunikacyjnego Łódzki WIOŚ przeprowadził następujące kontrole:

1. W dniach 14-15 maja 2024 r. zrealizowano pomiary hałasu emitowanego z drogi ekspresowej S14, w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Konstancynie Łódzkim przy ul. Słowackiego 76. Pomiary zostały wykonane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na rok 2024 na wniosek WIOŚ w Łodzi i nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
2. W dniach 16-17 maja 2024 r. w ramach kontroli interwencyjnej na zlecenie WIOŚ w Łodzi Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ przeprowadziło pomiary hałasu emitowanego z drogi powiatowej nr 3306E (tj. ul. Myśliwskiej w Pabianicach) w punkcie pomiarowym zlokalizowanym pod adresem Pabianice, ul. Myśliwska 5e. Pomiary wykazały przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu komunikacyjnego w porze dnia o 3 dB. W związku ze stwierdzonym przekroczeniem sprawę przekazano do Starosty Pabianickiego (zarządca drogi).

Dodatkowo Łódzki WIOŚ udzielił informacji, że w styczniu 2025 r. do WIOŚ w Łodzi wpłynęła analiza porealizacyjna w zakresie oddziaływania hałasu dla drogi ekspresowej S14, sporządzona na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad na podstawie pomiarów przeprowadzonych w 2024 r. Na podstawie ww. analizy nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów emisji hałasu z drogi ekspresowej S14. W toku pomiarów stwierdzono natomiast przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego z drogi wojewódzkiej nr 710 w punktach pomiarowych zlokalizowanych w Konstancynie Łódzkim przy ul. Łódzkiej. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez WIOŚ w Łodzi GDDKiA zawiadomiła o stwierdzonym przekroczeniu Starostę Pabianickiego.

WYNIKI POMIARÓW HAŁASU PRZEMYSŁOWEGO W LATACH 2023-2024

Hałas przemysłowy jest tworzony przez źródła znajdujące się na terenie zakładów przemysłowych i usługowych. Ma charakter lokalny i jego zasięg jest ograniczony do najbliższego otoczenia obiektu. Na podstawie działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska stwierdza się, że problem nadmiernej emisji tego rodzaju hałasu do środowiska w bardzo dużym stopniu związany jest z niewłaściwie prowadzoną przez władze lokalne polityką zagospodarowywania przestrzennego. W dalszym ciągu występują przypadki sytuowania w jednorodzinnej zabudowie mieszkaniowej np. zakładów ślusarskich, stolarskich, lakierniczych itp., będących w okresie eksploatacji powodem licznych problemów, zwłaszcza w aspekcie ochrony przed hałasem. Starosta Pabianicki, jako organ administracji publicznej, jest właściwy do podejmowania działań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska, w tym w zakresie emisji hałasu z zakładów, na podstawie art. 379 ustawy – Prawo ochrony

środowiska.” W powiecie Pabianickim w roku 2023 było 6 skarg na hałas przemysłowy. W roku 2024 były 3 skargi na hałas przemysłowy. 1 skarga na hałas jest w procesie procedowania.

WYNIKI POMIARÓW HAŁASU KOLEJOWEGO

Hałas kolejowy to w dużej mierze problem związany z funkcjonowaniem pociągów towarowych i pociągów składających się ze starszych wagonów lub lokomotyw. Na terenie województwa łódzkiego w roku 2022 PKP Polskie Linie Kolejowe wykonało strategiczną mapę hałasu dla odcinków linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 poj./rok. Na terenie przedmiotowego województwa warunek ten spełniają odcinki w ciągu linii kolejowych nr 1 (4 odcinki), 3 (1 odcinek), 17 (3 odcinki), położone w granicach powiatów: powiat Skierniewice, powiat skierniewicki, powiat brzeziński, łódzki wschodni, łowicki, a więc nie dotyczą odcinka linii kolejowej nr 14, który przebiega przez obszar powiatu pabianickiego.

W tym miejscu należy również wskazać, że 1 lipca 2023 roku przywrócono ruch tramwajowy pomiędzy Pabianicami, a Łodzią (przez Ksawerów). Wówczas po raz pierwszy na trasę zawitały tramwaje całkowicie niskopodłogowe, które są cichsze niż ich starsze odpowiedniki. Wynika to z zastosowania nowocześniejszych technologii i lepszych rozwiązań konstrukcyjnych.

WYNIKI POMIARÓW HAŁASU LOTNICZNEGO W 2023 ROKU

Zasięg oddziaływania hałasu lotniczego dotyczy nie tylko terenów samych lotnisk, ale obejmuje znacznie większe obszary, niejednokrotnie wielkości rzędu kilkudziesięciu kilometrów kwadratowych. Strefy najbardziej zagrożone hałasem znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska oraz w strefie korytarzy powietrznych startu i podejścia do lądowania. Poziom hałasu zależy od rodzaju samolotów, liczby startów i lądowań oraz od organizacji ruchu lotniczego, od której uwarunkowany jest nie tylko przebieg procedury startu, lecz także czas oczekiwania na lądowanie, decydujący o liczbie wykonywanych pętli w szerokim obszarze nad lotniskiem.

W granicach administracyjnych miasta Łodzi znajduje się Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta (kod ICAO: EPLL). Zlokalizowany jest on więc około 1,5 km od granic administracyjnych powiatu pabianickiego. Zgodnie z opracowaniem „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w roku 2023” pomiary krótkookresowe hałasu generowanego przez ww. lotnisko prowadzono w trzech punktach pomiarowych, w tym w jednym zlokalizowanym na terenie powiatu pabianickiego – w miejscowości Gorzew (gmina wiejska Pabianice). Dopuszczalny poziom hałasu w tym punkcie pomiarowym to: w porze dnia – 60 dB, w porze nocy – 50 dB. W wyniku badań nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w tym punkcie pomiarowym. Stwierdzono natomiast dwa niewielkie przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocy, które wystąpiły w punkcie pomiarowym przy ul. Kołobrzeskiej 3 w Łodzi. Maksymalna wartość zarejestrowanego przekroczenia wynosiła 1,6 dB.

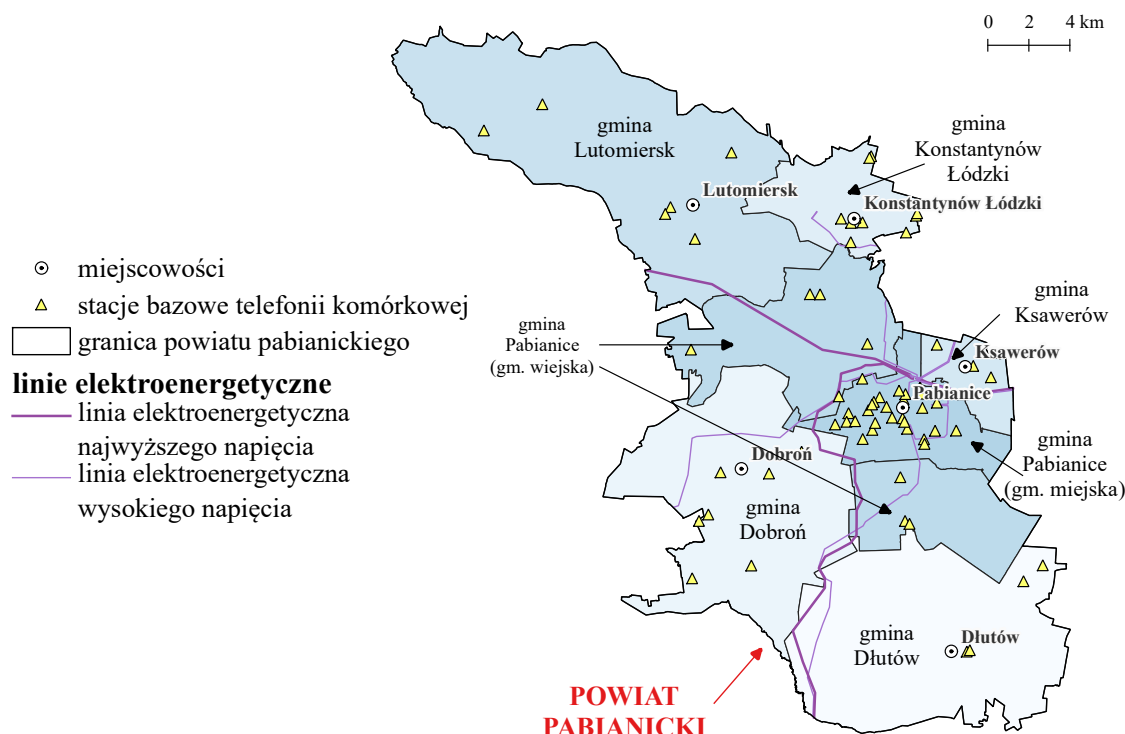
2.3 POZIOM PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Pola elektromagnetyczne (PEM) towarzyszą człowiekowi od zawsze, ponieważ stanowią nieodłączny element natury. Do końca XIX wieku ludzkość była narażona prawie wyłącznie na pola elektromagnetyczne pochodzenia naturalnego. W wieku XX, w związku z rozwojem nauki i techniki, w otoczeniu człowieka powstało wiele sztucznych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

Promieniowanie elektromagnetyczne to obecnie zjawisko towarzyszące pracy wszystkich urządzeń elektrycznych, także tych powszechnie występujących w gospodarstwach domowych jak np. monitor komputerowy, telefon komórkowy czy suszarka. Przepisy prawa związane z polami elektromagnetycznymi odnoszą się wyłącznie do sztucznych źródeł, takich jak:

- obiekty elektroenergetyczne do wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej (elektrownie, elektrociepłownie, stacje transformatorowe, napowietrzne linie elektroenergetyczne),
- instalacje radiokomunikacyjne (stacje bazowe telefonii komórkowej, radiowe i telewizyjne stacje nadawcze, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne).

Z punktu widzenia natężenia pól elektromagnetycznych najsilniejszymi ich źródłami w powiecie pabianickim są stacje bazowe telefonii komórkowej (kilkadziesiąt stacji, w tym ok. 30 tylko w Pabianicach) oraz linie najwyższych (≥ 200 kV) i wysokiego napięcia (110 kV). Główne źródła promieniowania elektromagnetycznego przedstawiono na kolejnym rysunku.

Rysunek 7 Lokalizacja stacji bazowych łączności bezprzewodowej oraz przebieg linii elektroenergetycznych najwyższych i wysokiego napięcia

Źródło: PRG, SI2PEM, opracowanie własne

WYNIKI POMIARÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH W LATACH 2023-2024

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych. Od 2021 roku obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Do końca 2019 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz w miejscach dostępnych dla ludności określony został na poziomie 7 V/m. Można zatem zauważyć, że od 2021 r. mamy do czynienia z wzrostem dopuszczalnych wartości poziomów PEM.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 lutego 2020 r., w celu sprawdzenia dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykorzystuje się pomiary wykonywane miernikiem szerokopasmowym. W ramach pomiarów wyznacza się w badanym zakresie częstotliwości wartości wskaźnikowe WM_E . WM_E oznacza wartość wskaźnikową poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności dla składowej elektrycznej pola, która liczona jest na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (E_{MAX}), uzyskanej w trakcie pomiarów w sposób określony w rozporządzeniu. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości WM_E nie przekracza wartości 1.

W kolejnej tabeli przedstawiono wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w latach 2023-2024 w ramach stałej sieci monitoringu i monitoringu badawczego w powiecie pabianickim.

Tabela 5. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w punktach pomiarowych zlokalizowanych w powiecie pabianickim

Lokalizacja punktu pomiarowego	Rok	Poziom dopuszczalny	Wynik pomiaru
STAŁA SIEĆ MONITORINGU			
Konstantynów Łódzki, ul. Piłsudskiego 12	2023	wartość $W_{ME} < 1$	0,04
Lutomiersk, ul. Pabianicka 1	2023	wartość $W_{ME} < 1$	poniżej granicy oznaczalności
Pabianice, ul. Armii Krajowej 32	2024	wartość $W_{ME} < 1$	0,07
Pabianice, ul. Piaskowa 18	2024	wartość $W_{ME} < 1$	0,11
Pabianice, ul. Szarych Szeregów 2	2024	wartość $W_{ME} < 1$	0,05
MONITORING BADAWCZY			
Dłutów, ul. Główna 1	2023	wartość $W_{ME} < 1$	0,08
Ksawerów, ul. Pocztowa 10a	2024	wartość $W_{ME} < 1$	0,06
Pawlikowice 7a	2024	wartość $W_{ME} < 1$	0,04
Przygoń, ul. Słoneczna 5	2024	wartość $W_{ME} < 1$	0,06
<i>objaśnienia:</i>			
	kolor zielony oznacza, że nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu		

Źródło: GIOŚ

Przedstawione w tabeli 5 wyniki oznaczają, że w latach 2023-2024 nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu. Pomiary pól elektromagnetycznych wykonywane na terenie całego województwa łódzkiego w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm. Mierzone wartości natężenia PEM są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych. Dokonując porównania wszystkich wyników pomiarów PEM na przestrzeni ostatnich lat nie obserwuje się także znaczących zmian średnich poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

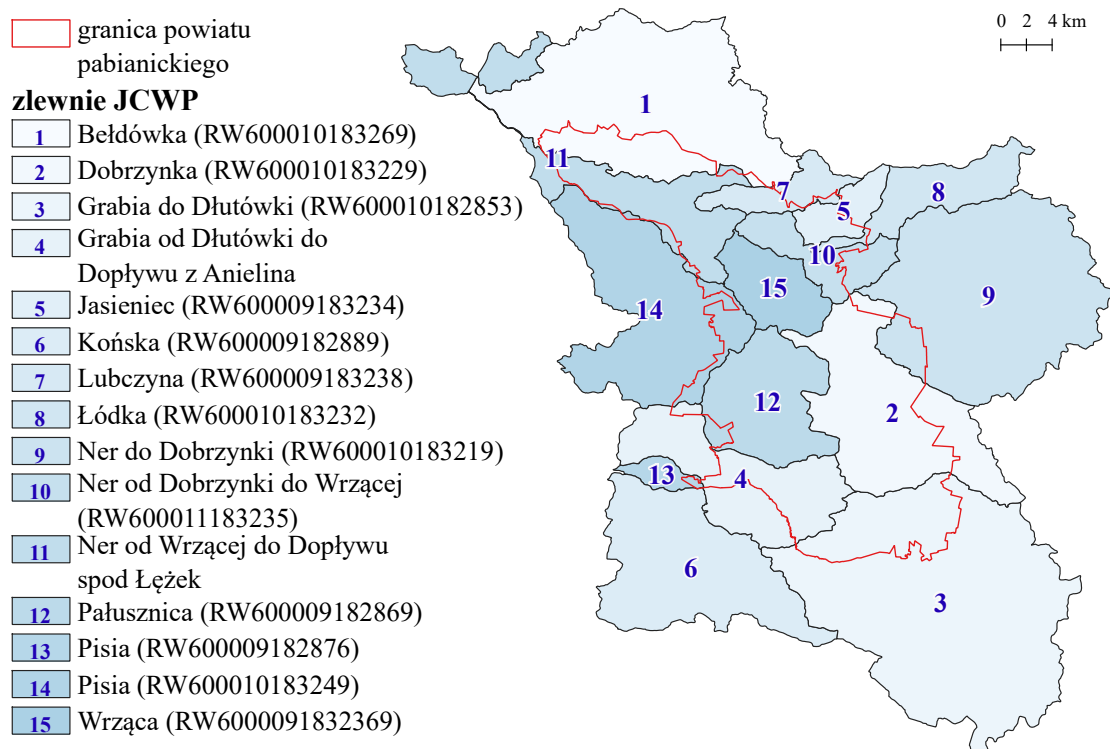
2.4 JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w ochronie środowiska jest tzw. jednolita część wód (JCW). Prawo wodne dzieli jednolite części wód na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcia te zostały wprowadzone w związku z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej i stosowane są w kontekście zarządzania wodami, w tym ich monitoringu środowiskowego.

JCWP oznacza oddzielny element wód powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny lub sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody przejściowe lub wody przybrzeżne, natomiast JCWPd oznacza określoną objętość wód podziemnych występujących w obrębie danej warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

JAKOŚĆ JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Obszar powiatu pabianickiego znajduje się w zlewni Bałtyku i położony jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Warty. Głównymi ciekami regionu są: Ner (przepływający przez gminę Lutomiersk, Konstantynów Łódzki i Pabianice [gminę wiejską]) oraz Grabia (przepływająca przez gminę Dobroń i Dłutów). Powiat pabianicki znajduje się na obszarze zlewni 15 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych. Ich położenie na tle powiatu zaprezentowano na rysunku 8. Na obszarze nie ma zlokalizowanych JCWP jeziornych, zbiornikowych, przejściowych i przybrzeżnych.

Rysunek 8 Zlewnie JCWP rzecznych na obszarze powiatu pabianickiego
Źródło: Dane przestrzenne Ila PGW (geobazy i warstwy SHP), PRG, opracowanie własne

Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadzając podział na jednolite części wód ma na celu m.in. osiągnięcie dobrego stanu wód we wszystkich ich częściach. Oceniając to, w jakim stanie są poszczególne części wód powierzchniowych, pod uwagę brane są następujące grupy wskaźników jakości: elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne, które mówią o stanie ekologicznym części wód oraz substancje chemiczne, oceniane w ramach klasyfikacji stanu chemicznego. Oceny dokonuje się na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez:

- ocenę stanu ekologicznego¹⁰,
- ocenę stanu chemicznego,
- ocenę stanu JCWP.

Stan ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Klasyfikuje się go poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza oznacza maksymalny potencjał ekologiczny.

O przypisaniu jednolitej części wód danej oceny decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych. Podstawą analizy jest porównanie uzyskanych wyników ze środowiskowymi normami jakości. Przyjmuje się, że jednolita część wód jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli żadna z obliczonych wartości stężeń nie

¹⁰ w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego

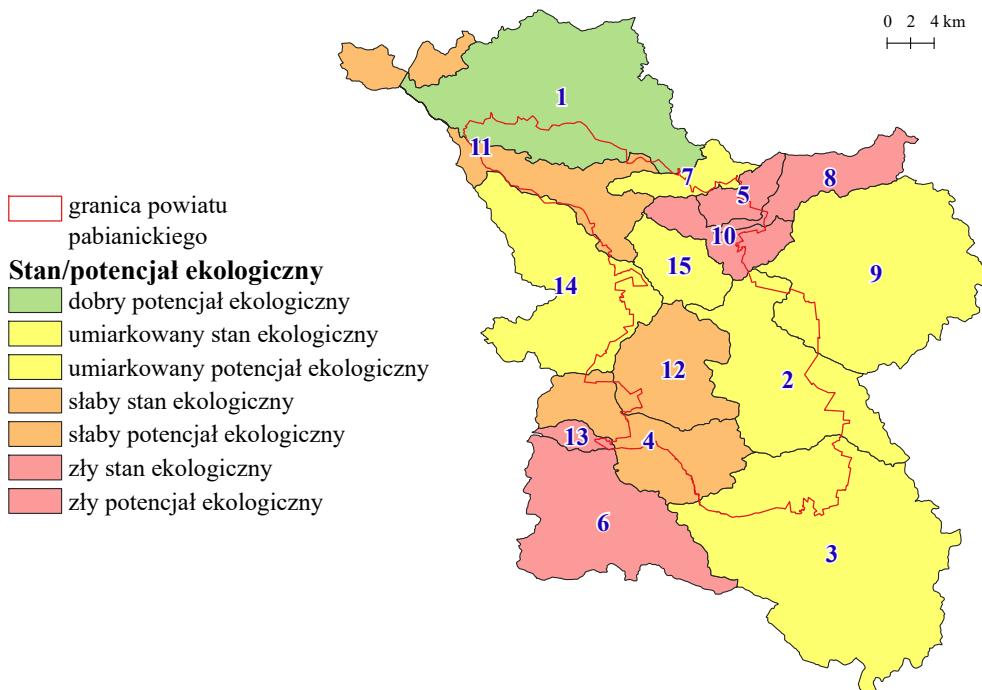
przekracza dopuszczalnych stężeń maksymalnych i średniorocznych. Jeżeli woda nie spełnia tych wymagań, stan chemiczny ocenianej jednolitej części wód określa się jako poniżej dobrego.

Ogólny stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w dobrym stanie, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry i stan chemiczny sklasyfikowany jest jako dobry.

Ze względu na ograniczony zakres badań przeprowadzanych w latach 2023-2024 na omawianym terenie oraz dodatkowo podlegających weryfikacji i mogących ulec zmianie, oceniając poszczególne JCWP położone w granicach powiatu pabianickiego skorzystano z narzędzia, w którym można przeglądać i pobierać karty charakterystyk powstałe podczas realizacji projektu „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”¹¹. Z racji swojego położenia omawiany obszar objęty jest „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry¹²).

Na kolejnych rysunkach (9-11) i w tabeli 9 przedstawiono wyniki. Zgodnie z przytoczonymi w tabeli 6 danymi należy odnotować, że jakość wód powierzchniowych rzecznych na omawianym terenie jest generalnie zła i w ostatnich latach nie uległa znaczącej poprawie. Wszystkie JCWP są także zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego Ramowej Dyrektywy Wodnej. Rodzaje głównych presji determinujących stan wód w obrębie danej JCWP również zawarto w tabeli. Są to głównie:

- nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe),
- źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- prostowanie koryta,
- budowle piętrzące,
- rozwój obszarów zurbanizowanych,
- transport,
- turystyka.

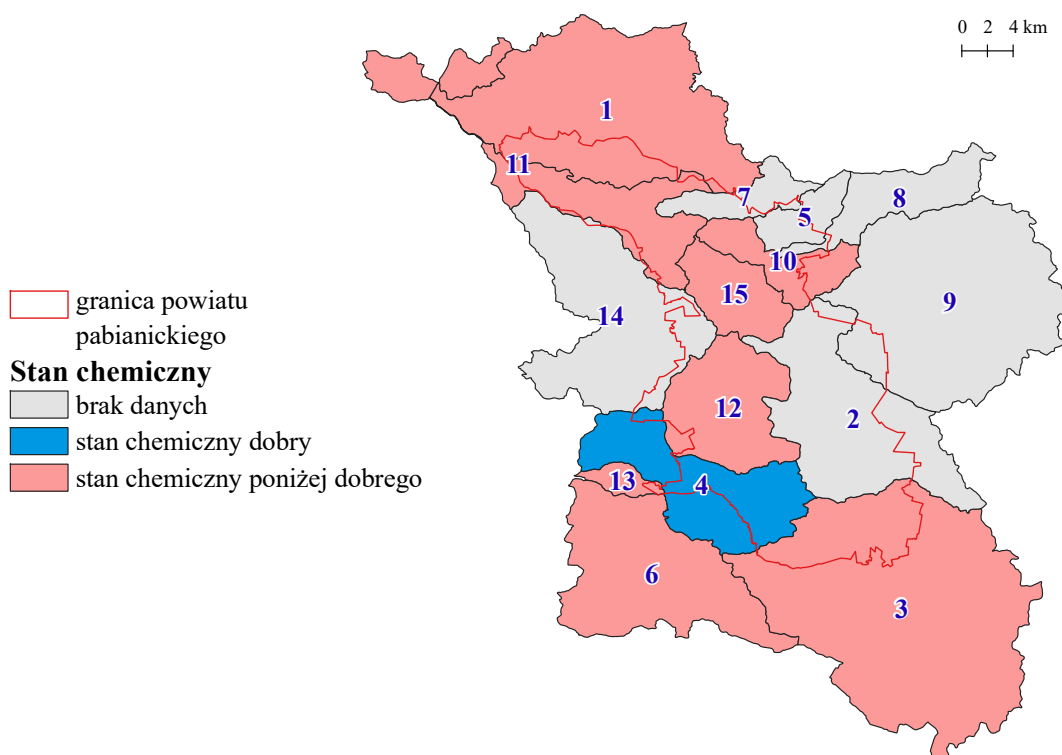

Rysunek 9 Stan/potencjał ekologiczny JCWP rzecznych na terenie powiatu pabianickiego

Źródło: PRG, opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ, numeracja na rysunku zgodna z objaśnieniami na rysunku 8

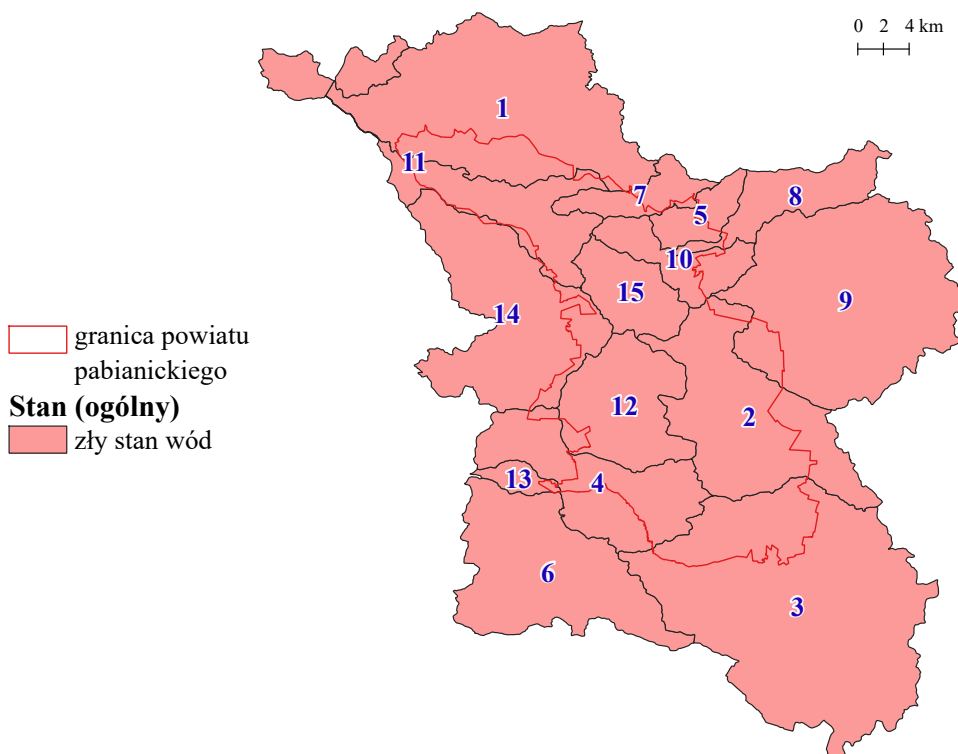
¹¹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

¹² <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20230000335>

Rysunek 10 Stan chemiczny JCWP rzecznych na terenie powiatu pabianickiego

Źródło: PRG, opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ, numeracja na rysunku zgodna z objaśnieniami na rysunku 8

Rysunek 11 Ocena stanu JCWP rzecznych na terenie powiatu pabianickiego

Źródło: PRG, opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ, numeracja na rysunku zgodna z objaśnieniami na rysunku 8

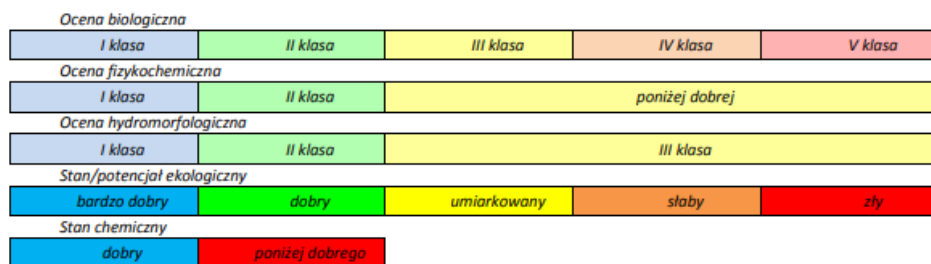
Tabela 6. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP położonych w obrębie powiatu pabianickiego

Numer na rysunku 8	Nazwa JCWP / Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
1.	Bełdówka (RW600010183269)	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
2.	Dobrzyńka (RW600010183229)	umiarkowany potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące	zagrożona
3.	Grabia do Dłutówki (RW600010182853)	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	prostowanie koryta, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
4.	Grabia od Dłutówki do Dopływu z Anielina (RW600011182873)	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), budowle piętrzące	zagrożona
5.	Jasieniec (RW600009183234)	zły potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
6.	Końska (RW600009182889)	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona

Numer na rysunku 8	Nazwa JCWP / Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
7.	Lubczyna (RW600009183238)	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), prostowanie koryta	zagrożona
8.	Łódka (RW600010183232)	zły potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
9.	Ner do Dobrzyńki (RW600010183219)	umiarkowany potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
10.	Ner od Dobrzyńki do Wrzącej (RW600011183235)	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)	zagrożona
11.	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek (RW600011183271)	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja, eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), prostowanie koryta, budowle piętrzące, wały przeciwpowodziowe, górnictwo, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona

Numer na rysunku 8	Nazwa JCWP / Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
12.	Pałusznicza (RW600009182869)	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)	zagrożona
13.	Pisia (RW600009182876)	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
14.	Pisia (RW600010183249)	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące	zagrożona
15.	Wrząca (RW6000091832369)	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja, prostowanie koryta, budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona

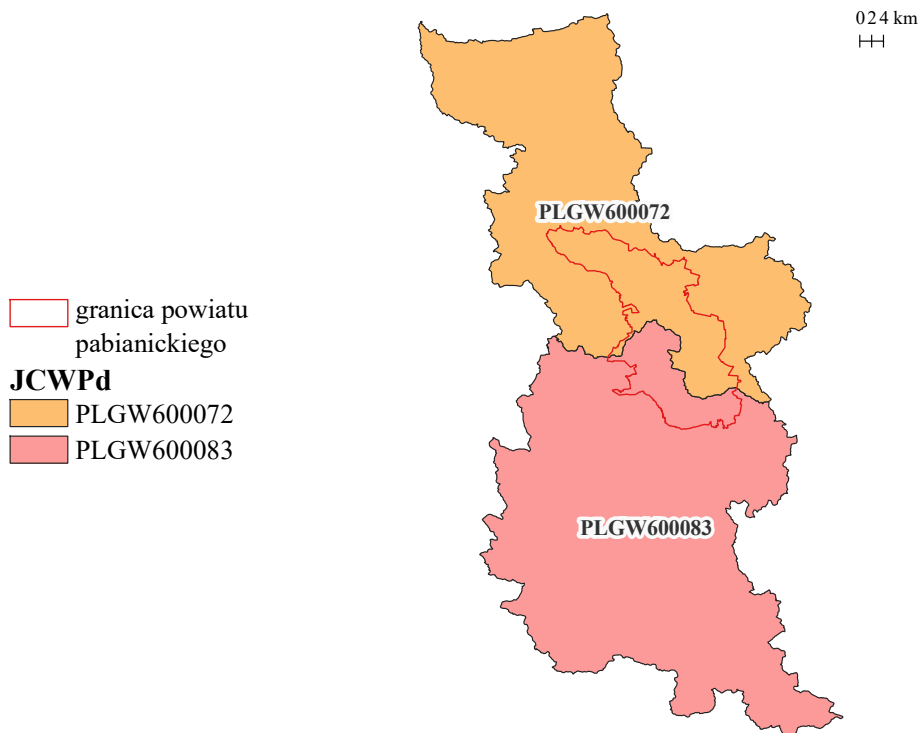
OBJAŚNIENIA

Źródło: GIOŚ, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

JAKOŚĆ JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Zgodnie z podziałem Polski na 174 jednolitych części wód podziemnych obszar powiatu pabianickiego położony jest w zasięgu dwóch: PLGW600072 (nr 72) – północna część powiatu oraz PLGW600083 (nr 83) – południowa część powiatu. Podział prezentuje rysunek 21.

Rysunek 12 JCWPd w granicach powiatu pabianickiego

Źródło: Dane przestrzenne IIa PGW (geobazy i warstwy SHP), PRG, opracowanie własne

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych. Monitoring wód podziemnych w Polsce prowadzony jest w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych. Jakość wód podziemnych oceniana jest w systemie pięciu następujących klas:

- Klasa I – wody podziemne w tej klasie charakteryzują się bardzo dobrą jakością: wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej,
- Klasa II – wody podziemne w tej klasie można określić jako wody o dobrej jakości: wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne lub wskazują na bardzo słabe oddziaływania,
- Klasa III – wody podziemne w danej klasie określić można jako wody o zadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,
- Klasa IV – wody podziemne tej klasy scharakteryzować można jako wody o niezadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz wyraźnego oddziaływania antropogenicznego,
- Klasa V – wody podziemne danej klasy można określać jako wody o złej jakości: wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne.

W latach 2023-2024 Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska nie przeprowadzał monitoringu wód podziemnych na terenie

powiatu pabianickiego, dlatego w tabeli 7 przedstawiono wyniki dla wszystkich punktów pomiarowych zlokalizowanych na obszarze JCWPd nr 72 i 83. Badano wyłącznie JCWPd nr 83 – zdiagnozowano wody od klasy jakości II do IV.

Tabela 7. Wyniki monitoringu wód podziemnych w punktach pomiarowych w obrębie JCWPd nr 83 za lata 2023-2024

Nr JCWPd	Rok	Miejscowość	Gmina	Numer punktu pomiarowego wg MONBADA	Użytkowanie terenu	Końcowa klasa jakości
83	2023	Kamieńsk	Kamieńsk (gm. miejsko-wiejska)	969	zabudowa miejska zwarta	III
	2023	Łopatki	Łask (gm. miejsko-wiejska)	810	zabudowa wiejska	II
	2023	Jadwinówka	Radomsko (gm. wiejska)	1958	lasy	III
	2023	Marcelów	Szczerców (gm. wiejska)	1591	lasy	III
	2023	Marcelów	Szczerców (gm. wiejska)	1592	lasy	IV
	2023	Dąbrowa Rusiecka	Rusiec (gm. wiejska)	1627	zabudowa wiejska	IV
	2023	Grabia	Sędziejowice (gm. wiejska)	1628	zabudowa wiejska	III
	2023	Goryń	Widawa (gm. wiejska)	2113	zabudowa wiejska	II
	2024	Kamieńsk	Kamieńsk (gm. miejsko-wiejska)	969	zabudowa miejska zwarta	III
	2024	Łopatki	Łask (gm. miejsko-wiejska)	810	zabudowa wiejska	II
	2024	Jadwinówka	Radomsko (gm. wiejska)	1958	lasy	III
	2024	Marcelów	Szczerców (gm. wiejska)	1591	lasy	III
	2024	Marcelów	Szczerców (gm. wiejska)	1592	lasy	IV
	2024	Dąbrowa Rusiecka	Rusiec (gm. wiejska)	1627	zabudowa wiejska	IV
	2024	Grabia	Sędziejowice (gm. wiejska)	1628	zabudowa wiejska	III
	2024	Goryń	Widawa (gm. wiejska)	2113	zabudowa wiejska	II
objaśnienia:						
I	wody o bardzo dobrej jakości					
II	wody o dobrej jakości					
III	wody o zadowalającej jakości					
IV	wody o niezadowalającej jakości					
V	wody złej jakości					

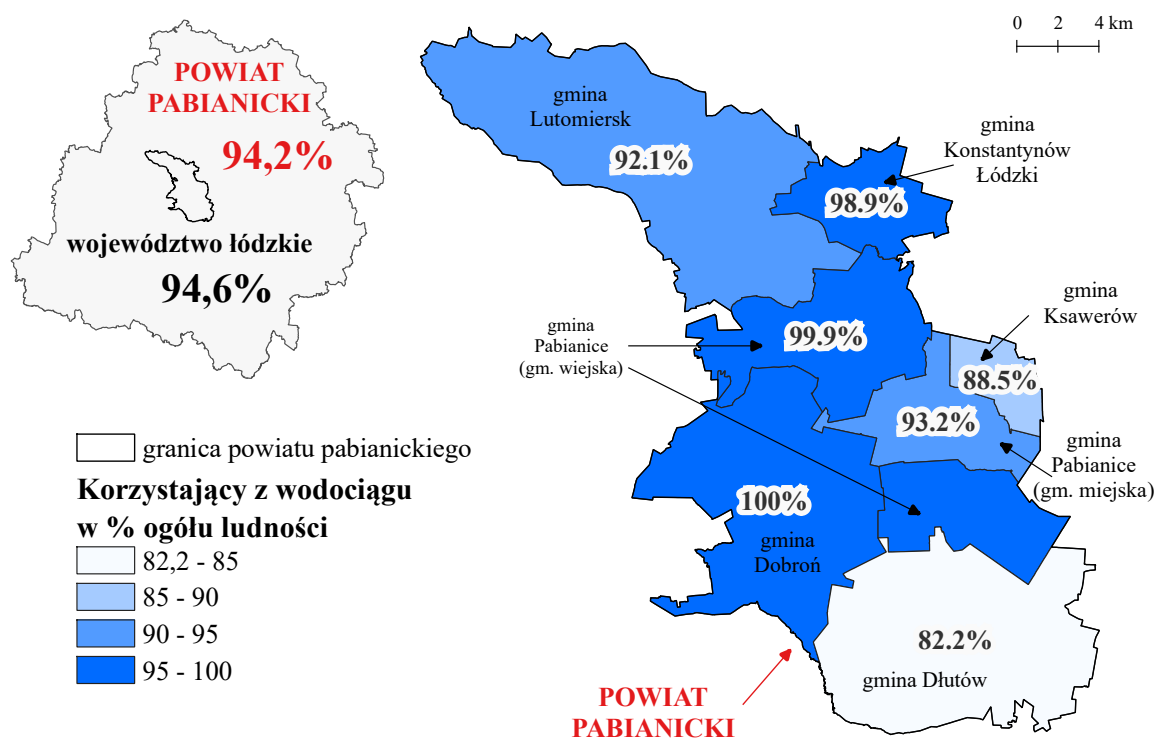
Źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

2.5 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Sprawy dotyczące wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych poszczególnych gmin powiatu pabianickiego, dlatego w tym rozdziale skupiono się na ogólnych informacjach dotyczących stopnia zwodociągowania, zapewnienia odpowiedniej jakości wody oraz stopnia skanalizowania obszaru. Kompetencje Powiatu Pabianickiego są w tym względzie ograniczone.

WODOCIĄGI

Niemal wszyscy mieszkańcy powiatu pabianickiego korzystają z wodociągu – według danych GUS za 2023 rok¹³ korzystający z wodociągu stanowili 94,2% ogółu ludności powiatu. Tylko w nielicznych przypadkach, gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci mieszkańcy korzystają z przydomowych indywidualnych ujęć wody. Porównanie danych GUS dla poszczególnych gmin wg stanu na koniec 2023 roku zaprezentowano na kolejnym rysunku (13). Poziom zwodociągowania powiatu pabianickiego jest na wysokim poziomie i nie odbiega od średniej dla województwa łódzkiego.

Rysunek 13 Korzystający z wodociągu (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie

Źródło: GUS, PRG, opracowanie własne

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę obejmują:

1. Wodociąg w Pabianicach,
2. Wodociąg w Konstancynie Łódzkim,
3. Wodociąg w Dobroniu,
4. Wodociąg w Ksawerowie,
5. Wodociąg w Dłutowie,
6. Wodociąg w Ślądkowicach,

¹³ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: czerwiec 2025 roku]

7. Wodociąg w Czyżeminie,
8. Wodociąg w Rydzynach,
9. Wodociąg w Górcie Pabianickiej,
10. Wodociąg w Żytowicach,
11. Wodociąg w Lutomiersku,
12. Wodociąg w Kazimierzu,
13. Wodociąg w Prusinowicach,
14. Wodociąg w Szydłowie.

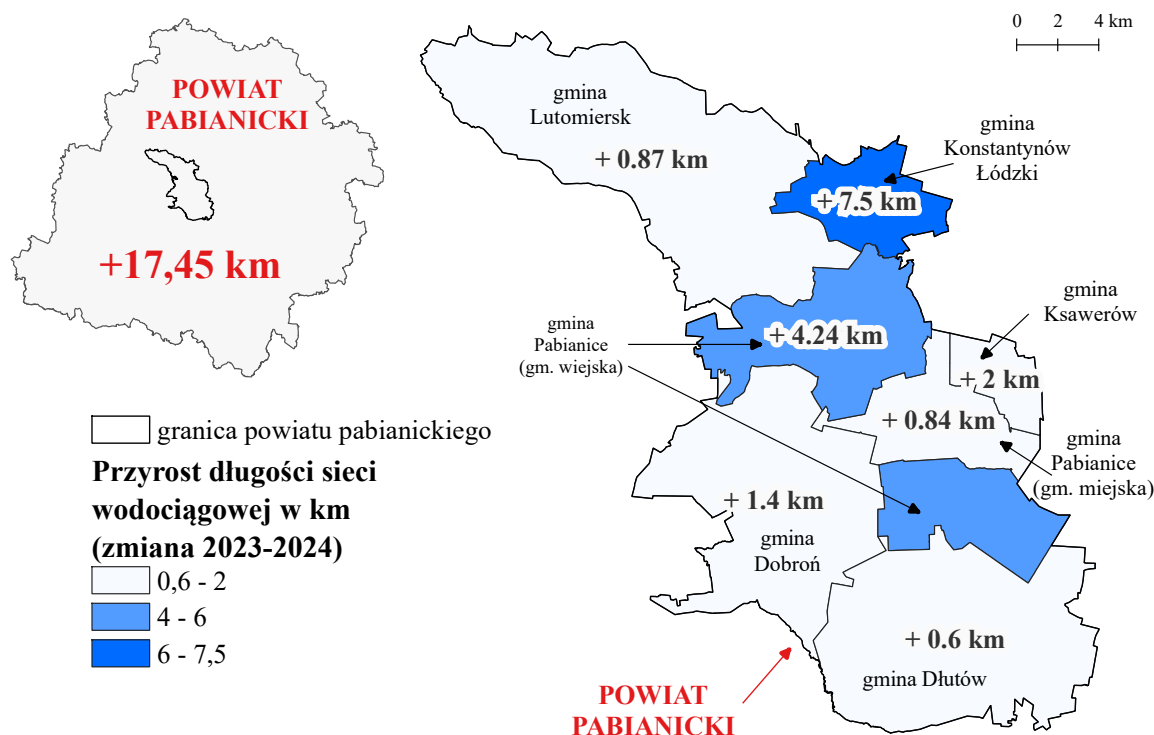
Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach jest także kilka wodociągów lokalnych np. Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich w Konstantynowie Łódzkim, Pabianickie Centrum Medyczne sp. z o.o. w Pabianicach czy Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Zarębski” Piotr Zarębski, a także baseny i kąpieliska.

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na obszarze powiatu pabianickiego według stanu na koniec 2024 roku wynosiła około 900 km i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o kolejne ~17 km. Dane o długości eksploatowanej sieci w poszczególnych gminach powiatu prezentuje tabela 8. Należy zaznaczyć, że źródłem danych za 2024 rok są raporty o stanie poszczególnych gmin za 2024 rok, a dane GUS nie są jeszcze dostępne, stąd na późniejszym etapie podane wartości mogą się nieznacznie różnić. Na rysunku 13 zobrazowano przyrost długości sieci w poszczególnych gminach powiatu.

Tabela 8. Długość sieci wodociągowej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem

Jednostka administracyjna	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)		
	2023	2024	Zmiana 2023-2024
	[km]	[km]	[km]
gmina Dłutów	130,7	131,3	0,6
gmina Dobroń	109,0	110,4	1,4
gmina Konstantynów Łódzki	94,1	101,6	7,5
gmina Ksawerów	55,1	57,1	2,0
gmina Lutomiersk	197,81	198,65	0,84
gmina Pabianice (gmina miejska)	173,77	174,64	0,87
gmina Pabianice (gmina wiejska)	122,22	126,46	4,24
powiat pabianicki ogółem	882,7	900,15	17,45

Źródło: Raporty o stanie poszczególnych gmin za lata 2023-2024, opracowanie własne

Rysunek 14 Przyrost długości sieci wodociągowej (w km) w gminach powiatu pabianickiego (zmiana 2023-2024)

Źródło: Raporty o stanie poszczególnych gmin za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

Rozwój systemu wodociągowego w poszczególnych gminach powiatu koncentruje się na modernizacji, przebudowie i budowie nowych odcinków sieci oraz infrastruktury towarzyszącej. Informacje o zrealizowanych inwestycjach zawiera tabela 23 związana z osiągnięciem celu ekologicznego pn. PROWADZENIE RACJONALNEJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ.

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA W LATACH 2023-2024

W kolejnej tabeli (9) przedstawiono ocenę jakości poszczególnych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w latach 2023-2024 z terenu powiatu pabianickiego. Zgodnie z tabelą 9 w 2023 roku stwierdzono warunkową przydatność do spożycia dla wodociągu w Lutomiersku i Czyżeminiu, ale po podjęciu działań naprawczych na koniec 2024 roku wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oceniono pozytywnie.

Tabela 9. Ocena jakości wody poszczególnych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w latach 2023-2024.

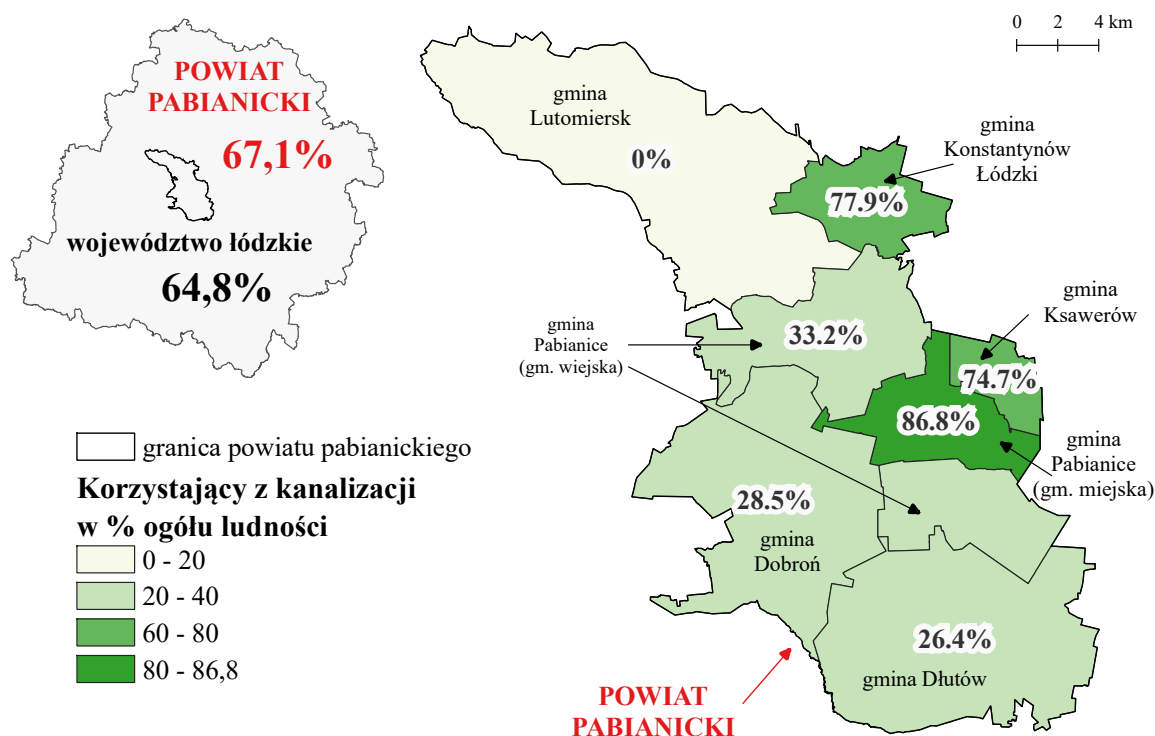
Ocena	2023 rok	2024 rok
Jakość wody nie budziła zastrzeżeń w następujących wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia	wodociąg w Pabianicach wodociąg w Konstancynie wodociąg w Ksawerowie wodociąg w Dłutowie wodociąg w Górcie Pabianickiej wodociąg w Rydzynach wodociąg w Prusinowicach wodociąg w Kazimierzu wodociąg w Żytowicach wodociąg w Ślądkowicach wodociąg w Szydłowie wodociąg w Dobroniu	wodociąg w Pabianicach wodociąg w Konstancynie wodociąg w Ksawerowie wodociąg w Dłutowie wodociąg w Górcie Pabianickiej wodociąg w Rydzynach wodociąg w Prusinowicach wodociąg w Kazimierzu wodociąg w Żytowicach wodociąg w Ślądkowicach wodociąg w Szydłowie wodociąg w Dobroniu wodociąg w Lutomiersku wodociąg w Czyżeminiu

Ocena	2023 rok	2024 rok
Warunkowo nadawała się do spożycia	wodociąg w Lutomiersku ¹⁴ wodociąg w Czyżeminiu ¹⁵	brak

Źródło: Oceny bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pabianickiego za lata 2023-2024, opracowanie własne

KANALIZACJA

Poziom skanalizowania obszaru powiatu pabianickiego należy ocenić jako wysoki na tle województwa łódzkiego. Według danych GUS za 2023 rok¹⁶ korzystający z kanalizacji stanowili 67,1% ogółu ludności powiatu (dla województwa łódzkiego wskaźnik ten wynosił na koniec 2023 roku 64,8%). Choć z kanalizacji korzysta 2/3 mieszkańców powiatu, poziom skanalizowania poszczególnych gmin jest bardzo zróżnicowany. Gmina Lutomiersk nie posiada zbiorczej sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na swoim terenie wcale, a gminy: Dłutów, Dobroń oraz Pabianice (gmina wiejska) są skanalizowane tylko w niewielkim stopniu. Porównanie danych GUS dla poszczególnych gmin wg stanu na koniec 2023 roku zaprezentowano na kolejnym rysunku (13).

Rysunek 15 Korzystający z kanalizacji (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie

Źródło: Raporty o stanie poszczególnych gmin za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie pabianickim na koniec 2024 roku wynosiła około 328 km i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o około 7 km. Dane o długości eksploatowanej sieci w poszczególnych gminach powiatu prezentuje tabela 10. Podobnie jak w przypadku długości sieci wodociągowej, należy zaznaczyć, że źródłem danych dotyczących długości sieci kanalizacyjnej za 2024 rok są raporty o stanie poszczególnych gmin za 2024 rok, a dane GUS nie są jeszcze

¹⁴ ze względu na przekroczenia parametrów żelaza oraz manganu w wodzie podawanej do sieci

¹⁵ stwierdzono przekroczenie manganu w wodzie podawanej do sieci

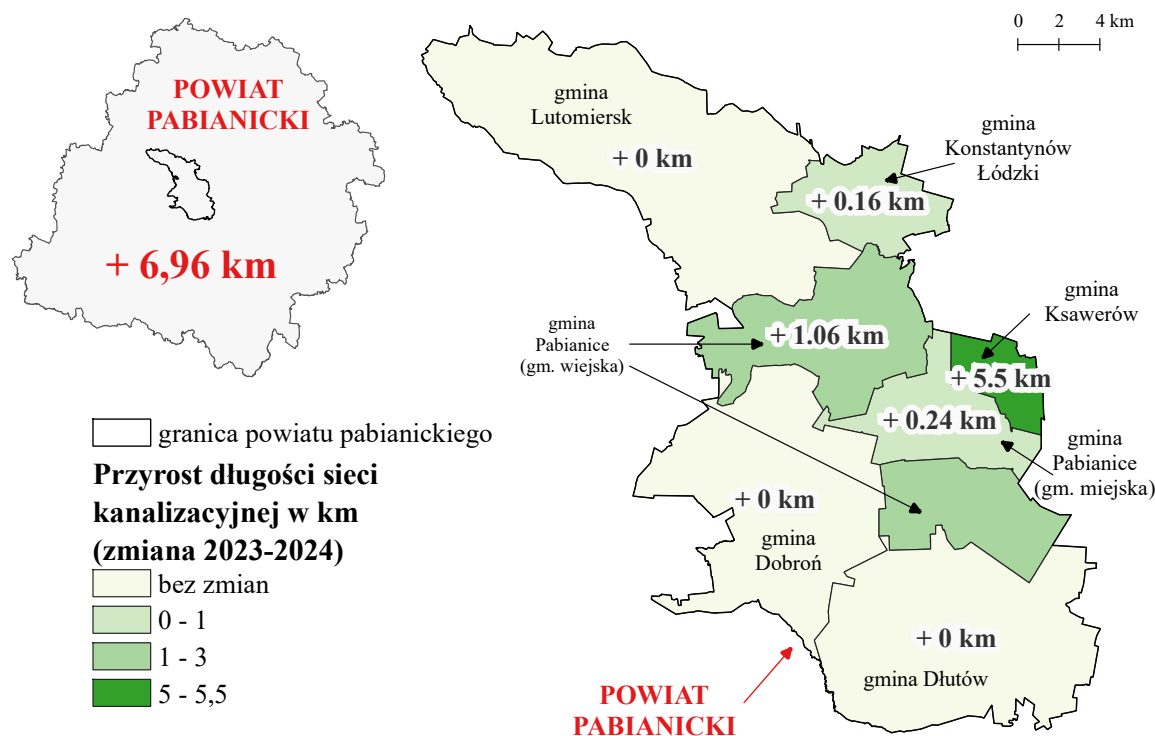
¹⁶ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: czerwiec 2025 roku]

dostępne, stąd na późniejszym etapie podane wartości mogą się nieznacznie różnić. Na rysunku 16 zobrazowano także przyrost długości sieci w poszczególnych gminach powiatu w okresie sprawozdawczym.

Tabela 10. Długość sieci kanalizacyjnej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem

Jednostka administracyjna	Długość eksploatowanej sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i ogólnospławnej)		
	2023	2024	Zmiana 2023-2024
	[km]	[km]	[km]
gmina Dłutów	11,7	11,7	0,00
gmina Dobroń	23,5	23,5	0,00
gmina Konstantynów Łódzki	46,1	46,26	0,16
gmina Ksawerów	55,4 ¹⁷	60,9	5,5
gmina Lutomiersk	0,00 (brak)	0,00 (brak)	0,00
gmina Pabianice (gmina miejska)	160,74	160,98	0,24
gmina Pabianice (gmina wiejska)	23,61	24,67	1,06
powiat pabianicki ogółem	321,05	328,01	6,96

Źródło: Raporty o stanie poszczególnych gmin za lata 2023-2024, opracowanie własne

Rysunek 16 Przyrost długości sieci kanalizacyjnej (w km) w gminach powiatu pabianickiego (zmiana 2023-2024)

Źródło: Raporty o stanie poszczególnych gmin za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

Obszar powiatu pabianickiego położony jest w zasięgu dwóch aglomeracji, czyli w myśl Prawa wodnego terenu, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków albo do końcowego punktu zrzutu

¹⁷ dane GUS za 2023 rok

tych ścieków. Gmina miejska Pabianice, Konstantynów Łódzki oraz gmina Ksawerów są częścią aglomeracji Łódź¹⁸, natomiast miejscowość Przygoń w gminie Dobroń jest częścią aglomeracji Łask¹⁹.

Z punktu widzenia ochrony środowiska dla każdej aglomeracji najistotniejsze jest spełnienie wypełnienia założeń i warunków Dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych (tzw. dyrektywy ściekowej) w zakresie gospodarki ściekowej na wyznaczonym obszarze aglomeracji²⁰. Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy warunkami do spełnienia przez aglomeracje są następujące wymogi:

- I. WARUNEK I (WYPOSAŻENIE AGLOMERACJI) – wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98% poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezbranego siecią kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezbrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji. Warunek wynika z art. 3 dyrektywy ściekowej,
- II. WARUNEK II (WYDAJNOŚĆ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW) – wydajność oczyszczalni ścieków musi zapewnić możliwość przyjęcia wszystkich ścieków z terenu aglomeracji, a w przypadku przyjmowania ścieków z innych aglomeracji lub terenów poza aglomeracją – również z tych terenów. Jeżeli aglomeracja jest obsługiwana przez więcej niż jedną oczyszczalnię, ich sumaryczna wydajność musi umożliwić przyjęcie ścieków jak wyżej. Warunek wynika z art. 10 dyrektywy ściekowej.
- III. WARUNEK III (STANDARDY OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW) – każda oczyszczalnia w aglomeracji musi być zdolna do oczyszczenia ścieków do poziomu określonego jak dla RLM aglomeracji – zapewnienie jakości ścieków oczyszczonych zgodnie z załącznikami rozporządzenia ściekowego. W każdej aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone oczyszczanie biogenów, co dotyczy również przydomowych oczyszczalni ścieków. Warunki te muszą zostać spełnione w przypadku, gdy oczyszczanie ścieków komunalnych z aglomeracji odbywa się w oczyszczalni ścieków przemysłowych (art. 86 ust. 2 ustawy Prawo wodne). Warunek wynika z art. 4 i/lub 5 dyrektywy ściekowej.

Wypełnieniem warunków Dyrektywy na obszarze Polski jest realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Każdorocznie, gminy wiodące w aglomeracji muszą do końca lutego złożyć sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych za rok poprzedni. W tabeli 11 przedstawiono warunki zgodności aglomeracji zlokalizowanych w powiecie pabianickim z Dyrektywą ściekową za 2023 rok. Dane za 2024 rok są jeszcze w trakcie weryfikacji. Przedstawione w tabeli dane wskazują, że obie aglomeracji nie wypełniły w 2023 roku wszystkich warunków. Głównym powodem braku wypełnienia wymaganych postanowień był zbyt niski poziom skanalizowania w aglomeracjach. Niewypełnienie warunków dyrektywy ściekowej informuje o tym, że poziom ochrony środowiska w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych nie jest na pożądanym poziomie.

¹⁸ Uchwała nr XXXIV/1134/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Łódź (<https://dziennik.lodzkie.eu/legalact/2020/7240/>)

¹⁹ Uchwała nr XXVI/336/2020 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Łask (<https://dziennik.lodzkie.eu/legalact/2020/6938/>)

²⁰ w październiku 2022 r. Komisja Europejska przedłożyła wniosek dotyczący zmiany dyrektywy, a styczniu 2024 roku osiągnięto porozumienie w sprawie ostatecznego kształtu tekstu. Rada Unii Europejskiej zatwierdziła w 2024 roku zmienioną dyrektywę o oczyszczaniu ścieków komunalnych – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3019 z dnia 27 listopada 2024 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych. Państwa członkowskie UE, w tym Polska, mają teraz do 31 miesięcy na dostosowanie ustawodawstwa krajowego do nowych przepisów (czyli na transpozycję dyrektywy)

Tabela 11. Warunki zgodności aglomeracji zlokalizowanych w powiecie pabianickim z Dyrektywą Rady 91/271/EWG za 2023 rok

Nazwa aglomeracji	Nazwy gmin z powiatu pabianickiego w danej aglomeracji	Warunki zgodności z Dyrektywą Rady 91/271/EWG z zasadą hierarchiczności					
		Warunek I		Warunek II		Warunek III	
		Procent skanalizowania (art. 3)	Spełnienie warunku I (BEZ zasady hierarchiczności) 1-spełnia; 0-nie spełnia	Łączna wielkość wydajności aktywnych oczyszczalni ścieków w aglomeracji w RLM (art. 10 wraz z art. 3)	spełnienie warunku II (BEZ zasady hierarchiczności) 1-spełnia; 0-nie spełnia	Liczba aktywnych oczyszczalni w aglomeracji spełniających normy dot. jakości ścieków (art. 4/5 wraz z art. 3 i 10)	spełnienie warunku III (BEZ zasady hierarchiczności) 1-spełnia; 0-nie spełnia
Łódź	Pabianice (gmina miejska), Konstantynów Łódzki, Ksawerów	98,18%	0 (nie spełnia)	3 752	1 (spełnia)	1	1 (spełnia)
Łask	Dobroń	95,66%	0 (nie spełnia)	0	0 (nie spełnia)	1	1 (spełnia)

wyjaśnienie: czerwoną czcionką wskazano niespełnienie warunku

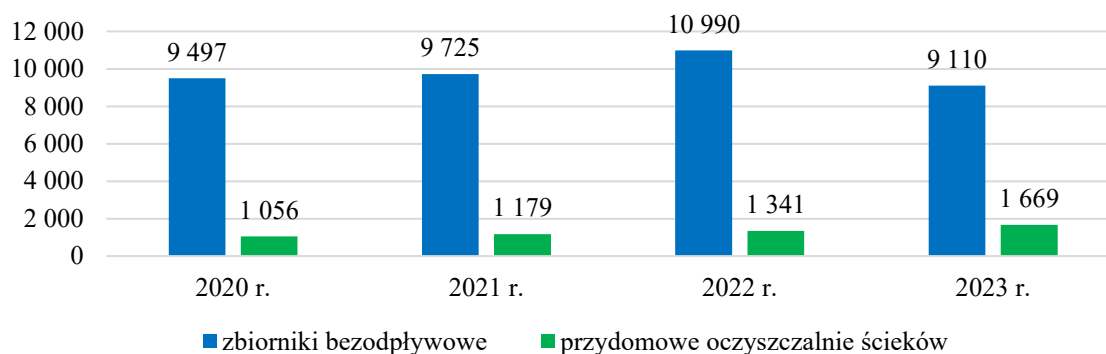
Źródło: Sprawozdanie z wykonania KPOŚK za 2023 rok

Podobnie jak w przypadku infrastruktury wodociągowej, system kanalizacyjny ulega ciągłemu i stopniowemu rozwojowi. Działania koncentrują się modernizacji eksploatowanej sieci oraz budowie nowych odcinków. Informacje o zrealizowanych inwestycjach zawiera tabela 23 związana z osiągnięciem celu ekologicznego pn. PROWADZENIE RACJONALNEJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ.

ZBIORNIKI BEZODPŁYWOWE I PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Nieruchomości na omawianym terenie w dużej części wyposażone są również w zbiorniki bezodpływowe (szamba) lub przydomowe oczyszczalnie. Według danych GUS na stan 31.12.2023 roku²¹ liczba zbiorników bezodpływowych wynosiła 9 110 szt., natomiast liczba przydomowych oczyszczalni ścieków to 1 669 szt. Na wykresie 5 zobrazowano zmianę w latach 2020-2023. Zauważalny jest stopniowy wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków w powiecie. Dane dotyczące liczby zbiorników bezodpływowych są trudne do interpretacji. Ich zmienność wynika zapewne z niedoskonałego systemu ich ewidencji, ujawniania nowych w toku przeprowadzanych kontroli i likwidacji istniejących poprzez stopniowe przyłączanie się mieszkańców do sieci kanalizacyjnej.

²¹ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: czerwiec 2025 roku]

Wykres 5 Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w powiecie pabianickim w latach 2020-2023

Źródło: GUS, opracowanie własne

2.6 EKSPLOATACJA SUROWCÓW

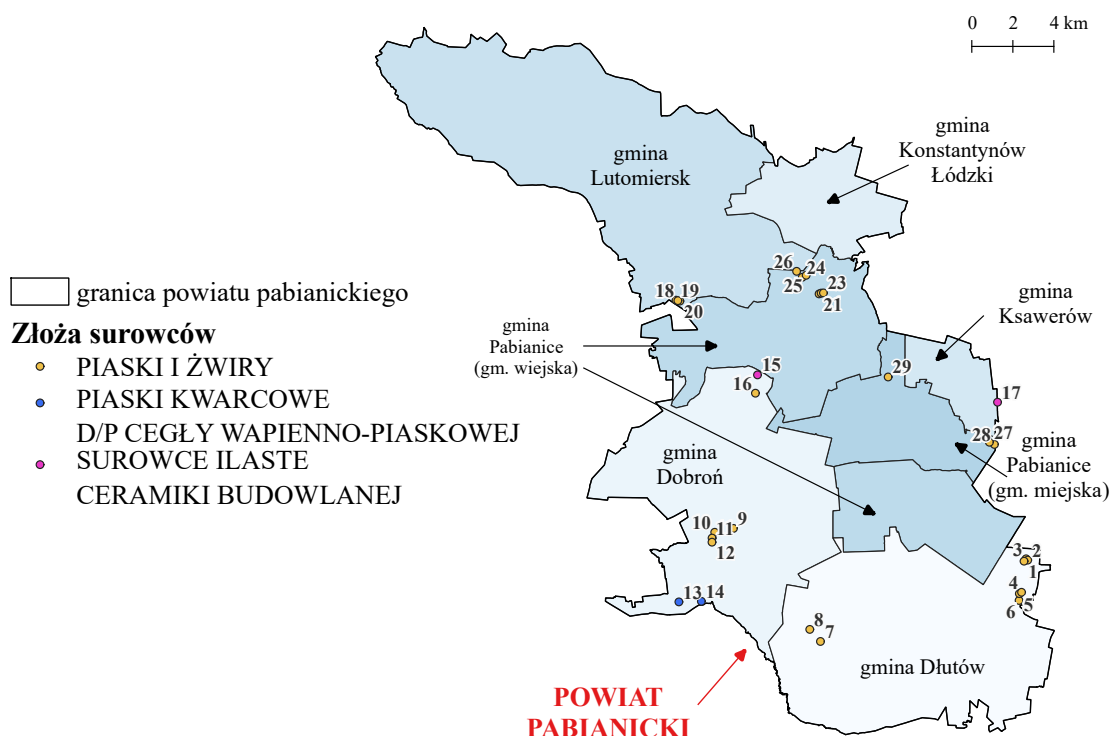
Na obszarze powiatu pabianickiego występuje kilkadziesiąt złóż, z czego zdecydowaną większość stanowią złoża piasków i żwirów (łącznie 25). Na obszarze występują także dwa złoża piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej i dwa złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej. Aktualny wykaz i ich lokalizację prezentuje tabela 12 oraz rysunek 17.

Tabela 12. Złoża zlokalizowane na obszarze powiatu pabianickiego

Nr na rysunku 17	Nazwa złoża	Kopalina	Pole złoża	Gmina
1	Czyżemin	PIASKI I ŻWIRY		gmina Dłutów
2	Czyżemin I	PIASKI I ŻWIRY		
3	Czyżemin III	PIASKI I ŻWIRY		
4	Czyżemin IV	PIASKI I ŻWIRY		
5	Czyżemin V	PIASKI I ŻWIRY		
6	Czyżemin VI	PIASKI I ŻWIRY		
7	Mierzączka Duża	PIASKI I ŻWIRY		
8	Ślądkowice	PIASKI I ŻWIRY		
9	Dobroń Duży II	PIASKI I ŻWIRY		gmina Dobroń
10	Dobroń Duży III	PIASKI I ŻWIRY		
11	Mogilno Duże II	PIASKI I ŻWIRY	pole 1	
12	Mogilno Duże II	PIASKI I ŻWIRY	pole 2	
13	Teodory II	PIASKI KWARCOWE D/P CEGŁY WAPIENNO-PIASKOWEJ	Rejon II	
14	Teodory II	PIASKI KWARCOWE D/P CEGŁY WAPIENNO-PIASKOWEJ	Rejon III	
15	Wymysłów	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ		
16	Wymysłów II	PIASKI I ŻWIRY		
17	Gospodarz	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	obszar II	gmina Ksawerów

Nr na rysunku 17	Nazwa złoża	Kopalina	Pole złoża	Gmina
18	Zalew II	PIASKI I ŻWIRY		gmina Lutomiersk
19	Zalew III	PIASKI I ŻWIRY		
20	Zalew V	PIASKI I ŻWIRY		
21	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY	Pole I	Pabianice (gmina wiejska)
22	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY	Pole II	
23	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY	Pole III	
24	Porszewice I	PIASKI I ŻWIRY	Pole A	
25	Porszewice I	PIASKI I ŻWIRY	Pole B	
26	Porszewice II	PIASKI I ŻWIRY		
27	Nowa Wola 7	PIASKI I ŻWIRY		Pabianice (gmina miejska)
28	Pabianice-Nowowolska V	PIASKI I ŻWIRY		
29	Pabianice-Rypułtowicka	PIASKI I ŻWIRY		
30	Wymysłów III ²²	PIASKI I ŻWIRY		gmina Dobroń

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny – PIB, wg stanu na czerwiec 2025 roku

numeracja zgodnie z tabelą 12

Rysunek 17 Lokalizacja złóż kopalin w powiecie pabianickim

²² Złoże Wymysłów III występuje pomimo braku wpisu w Centralnej Bazie Danych Geologicznych

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny – PIB (wg stanu na czerwiec 2025 roku), PRG, opracowanie własne

Tylko część złóż jest eksploatowana na terenie powiatu na podstawie wydanych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż. Pozostałe złoża to głównie złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo lub takie, na których zaniechano eksploatacji. W tabeli 13 przedstawiono wielkość wydobycia ze złóż zlokalizowanych w powiecie w 2023 roku²³. Eksploatowane są wyłącznie złoża piasków i żwirów. Łącznie w 2023 roku wydobyto ok. 153 tys. ton tych surowców.

Tabela 13. Eksploatacja złóż zlokalizowanych w powiecie pabianickim

Nr na rysunku 17	Nazwa złoża	Kopalina	Pole złoża	Gmina	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby (tys. ton)		Wielkość wydobycia w 2023 roku (tys. ton)
						Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
5	Czyżemin V	piaski i żwiry	-	gmina Dłutów	złoża eksploatowane	383	-	19
16	Wymysłów II	piaski i żwiry	-	gmina Dobroń		1 858	1 858	39
18	Zalew II	piaski i żwiry	-	gmina Lutomiersk		540	540	5
19	Zalew III	piaski i żwiry	-	gmina Lutomiersk		266	-	18
20	Zalew V	piaski i żwiry	-	gmina Lutomiersk		424	-	16
21	Porszewice	piaski i żwiry	Pole I	Pabianice (gmina wiejska)		175	175	2
22	Porszewice	piaski i żwiry	Pole II	Pabianice (gmina wiejska)				
23	Porszewice	piaski i żwiry	Pole III	Pabianice (gmina wiejska)		2 879	2 957	54
24	Porszewice I	piaski i żwiry	Pole A	Pabianice (gmina wiejska)				
25	Porszewice I	piaski i żwiry	Pole B	Pabianice (gmina wiejska)				
27	Nowa Wola 7	piaski i żwiry	-	Pabianice (gmina miejska)		355	355	eksploatacja okresowa

Źródło: BILANS ZASOBÓW ZŁOŻ KOPALIN W POLSCE wg stanu na 31 XII 2023 r.

2.7 JAKOŚĆ GLEB POWIATU PABIANICKIEGO NA PODSTAWIE BADAŃ Z LAT 2023-2024

Na zlecenie klientów Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza (OSChR) w Łodzi prowadzi na terenie powiatu pabianickiego bezpośrednie badania gleb rolniczych m.in. na zawartość makroelementów, odczynu pH czy potrzeb wapnowania. Głównym celem prowadzonych analiz jest ocena stanu chemicznego i fizycznego gleb, co pozwala na identyfikację potencjalnych zagrożeń dla środowiska oraz określenie ich

²³ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: czerwiec 2025 roku]

przydatności rolniczej. Gromadzone dane umożliwiają śledzenie trendów zmian jakości gleb w perspektywie długoterminowej, co jest fundamentem do podejmowania świadomych decyzji w zakresie planowania przestrzennego, praktyk rolnych oraz działań ochronnych.

W kontekście powiatu pabianickiego, gdzie działalność rolnicza przeplata się z obszarami zurbanizowanymi i przemysłowymi, wiedza o stanie gleb jest kluczowa dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, ochrony bioróżnorodności oraz minimalizacji negatywnego wpływu antropogenicznego na środowisko naturalne. Wyniki prezentowanych badań stanowią zatem istotne źródło informacji dla lokalnych władz, rolników, przedsiębiorców oraz wszystkich zainteresowanych stanem środowiska w regionie.

W tabeli 14 przedstawiono wyniki badań odczynu gleb oraz zasobności w makroelementy na podstawie próbek pobranych w latach 2023-2024. Wyniki obejmują 3,2% gleb użytkowanych rolniczo powiatu pabianickiego oraz 1,5% gospodarstw z terenu powiatu i dotyczą w przeważającej części (ok. 80%) gleby o lekkiej kategorii agronomicznej. Gleby takie są z natury bardziej podatne na suszę ze względu na ich niską zdolność do retencji wody, szybkie nagrzewanie i przyspieszone parowanie.

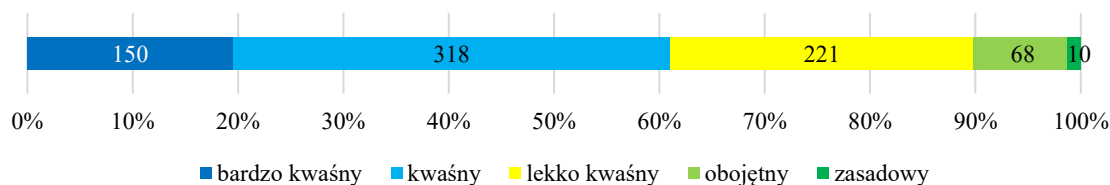
Tabela 14. Zestawienie wyników badań gleb z terenu powiatu pabianickiego z lat 2023-2024

Tabela 14. Zestawienie wyników badań gleb z terenu powiatu pabianickiego z lat 2023-2024				
L.p.	Oceniana kategoria		Liczba próbek	Procentowy udział
1.	odczyn (pH)	bardzo kwaśny	150	19,56%
		kwaśny	318	41,46%
		lekko kwaśny	221	28,81%
		obojętny	68	8,87%
		zasadowy	10	1,30%
2.	wapnowanie	konieczne	158	20,60%
		potrzebne	155	20,21%
		wskazane	169	22,03%
		ograniczone	135	17,60%
		zbędne	150	19,56%
3.	fosfor	bardzo niska	66	9,17%
		niska	223	30,97%
		średnia	214	29,72%
		wysoka	106	14,72%
		bardzo wysoka	111	15,42%
4.	potas	bardzo niska	124	17,22%
		niska	281	39,03%
		średnia	169	23,47%
		wysoka	81	11,25%
		bardzo wysoka	65	9,03%
5.	magnez	bardzo niska	137	19,03%
		niska	128	17,78%
		średnia	182	25,28%

L.p.	Oceniana kategoria	Liczba próbek	Procentowy udział
	wysoka	129	17,92%
	bardzo wysoka	144	20,00%

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi

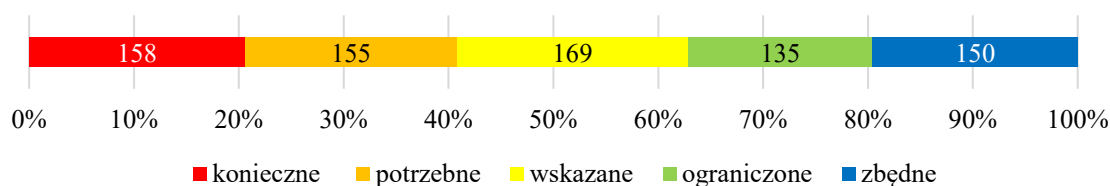
Wśród badanych próbek na obszarze powiatu dominują gleby o odczynie kwaśnym – wykres 6. Stanowiły one blisko 90% wszystkich próbek. Znajomość odczynu pH gleby jest kluczowa dla właściwego nawożenia i doboru roślin, ponieważ większość roślin uprawnych najlepiej rośnie na glebach o odczynie lekko kwaśnym do obojętnego (pH 6,0-7,2).

Wykres 6 Odczyn pH zbadanych w latach 2022-2023 gleb

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

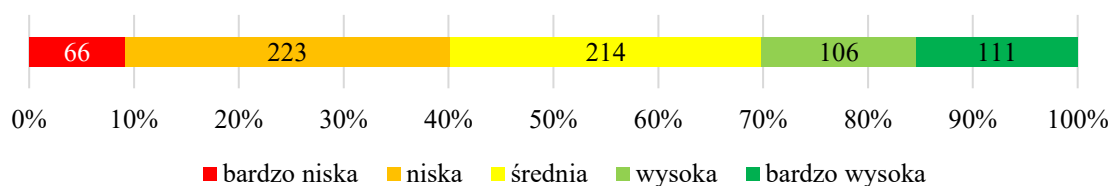
Wyniki dotyczące konieczności wapnowania rozłożyły się równomiernie – wykres 7, co oznacza, że część gleb wymaga zabiegów wapnowania, a na części gleb zabieg ten nie jest konieczny.

Wykres 7 Wyniki dotyczące potrzeby wapnowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

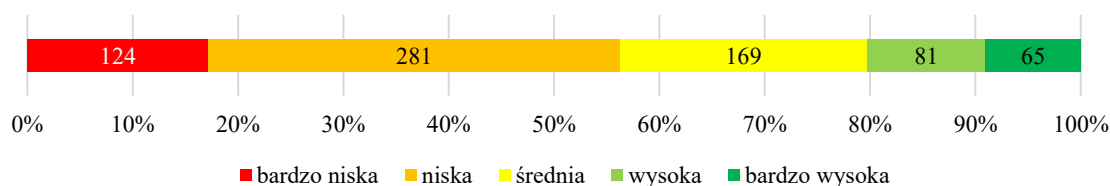
Jeśli chodzi o zasobność w fosfor, to przeważają gleby średnio i nisko zasobne w ten makroelement – wykres 8.

Wykres 8 Zasobność zbadanych gleb w fosfor

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

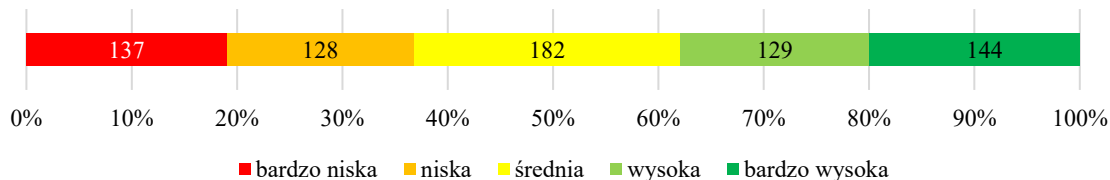
Zasobność gleb w potas prezentuje wykres 9. Podobnie jak w przypadku zasobności badanych gleb w fosfor, przeważają gleby nisko i średnio zasobne w potas, choć należy zaznaczyć, że próbek bardzo nisko zasobnych w potas było dwukrotnie więcej.

Wykres 9 Zasobność badanych gleb w potas

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

Ostatnią ocenianą kategorią była zasobność badanych gleb w magnez. Zgodnie z wynikami zaprezentowanymi na wykresie 10, jest ona wyższa od pozostałych badanych makroelementów. Gleby o wysokiej i bardzo wysokiej zasobności w ten makroelement stanowiły blisko 40% zbadanych próbek.

Wykres 10 Zasobność badanych gleb w magnez

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

Podsumowując przedstawione informacje należy wskazać, że dominującym problemem zbadanych gleb jest ich zakwaszenie. To poważne wyzwanie, zważywszy na to, że kwaśne pH ogranicza dostępność wielu składników odżywczych dla roślin. Jeśli chodzi o zasobność w makroelementy, sytuacja jest zróżnicowana. Zasobność w fosfor i potas jest na ogół niedostateczna. Większość gleb charakteryzuje się niską lub średnią zasobnością w te pierwiastki.

2.8 WERYFIKACJA SYSTEMÓW GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W GMINACH POWIATU PABIANICKIEGO W LATACH 2023-2024

Z dniem 1 lipca 2013 roku przestał obowiązywać system indywidualnego zawierania umów właściciela nieruchomości z odbiorcą odpadów, w zamian właściciel nieruchomości ma obowiązek złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Obecnie mieszkańcy poszczególnych gmin zobowiązani są do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (tzw. „opłaty śmieciowej”), natomiast gminy gospodarują środkami z pobieranych od mieszkańców opłat za odpady, egzekwując jednocześnie od wybranej w drodze przetargu firmy jakość usług.

W ramach weryfikacji systemu gospodarowania odpadami gminy mają obowiązek dokonać corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, m.in. w celu ustalenia osiągniętych poziomów recyklingu i ograniczania masy odpadów komunalnych. Osiągnięcie wymaganych prawem wskaźników świadczy o odpowiednim wdrożeniu i realizacji obowiązków w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

W dniu 31 grudnia 2020 roku weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2020 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, w której określono w art. 3b ust. 1 minimalne poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na rok 2021 i kolejne lata. W związku z powyższym zostało uchylone dotychczas obowiązujące Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

4 września 2021 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które zmieniło sposób wyliczania poziomów odzysku. Zgodnie ze zmienionymi przepisami poziom ten oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych, przy czym przy obliczaniu tego poziomu nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Poziomy osiągnięte w latach 2023-2024 w zawarto w tabeli 15.

Tabela 15. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości minimalnej dla lat 2023-2024

Poziom / gmina	Poziom minimalny dla najbliższych lat (wagowo) [%]	
	2023 rok	2024 rok
poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – co najmniej	35%	45%
poziom osiągnięty przez gminę Dłutów	35,08%	55,15%
poziom osiągnięty przez gminę Dobroń	29,54%	35,91%
poziom osiągnięty przez gminę Konstantynów Łódzki	30,23%	37,26%
poziom osiągnięty przez gminę Ksawerów	37,66%	35,69%
poziom osiągnięty przez gminę Lutomiersk	32,19%	35,14%
poziom osiągnięty przez gminę Pabianice (gminę wiejską)	26,98%	45,44%
poziom osiągnięty przez gminę Pabianice (gminę miejską)	30,59%	27,55%
objaśnienia:		
	poziom został osiągnięty	
	poziom nie został osiągnięty	

Źródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi gmin powiatu pabianickiego za lata 2023-2024

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 3b ust. 2a) gminy zobowiązane są również nie przekraczać poziomu składowania. Poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów. Wymagane prawem poziomy obowiązywać będą od 2025 roku.

Tabela 16. Osiągnięte w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024 poziomy składowania odpadów komunalnych

Poziom / gmina	Poziom maksymalny dla najbliższych lat (wagowo) [%]		
	2023	2024	2025
poziom składowania odpadów komunalnych	nie obowiązuje	nie obowiązuje	30%
poziom osiągnięty przez gminę Dłutów	nie obliczano	21,72	-
poziom osiągnięty przez gminę Dobroń	22,70%	20,96%	-
poziom osiągnięty przez gminę Konstantynów Łódzki	33,42%	30,86%	-
poziom osiągnięty przez gminę Ksawerów	nie obliczano	nie obliczano	-
poziom osiągnięty przez gminę Lutomiersk	nie obliczano	28,62%	-
poziom osiągnięty przez gminę Pabianice (gminę wiejską)	23,87%	21,51%	-
poziom osiągnięty przez gminę Pabianice (gminę miejską)	26,64%	25,15%	-

Źródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi gmin powiatu pabianickiego za lata 2023-2024

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie poziomów ograniczania składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji obowiązuje nadal, mimo iż określa się ten poziom jedynie do dnia 16 lipca 2020 roku (maksymalny poziom – 35%). W tej sytuacji brak jest określenia poziomów na lata kolejne, niemniej jednak sprawozdanie w systemie „Bazy danych

o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami” wymusza jego obliczenie. Osiągnięte w latach 2023-2024 poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w gminach powiatu pabianickiego zaprezentowano w tabeli 17.

Tabela 17. Osiągnięte w latach 2022-2023 poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Poziom / gmina	Poziom maksymalny dla najbliższych lat (wagowo) [%]		
	do 16 lipca 2020 r.	2023 r.	2024 r.
poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	35,0%		
poziom osiągnięty przez gminę Dłutów	-	nie obliczano	0,37%
poziom osiągnięty przez gminę Dobroń	-	0,17%	0,16%
poziom osiągnięty przez gminę Konstantynów Łódzki	-	25,39%	15,11%
poziom osiągnięty przez gminę Ksawerów	-	nie obliczano	nie obliczano
poziom osiągnięty przez gminę Lutomiersk	-	nie obliczano	7,39%
poziom osiągnięty przez gminę Pabianice (gminę wiejską)	-	8,14%	1,22%
poziom osiągnięty przez gminę Pabianice (gminę miejską)	-	2,19%	28,37%
objaśnienia:			
	poziom został osiągnięty – od 17 lipca 2020 r., Minister właściwy do spraw klimatu nie określił, w drodze rozporządzenia poziomów, których nie należy przekroczyć w kolejnych latach		
	nie obliczano		

Zródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi gmin powiatu pabianickiego za lata 2023-2024

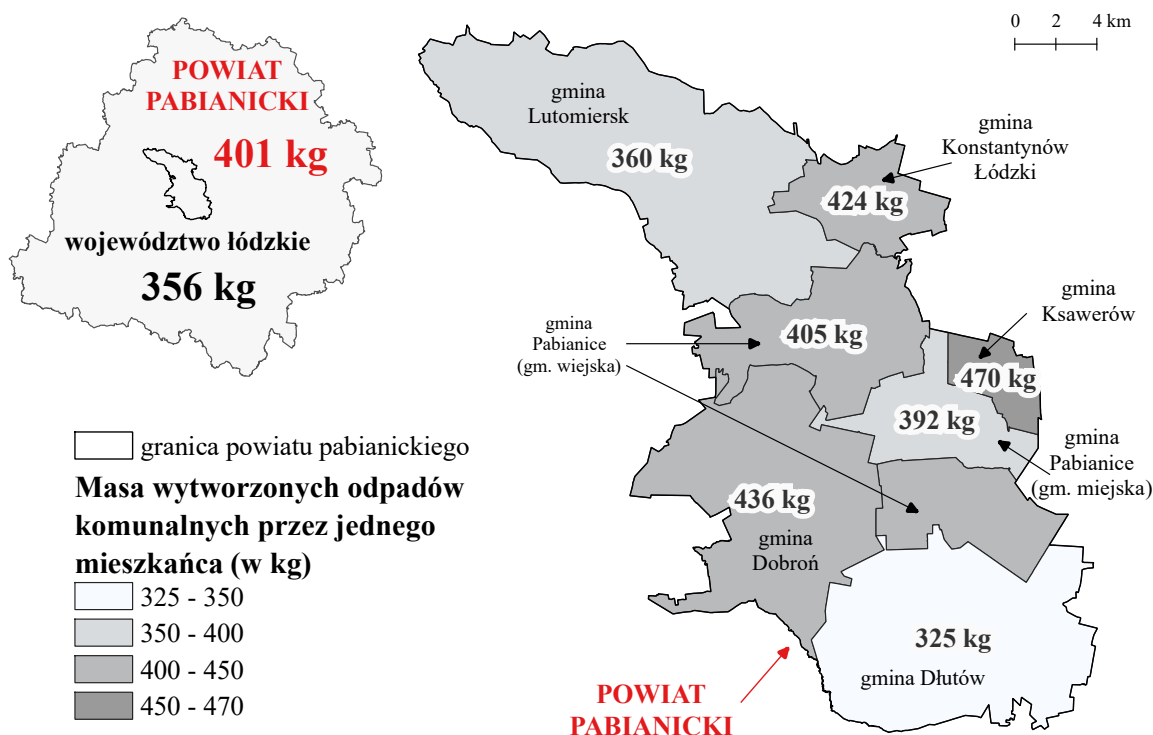
Gminy powiatu pabianickiego w rocznych analizach stanu gospodarki odpadami podkreślają, że działalność wielopłaszczyznowa pomiędzy daną gminą a podmiotami odbierającymi odpady odbywa się w sposób prawidłowy, niemniej jednak należy wskazać, że dotrzymanie rosnących z roku na rok poziomów recyklingu stanowi dla gmin duży problem. Jedynie gmina Dłutów osiągnęła w obu latach sprawozdawczych wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, gmina Ksawerów tylko w 2023 roku, a gmina wiejska Pabianice w 2024 roku. Pozostałe gminy nie osiągnęły wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2023-2024. Nieosiągnięcie wymaganego prawem poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych może świadczyć o szeregu problemów w gminach powiatu pabianickiego związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

- niewystarczającej edukacji i świadomości społecznej,
- braku odpowiedniej infrastruktury,
- wadach w systemie zbiórki odpadów,
- niskim poziomie kontroli i egzekwowania przepisów,

W celu poprawy sytuacji konieczne jest kompleksowe podejście, obejmujące zarówno edukację społeczeństwa, modernizację infrastruktury, jak i skuteczne egzekwowanie przepisów.

Średnio każdy mieszkaniec powiatu wytwarza około 401 kg odpadów komunalnych – dane GUS za 2023 rok²⁴. Jest to wartość wyższa od średniej dla województwa łódzkiego (356 kg). Statystycznie najwięcej odpadów komunalnych wytwarza mieszkaniec gminy Ksawerów (470 kg), a najmniej mieszkaniec gminy Dłutów (325 kg). Dane dla poszczególnych gmin przedstawiono na rysunku 18.

²⁴ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: czerwiec 2025 roku]

Rysunek 18 Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (w kg) w gminach powiatu pabianickiego – porównanie

Źródło: PRG, GUS, opracowanie własne

2.9 OBSZARY PRAWNIE CHRONIONE WEDŁUG STANU NA KONIEC 2024 ROKU

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku ustanowiła dziesięć form ochrony przyrody. Poza ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów są to parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Powołanie określonej formy ochrony przyrody odbywa się w różnych trybach. W granicach omawianego obszaru znajduje się wiele obszarowych form ochrony przyrody. Ich aktualny stan opisano poniżej.

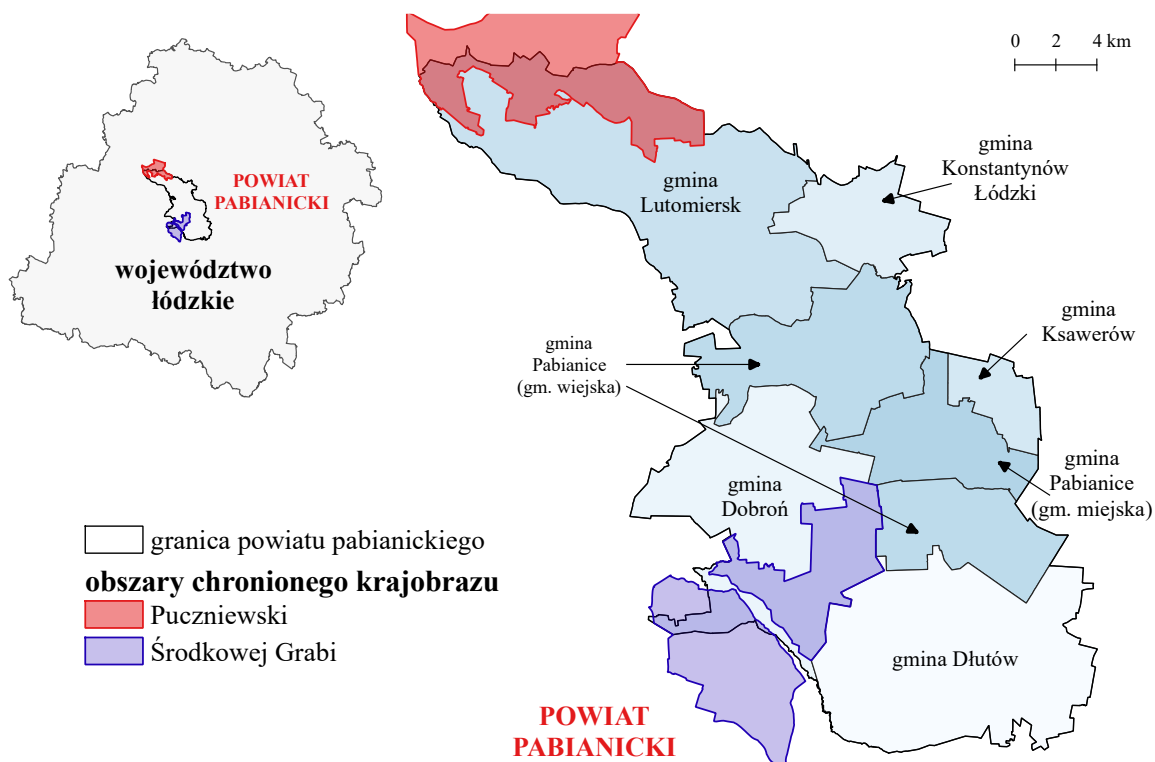
REZERWATY PRZYRODY

W granicach powiatu pabianickiego, w gminie Lutomiersk, znajdują się dwa rezerваты:

- Jodły Oleśnickie,
- Mianów (rezerwat posiada także otulinę).

Aktualnym aktem prawnym w sprawie rezerwatu przyrody Jodły Oleśnickie jest Zarządzenie nr 37/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jodły Oleśnickie", a w sprawie rezerwatu przyrody Mianów – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Mianów". Obydwa rezerваты przyrody mają ustanowione plany ochrony (w 2018 r.) – szczegółowe informacje w tym zakresie są publicznie dostępne (CRFOP²⁵, Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego). W okresie sprawozdawczym nie podejmowano nowych aktów prawnych

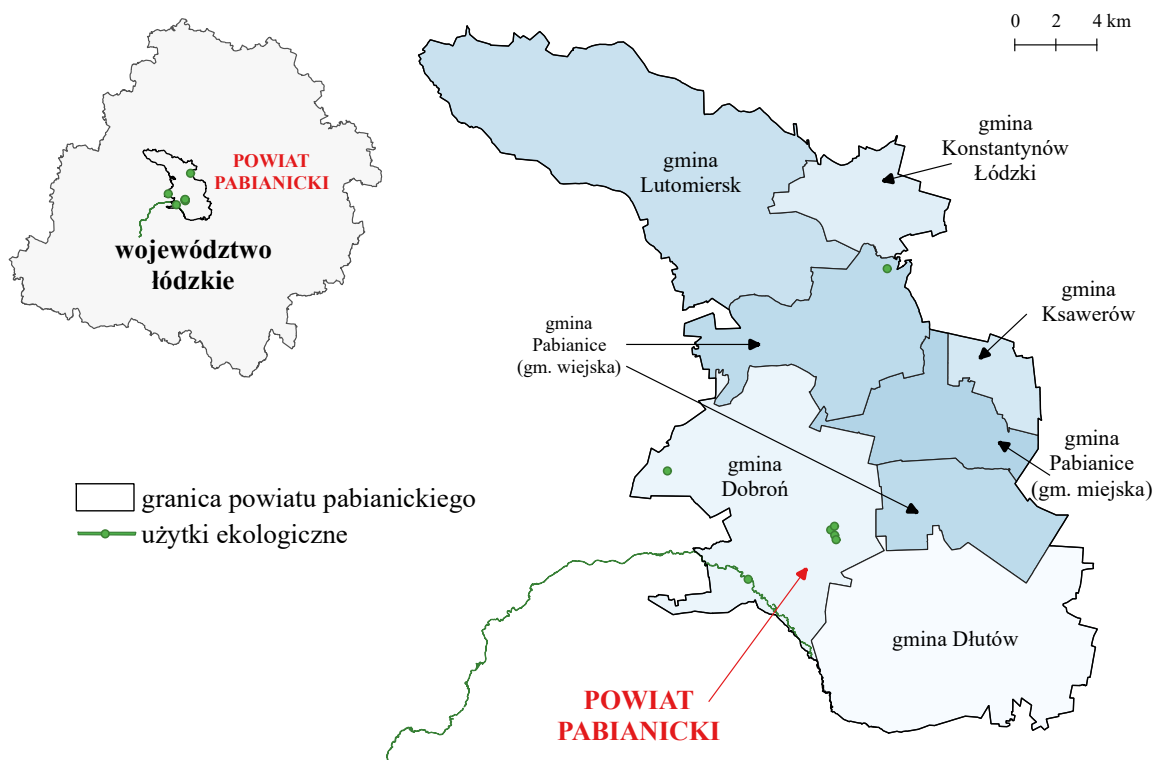
²⁵ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Rysunek 20 Obszary chronionego krajobrazu w powiecie pabianickim
Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

OBSZARY NATURA 2000

Część obszaru gminy Dłutów oraz Dobroń położona jest również w granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Grabi (PLH100021). Aktualnym aktem prawnym w sprawie tej formy ochrony przyrody jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia (PLH100021). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2022 r. zmieniono zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021. W latach 2023-2024, podobnie jak w przypadku rezerwatów przyrody, wykonywano lustracje terenowe na przedmiotowym obszarze Natura 2000. Lokalizację obszarów Natura 2000 wskazano na rysunku 21.

Rysunek 22 Użytki ekologiczne w powiecie pabianickim
Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

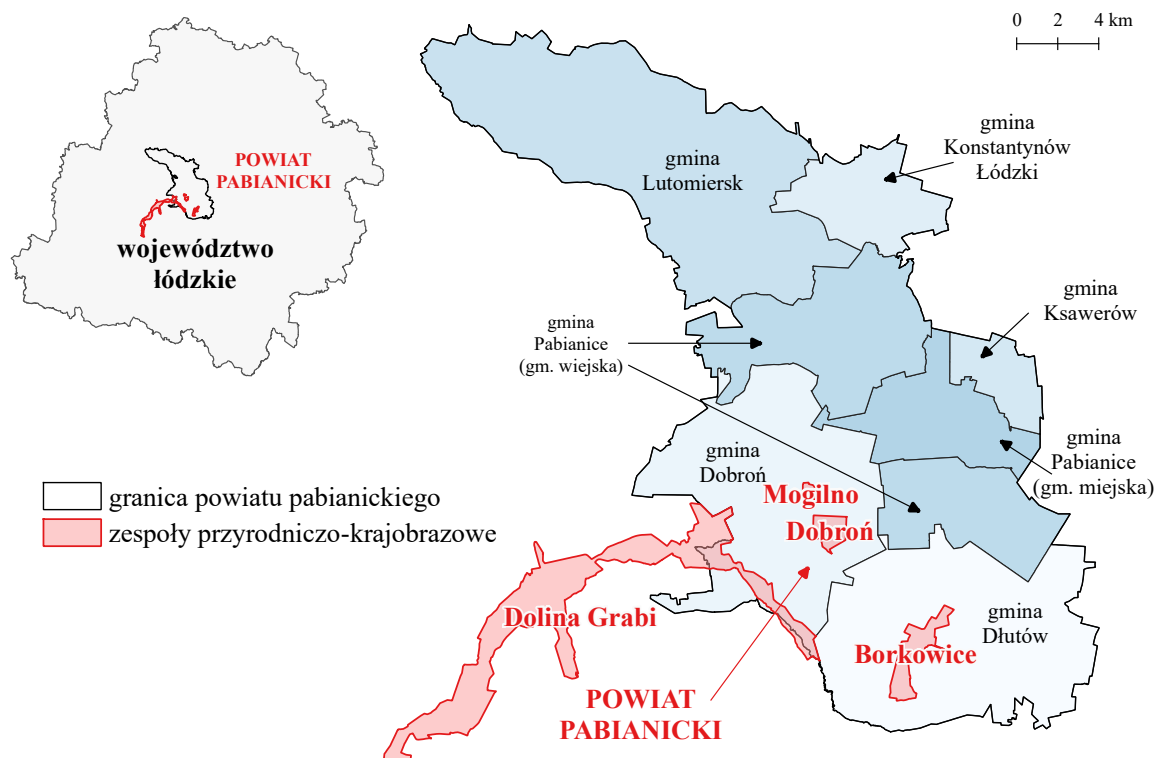
ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

W granicach administracyjnych powiatu pabianickiego znajdują się także cztery zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:

- Dolina Grabi,
- Mogilno,
- Dobroń,
- Borkowice.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Grabi chroni dolinę rzeczną tejże rzeki i znajduje się w części na terenie gminy Dobroń. Aktualnym aktem prawnym w sprawie tej formy ochrony przyrody jest Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Z kolei przedmiotem ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Mogilno jest rozległa forma pochodzenia eolicznego – wydma z pokrywającym ją drzewostanem sosnowym pełniącym funkcję lasów glebochronnych. Zespół również zlokalizowany jest na obszarze gminy Dobroń. Aktualny akt prawny w sprawie tej formy ochrony przyrody to Rozporządzenie Nr 48/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Położony kilkaset metrów na południowy-wschód od ww. zespołu zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dobroń, również w gminie Dobroń, chroni śródleśny krajobraz wydmy i torfowisk z cennymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej w różnym stadium sukcesji. Aktualnym aktem prawa w sprawie tej formy ochrony przyrody jest również Rozporządzenie Nr 48/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Ostatni zespół przyrodniczo-krajobrazowy – Borkowice – obejmuje część gminy Dłutów. W tym przypadku przedmiotem ochrony jest kompleks lasów o wyjątkowo cennej mozaice siedlisk leśnych z dużym udziałem lasów wodochronnych i lasów pełniących funkcję glebochronną położony na obszarze wydmy; fragmenty naturalnych drzewostanów jodłowych i bukowych położonych na północnej granicy zasięgu gatunków oraz śródleśne zbiorniki wodne. Aktualny akt prawny w sprawie tego zespołu to również Rozporządzenie Nr 48/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. W okresie sprawozdawczym nie podejmowano nowych aktów prawnych w sprawie tych form ochrony przyrody.

Lokalizacje zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego wskazano na rysunku 23.

Rysunek 23 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w powiecie pabianickim

Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

POMNIKI PRZYRODY

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

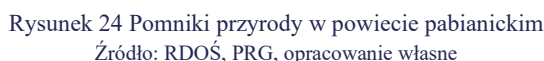
W granicach powiatu pabianickiego zlokalizowanych jest łącznie 58 pomników przyrody i ich liczba nie zmieniła się w okresie sprawozdawczym, nie podejmowano nowych uchwał³¹ – tabela 18.

Tabela 18. Liczba pomników przyrody w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Gmina	Liczba pomników na koniec roku sprawozdawczego	
	2023 r.	2024 r.
gmina Dłutów	6 szt.	6 szt.
gmina Dobroń	9 szt.	9 szt.
gmina Konstancinów Łódzki	6 szt.	6 szt.
gmina Ksawerów	1 szt.	1 szt.
gmina Lutomiersk	8 szt.	8 szt.
gmina Pabianice (gmina wiejska)	17 szt.	17 szt.
gmina Pabianice (gmina miejska)	11 szt.	11 szt.
powiat pabianicki łącznie	58 szt.	58 szt.

Źródło: CRFOP, Dziennik Urzędowy Woj. Łódzkiego, opracowanie własne

³¹ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: czerwiec 2025 roku], przeanalizowano więc Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego, w którym publikowane są Uchwały w sprawie pomników przyrody

2.10 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Pewne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii stanowią stacje paliw jak również ruchliwe drogi. W razie poważnego wypadku może bowiem dojść do wycieku niebezpiecznych substancji i w konsekwencji do skażenia środowiska, ale zgodnie z informacjami przekazanymi od Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach w latach 2023-2024 nie odnotowano zdarzeń drogowych, kolejowych i innych, w których doszłoby do uwolnienia substancji niebezpiecznych do środowiska. W dniu 22 marca 2024 roku KPPSP w Pabianicach otrzymała zgłoszenie o niebieskim cieku wodnym (wodzie w kolorze

niebieskim) w Konstantynowie Łódzkim przy ul. Srebrzyńskiej – finalnie jednak stwierdzono brak zagrożenia dla środowiska.

3 WYKAZ ZREALIZOWANYCH W LATACH 2023-2024 ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI CELÓW ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PABIANICKIEGO

W ramach opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku” wyznaczono kierunki interwencji, cele oraz 230 zadań do osiągnięcia i realizacji na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku. Wyznaczono następujące długookresowe cele ekologiczne:

1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu,
2. Poprawa klimatu akustycznego na terenie powiatu,
3. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
4. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd),
5. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią,
6. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej,
7. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi,
8. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu,
9. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
10. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej,
11. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
12. Zwiększanie lesistości,
13. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

W kolejnych podrozdziałach zawarto syntetyczne informacje o najważniejszych zrealizowanych przedsięwzięciach i zadaniach uwzględniając poszczególne cele ekologiczne.

3.1 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z POPRAWĄ JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO PRZY ZAPEWNIENIU BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO W KONTEKŚCIE ZMIAN KLIMATU

W tabeli 19 przedstawiono stopień realizacji zadań służących poprawie jakości powietrza atmosferycznego przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu na terenie powiatu pabianickiego w latach 2023-2024.

Tabela 19. Stopień realizacji zadań służących poprawie jakości powietrza atmosferycznego przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu na terenie powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych	Zadanie realizowane przez Województwo Łódzkie z udziałem środków z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi	2023	Podjęto Uchwałę Nr LXIII/693/23 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja łódzka.	Wartość ogólna zadania – 490 000,00 zł, z czego dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w wysokości nie więcej niż 90% wartości kosztu całkowitego zadania – 390 000,00 zł
		2023	Podjęto Uchwałę Nr LXIII/694/23 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej.	
Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów ograniczania niskiej emisji lub Programów Gospodarki Niskoemisyjnej	Gmina Ksawerów	2023	W 2022 r. Gmina Ksawerów podpisała umowę na wykonanie i opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej. Dokument został przedłożony do Gminy w grudniu 2022 r., a jego ostateczna wersja w marcu 2023 r. Uchwałą nr LXII/502/2023 Rady Gminy Ksawerów z dnia 29 marca 2023 r. przyjęto do realizacji Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ksawerów.	brak danych
Prowadzenie monitoringu jakości powietrza (w tym monitoringu uzupełniającego)	GIOŚ	2023-2024	Pomiary ciągłe realizowane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – monitoring w wojewódzkiej sieci stacji i punktów pomiarowych, w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu powietrza.	koszty administracyjne
Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp, suikzp) zapisów wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz wspierających adaptację do zmian klimatu (m.in. zachowanie korytarzy przewietrzania na obszarach zabudowanych, terenów zieleni), a także zabezpieczających mieszkańców przed uciążliwościami zapachowymi inwestycji	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Ogółem w latach 2023-2024 podjęto 21 uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (gmina Lutomiersk – 1, gmina Konstantynów Łódzki – 4, gmina wiejska Pabianice – 2, gmina miejska Pabianice – 9, gmina Ksawerów – 1, gmina Dobroń – 2, gmina Dłutów – 2). MPZP zawierają zapisy dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, np. zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczania powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych czy wprowadzania do powietrza	koszty administracyjne

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
			atmosferycznego zanieczyszczeń w ilościach powodujących przekroczenie norm dopuszczalnych stężeń określonych w przepisach odrębnych.	
Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych	Gmina Dobroń	2023-2024	Prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza, prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych w gminie jako suma kampanii, akcji szkolnych i konferencji – 2 [szt.] – łącznie w latach 2023-2024.	koszty administracyjne
	Gmina Lutomiersk	2023-2024	Podjęmowanie akcji edukacyjnych społeczności lokalnej w zakresie spalania paliw niskiej jakości. Zarówno w 2023 roku jak i w 2024 roku przeprowadzono po 7 akcji edukacyjnych. Zadania z zakresu edukacji ekologicznej realizowane były głównie przez szkoły znajdujące się na terenie gminy Lutomiersk (Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Szydłowie, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kazimierzu, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lutomiersku.	koszty administracyjne
	Gmina Dłutów	2023-2024	Organizacja spotkania z mieszkańcami Gminy Dłutów - prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych w ramach działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu Czyste Powietrze. Spotkania z mieszkańcami w 2023 roku – 2, 2024 rok – 5 spotkań z mieszkańcami gminy Dłutów. W miejscowościach: Czyżemin, Lesieniec, Redociny, Stoczki-Porąbki oraz podczas dożynek w Ślądkowicach.	koszty administracyjne

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych – ciąg dalszy	Gmina Ksawerów	2023	Udział w konkursie „Czyste powietrze wokół nas”, udział w Wojewódzkim Konkursie „Dzień czystego powietrza”, NASK Projekt Edukacyjna Sieć Antysmogowa, etap szkolny i wojewódzki Ogólnopolskiej Olimpiady Antysmogowej, tydzień czystego powietrza w ramach Edukacyjnej Sieci Antysmogowej, udział w edukacji ekologicznej „Czyste powietrze, Smog, Wszyscy potrzebujemy powietrza”.	koszty administracyjne
		2024	Kampania informacyjna na stronie internetowej UG Ksawerów i w prasie lokalnej pt. Obowiązki mieszkańców wynikające z Uchwały „antysmogowej”, udział w III Olimpiadzie Antysmogowej – Konkurs Wiedzy o Powietrzu i zmianach Klimatycznych, konkurs szkolny pod hasłem Misja Czyste Powietrze w ramach Edukacyjnej Sieci Antysmogowej, zajęcia dotyczące smogu w ramach Edukacyjnej Sieci Antysmogowej, kampania informacyjna przypominająca o obowiązku składania deklaracji dot. źródeł ciepła i spalanych paliwach (ulotki i informacja na stronie internetowej).	koszty administracyjne
	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Działania w zakresie edukacji ekologicznej realizowane były przez szkoły i przedszkola podległe Gminie Miejskiej Pabianice w postaci – ulotek, plakatów, imprez, akcji szkolnych, audycji, projekcji filmów oraz korzystając z zewnętrznych wydarzeń w zakresie ochrony środowiska, np. organizacja Dnia Drzewa przez Wydział Ochrony Środowiska. Dodatkowo Straż Miejska w Pabianicach prowadziła działania informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza oraz wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. Łącznie wydarzenia edukacyjne – 76 szt.	11 932,24 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych – ciąg dalszy	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2024	1. Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony powietrza wykonywana była głównie przez placówki edukacyjne (23 szt.) poprzez: *udział w gotowych programach - realizacja ogólnopolskiego programu "Kubusiowi Przyjaciele Natury", „Eko Ludek” oraz projektów: „Czyste powietrze wokół nas” – Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej, „Program Ochrony Powietrza dla Aglomeracji Łódzkiej” - zwróceniem uwagi na potrzebę budowania świadomości obowiązku dbania o środowisko w jakim żyjemy, w tym ochronę powietrza. *udział w wydarzeniach - Przegląd Piosenki Ekologiczno-Przyrodniczej - kształtowanie postawy proekologicznej poprzez śpiewanie piosenek, w których był poruszany temat ochrony powietrza. *obchody Dnia Drzewa oraz pokrewne wydarzenia, czyli obcowanie z naturą, spacer do pobliskiego parku, zabawy ekologiczne w ogrodzie przedszkolnym, wycieczki do lasów, spotkanie z leśnikiem, udział w akcji "Przytul się do drzewa", warsztaty ogrodnicze, sadzenie drzew, realizacja projektu edukacyjnego „Las”, Rajd Pieszy (poznanie różnych żywiołów) - każde z zajęć miało na celu ukazać uczniom i rodzicom znaczenie roślinności, głównie drzew, w ochronie powietrza, które działają jak naturalne filtry powietrza. Koszty ponoszone w ramach budżetu jednostki, finansowane przez rodziców, bądź wydarzenia bezkosztowe. 2. Referat Programów Priorytetowych Urzędu Miejskiego w Pabianicach przeprowadził 3 spotkania edukacyjno-konsultacyjne dla potencjalnych Beneficjentów programu priorytetowych. Brak poniesionych kosztów. 3. W kampanię o Europejskim Tygodniu Mobilności włączył się Urząd Miejski w Pabianicach i Miejski Zakład Komunikacyjny. Brak danych odnośnie poniesionych kosztów. 4. Straż Miejska w Pabianicach przeprowadziła (9 szt.) działań edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza oraz wpływ spalania paliw niskiej jakości oraz odpadów na jakość powietrza. Straż Miejska nie wykazała kosztów związanych z edukacją ekologiczną. Liczba przeprowadzonych kampanii, akcji edukacyjnych, konferencji [szt.] łącznie – 36.	6 801,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych – ciąg dalszy	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	Przekazanie do placówek oświatowych ulotek firmy, która zajmuje się sprzedażą Tablic edukacyjnych Eko-dom, która ma na celu edukację przedszkolaków i uczniów jak dbać o jakość powietrza, ulotki do programu "Czyste powietrze" - 500 szt., czujnik powietrza stale monitorujący jakość powietrza - lokalizacja UM (1 szt.) - utrzymanie karty sim PLAY, czujnik powietrza stale monitorujący jakość powietrza - lokalizacja SP1 (3 szt.), tablica LED informująca o aktualnym stanie powietrza (1 szt.), spotkania informacyjne z mieszkańcami gminy dotyczące możliwości pozyskania środków na wymianę pieca (3 szt.), kampania z doradcą energetycznym z Fundacji ""Zwalcz nudę"" (1 szt.). Realizacja projektów edukacyjnych w SP m.in.: 1. Weź oddech", którego celem był wzrost świadomości w zakresie ochrony czystości powietrza; 2. Lekcje przyrody na temat ochrony środowiska; 3. Informacje i ciekawostki o niskiej emisji w gazetkach szkolnych; 4. Prelekcje, plakaty i ulotki o tematyce powietrza, smogu, zanieczyszczeń powietrza, ich powstawaniu oraz sposobów na dbanie o czystość powietrza i jego wpływie na życie ludzi; 5. Na lekcjach geografii i przyrody realizowane są tematy z zakresu ochrony środowiska. Na temat jakości powietrza rozmawiamy z uczniami realizując temat „Energetyka w Polsce”	1 562,49 zł
	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	Wydanie gazety Informator Konstantynów Łódzki 4 500 szt. (1 akcja); Ilość spotkań przeprowadzonych przez pkt Konsultacyjny „Czyste powietrze”: 19.03.2024 – 7 osób , 14.05.2024 – 4 osoby, 26.09.2024 – 6 osób (1 akcja). Dodatkowo przez PK gminy zostało złożonych WOP i WOD 59 szt. (59 osób – Beneficjentów) łącznie w roku 2024. Konsultacje z mieszkańcami w tym zakresie trwały cały rok; Czujniki jakości powietrza (1 akcja): czujnik powietrza stale monitorujący jakość powietrza - lokalizacja UM (1 szt.) - utrzymanie karty sim PLAY, czujnik powietrza stale monitorujący jakość powietrza - lokalizacja SP1 (3 szt.), tablica LED informująca o aktualnym stanie powietrza (1 szt.), Zakup plakatów do City Lights na przystanki dot. punktu Konsultacyjnego Czyste powietrze (1 akcja); Realizacja projektów edukacyjnych w przedszkolach i szkołach podstawowych, na terenie miasta (6 akcji) m.in. : zorganizowanie i przeprowadzenie pokazu doświadczeń i eksperymentów pozwalających lepiej zrozumieć zagadnienia ochrony	1 944,70 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
			powietrza i środowiska, „Czyste powietrze”, projekt Ekorok, ”Kapitan powietrze” którego celem był wzrost świadomości w zakresie ochrony czystości powietrza; „Co to jest smog”, „Edukacyjna sieć antysmogowa”; Lekcje przyrody na temat ochrony środowiska m.in: SP1 podjęcie tematu „Energetyka w Polsce”; Informacje i ciekawostki o niskiej emisji w gazetkach szkolnych; Prelekcje, plakaty i ulotki o tematyce powietrza, smogu, zanieczyszczeń powietrza, ich powstawaniu oraz sposobów na dbanie o czystość powietrza i jego wpływie na życie ludzi (1 akcja) „Ziemia, woda, powietrze – strażacy na straży ochrony środowiska” – 30 osób.	
Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych – ciąg dalszy	Powiat Pabianicki	2024	Zespół Szkół nr 2 im. Prof. Janusza Groszkowskiego w Pabianicach – zajęcia proekologiczne dla uczniów szkół podstawowych (spalanie, segregacja odpadów, zanieczyszczanie powietrza, zaopatrzenie w wodę, deficyt wody, efektywność energetyczna).	koszty administracyjne
	Powiat Pabianicki	2024	Wycieczka do Centrum Rozwoju Kompetencji w Rogowcu (zwiedzanie elektrowni Bełchatów).	wydatek finansowany przez uczniów

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Gminy powiatu pabianickiego, Powiat Pabianicki, właściciele i zarządcy nieruchomości przedsiębiorstwa, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	2023	OPISANO ZBIORCZO JAKO EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU PRIORYTETOWEGO „CZyste Powietrze”. W ramach realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w 2023 roku zamontowano: 120 kotłów gazowych, 54 kotły na biomasę, 1 gruntową pompę ciepła, 320 powietrznych pomp ciepła, 12 kotłów na węgiel. W 6 przypadkach zamontowano ogrzewanie elektryczne.	9 980 484,31 zł ³²
		2024	OPISANO ZBIORCZO JAKO EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU PRIORYTETOWEGO „CZyste Powietrze”. W ramach realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” w 2024 roku zamontowano: 130 kotłów gazowych, 48 kotłów na biomasę, 3 gruntowe pompy ciepła, 141 powietrznych pomp ciepła, 1 kocioł na węgiel. W 4 przypadkach zamontowano ogrzewanie elektryczne, a w 1 przypadku posesję podłączono do sieci ciepłowniczej.	9 866 741,79 zł ³³
Tworzenie systemów zachęt i wsparcia dla mieszkańców w celu wymiany i dalszej eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła (w szczególności dla mieszkańców zagrożonych ubóstwem energetycznym)	WFOŚiGW w Łodzi jako udzielający dofinansowania	2023-2024	Realizacja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Efekty rzeczowe opisano w zadaniu wyżej pn. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych.	-
Prowadzenie specjalistycznego doradztwa energetycznego na poziomie gminnym (m.in. przez ekodoradców)	Gmina Dobroń, Gmina Dłutów, Gmina Konstantynów Łódzki, Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023-2024	W ramach gminnych punktów konsultacyjno-informacyjnych Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.	koszty administracyjne
Program wsparcia budowy instalacji prosumenckich na potrzeby gospodarstw domowych z terenu Gminy Pabianice	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023	Realizowane we wcześniejszych latach. W 2023 roku nastąpiło końcowe rozliczenie zadania „Budowa mikroinstalacji prosumenckich w Gminie Pabianice”.	393 547,61 zł

³² dane WFOŚiGW w Łodzi – podano na podstawie umów, dla których w 2023 roku nastąpiła wypłata końcowa oraz obejmują całkowity zakres inwestycji, w tym również wymianę źródła ciepła

³³ dane WFOŚiGW w Łodzi – podano na podstawie umów, dla których w 2024 roku nastąpiła wypłata końcowa oraz obejmują całkowity zakres inwestycji, w tym również wymianę źródła ciepła

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej	właściciele, zarządcy budynków w powiecie pabianickim	2023-2024	Bazą danych o źródłach niskiej emisji jest aktualnie Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB). Jest to pierwsza w Polsce baza źródeł ciepła i źródeł spalania paliw. Ewidencja budowana jest z informacji pozyskiwanych od właścicieli lub zarządców budynków. Dane dotyczą źródeł ciepła o mocy nominalnej mniejszej niż 1MW.	bez kosztów
Rozwój sieci gazowej i ciepłowniczej	mieszkańcy powiatu pabianickiego	2023	W ramach realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” zamontowano 120 kotłów gazowych.	Łączna kwota wypłaconych dotacji w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”: 2023 rok - 9,980 mln zł, 2024 rok – 9,867 mln zł ³⁴
		2024	W ramach realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” zamontowano 130 kotłów gazowych.	
		2024	W ramach realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” 1 posesję podłączono do sieci ciepłowniczej.	
Wytwarzanie, dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych	WFOŚiGW w Łodzi jako udzielający dofinansowania	2023-2024	W ramach gminnych punktów konsultacyjno-informacyjnych Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.	-
Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej i innych (w tym termomodernizacja)	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023	Dofinansowanie termomodernizacji budynku strażnicy – Piątkowisko.	53 000,00 zł
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023	Dofinansowanie termomodernizacji budynku strażnicy – Piątkowisko.	530 000,00 zł
	Gmina Lutomiersk	2023	Dotacja dla OSP Mianów „Termomodernizacja strażnicy OSP Mianów”	60 000,00 zł

³⁴ dane WFOŚiGW w Łodzi – podano na podstawie umów, dla których w 2023 lub w 2024 roku nastąpiła wypłata końcowa oraz obejmują całkowity zakres inwestycji, w tym również wymianę źródła ciepła

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej i innych (w tym termomodernizacja) – ciąg dalszy	Gmina Lutomiersk	2024	Dotacja dla OSP Albertów na zadanie pod nazwą „Wykonanie termomodernizacji budynku OSP Albertów”.	110 000,00 zł
	Gmina Lutomiersk	2024	Zadanie inwestycyjne pn.: "Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych zlokalizowanych w Gminie Lutomiersk", polegała na przeprowadzeniu prac służących poprawie stanu energetycznego poszczególnych budynków, obejmując w zależności od budynku m.in. ocieplenie przegród budowlanych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację wewnętrznych instalacji c.o. oraz modernizację źródeł ciepła, wymianę oświetlenia. Celem projektu było przeprowadzenie termomodernizacji budynków w zakresie spełniającym obecne standardy izolacyjności cieplnej budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na zmniejszenie zapotrzebowania energii na ich cele grzewcze i oświetlenie, a tym samym wpłynie na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Zadaniem objęte są następujące budynki zlokalizowane na terenie Gminy Lutomiersk: Budynek Urzędu Miasta i Gminy Lutomiersk, Pl. Jana Pawła II nr 12 w Lutomiersku, Budynek komunalny zlokalizowany przy ul. Kościuszki 13 w Lutomiersku, Budynek komunalny zlokalizowany przy ul. Kilińskiego 57 w Lutomiersku, Budynek komunalny zlokalizowany przy ul. Piłsudskiego 4 we Wrzącej.	Wartość robót: 1 524 025,82 zł. Kwota dofinansowania: 1 341 000,00 zł. Wkład własny Gminy : 183 025,82 zł
	Gmina Dłutów	2024	Termomodernizacja strażnicy OSP w Dłutowie. Wymiana dachu, docieplenie ścian zewnętrznych, modernizacja kotłowni i inne prace termomodernizacyjne w strażnicy OSP w Dłutowie.	Program: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Kwota dofinansowania: 1 783 600,00 zł
Termomodernizacja Domu Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim, ul. Bechcice 3	Powiat Pabianicki	-	W okresie sprawozdawczym nie realizowano.	-
Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Pabianicach przy ul. Kościuszki 25	Powiat Pabianicki	-	W okresie sprawozdawczym nie realizowano.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Wdrażanie systemów kompleksowego zarządzania energią w budynkach publicznych oraz przedsiębiorstwach (w tym audyty energetyczne)	gminy powiatu pabianickiego, Powiat Pabianicki	2023-2024	W ramach realizacji zadania pn. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej i innych (w tym termomodernizacja).	-
Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych oraz przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	21 przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania zakazu nienadających się do spalania odpadów ³⁵ .	koszty administracyjne
		2024	W roku 2024 zostały przeprowadzone 53 kontrole palenisk z przestrzeganiem przepisów ograniczających używanie paliw w celach grzewczych oraz zakazu spalania odpadów przez Straż Miejską w Konstantynowie Łódzkim. Stwierdzono 1 nieprawidłowość, w wyniku której zostało skierowane pouczenie w tym zakresie. W roku 2024 zostało podjętych 7 interwencji dotyczących spalania odpadów roślinnych na terenach prywatnych posesji, w wyniku których Straż Miejska w Konstantynowie Łódzkim skierowała 5 pouczeń oraz 2 mandaty karne na łączną kwotę 600,00 zł.	koszty administracyjne
	Gmina Dobroń	2023	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania wymagań określonych w tzw. uchwale antysmogowej o której mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska obowiązującej na terenie województwa łódzkiego, w tym gmin strefy łódzkiej - 2 [szt.] wraz z podaniem liczby udzielonych pouczeń - 2 [szt.]	koszty administracyjne

³⁵ efekt rzeczowy dotyczy tylko skutecznych kontroli przez Straż Miejską Urzędu Miejskiego w Konstantynowie Łódzkim, tj. kontroli przeprowadzonych na terenie nieruchomości. Ilość podjętych prób przeprowadzenia kontroli jest znacznie większa i wynosi 54 sztuk, a brak skutecznej kontroli spowodowany jest nieobecnością właściciela nieruchomości lub brakiem możliwości wejścia na teren nieruchomości. Kontrole przeprowadzane są w godzinach pracy SM.

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych oraz przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej – ciąg dalszy	Gmina Dobroń	2024	Liczba przeprowadzonych kontroli: kontrole w zakresie przestrzegania wymagań określonych w tzw. uchwale antysmogowej, o której mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska – 4 szt., kontrole w zakresie spalania odpadów oraz wypalania łąk i traw – 1 szt. Liczba udzielonych pouczeń: kontrole w zakresie przestrzegania wymagań określonych w tzw. uchwale antysmogowej, o której mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska – 1 szt., kontrole w zakresie spalania odpadów oraz wypalania łąk i traw – 1 szt.	koszty administracyjne
	Gmina Lutomiersk	2023	Kontrole obejmowały urządzenia grzewcze wykorzystywane źródła ciepła i niespełniające wymagań Uchwały antysmogowej. Sporządzono 21 protokołów kontrolnych.	koszty administracyjne
	Gmina Lutomiersk	2024	Kontrole obejmowały urządzenia grzewcze wykorzystywane źródła ciepła i niespełniające wymagań Uchwały antysmogowej. Liczba przeprowadzonych kontroli: kontrole w zakresie przestrzegania wymagań określonych w tzw. uchwale antysmogowej, o której mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska – 20 szt. Nie odnotowano popełnionych wykroczeń.	koszty administracyjne
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023-2024	W latach 2023-2024 przeprowadzono łącznie 12 kontroli.	koszty administracyjne
	Gmina Dłutów	2023	W 2023 roku przeprowadzono łącznie 4 kontrole – źródła związane z handlem i mieszkalnictwem.	koszty administracyjne
	Gmina Dłutów	2024	Przeprowadzono 3 kontrole w zakresie spalania odpadów oraz wypalania łąk i traw. Nie odnotowano popełnionych wykroczeń.	koszty administracyjne
	Gmina Ksawerów	2023	Liczba kontroli wyliczona na podstawie interwencji komisariatu Policji w Ksawerowie wynosiła 10, natomiast liczba kontroli pracowników Gminy wynosiła 5. W 2 przypadkach kontrole zostały przeprowadzane przez zarówno policję jak i pracowników UG Ksawerów.	koszty administracyjne
	Gmina Ksawerów	2024	Liczba kontroli dokonanych przez Policję na podstawie zgłoszonych interwencji – 8, liczba kontroli prowadzonych przez pracowników UG – 11 (w tym 10 na podstawie interwencji). Udzielono dwóch pouczeń.	koszty administracyjne

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych oraz przestrzegania tzw. uchwały antysmogowej – ciąg dalszy	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Działalność kontrolna obejmowała przeprowadzenie przez Straż Miejską w Pabianicach 42 kontroli, w tym 9 dotyczących tylko spalania odpadów, pozostałe 33 kompleksowe, odnośnie przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych. W trakcie kontroli stwierdzono 13 wykroczeń, w tym: 6 pouczeń, 7 mandatów.	koszty administracyjne
	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2024	Działalność kontrolna obejmowała przeprowadzenie przez Straż Miejską w Pabianicach 34 kontroli, w czym popełniono 15 szt. wykroczeń, udzielono 8 szt. pouczeń, wystawiono 6 mandatów oraz 1 sprawę skierowano do sądu.	koszty administracyjne
Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	W 2023 roku Miasto Pabianice rozpoczęło realizację największej dotąd inwestycji oświetleniowej. Przedsięwzięcie obejmowało: wymianę 3 850 źródeł światła z sodowych na ledowe – zadanie zakończono w 2023 roku, budowę nowego oświetlenia w Parku Hadriana, budowę oświetlenia ulicznego wzdłuż ulic: Familijnej, Nastrojowej, Hermanowskiej, Ornej, Okulickiego, Zielnej, Sybiraków, Księżycowej, łopatek ulicy Miodowej, a także drogi rowerowej wzdłuż projektowanej ul. Popiełuszki (od Wiejskiej do Jutrzkowickiej), budowę oświetlenia dedykowanego przejść dla pieszych (przejścia przy ul. Kościuszki, Bohaterów, Pięknej, Wyszyńskiego, Kamiennej/Powstańców Warszawy, Matejki, Toruńskiej, Ostatniej oraz Szarych Szeregów/Śniadeckiego), ul. Ostatnia/Dąbrowskiego, ul. Karniszewicka /Torowa, na ul. Skargi (przy PM nr 15, SP 8 i dyskoncie), na ul. Waltera Jankego (przed krańcówką autobusową, przed ul. Smugową, na skrzyżowaniu z ul. Nawrockiego oraz ze Świetlickiego i Bugaj), ul. Grota-Roweckiego przy SP 3, ul. Nawrockiego przy Gawrońskiej, ul. Jana Pawła II (przy szpitalu, kościele, SP 13, na skrzyżowaniach z ul. Konopnickiej, Południową i Grabową), ul. Traugutta/ św. Rocha, ul. Gawrońska / Bugaj, Wyszyńskiego / Skłodowskiej, Kościuszki / Skłodowskiej i Karniszewicka / Żytowicka), wdrożenie oprogramowania ułatwiającego zarządzanie infrastrukturą oświetleniową wraz z elektroniczną inwentaryzacją.	Całkowita wartość zadania: 4 936 415,58 zł. Kwota dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych: 4 410 000,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej – ciąg dalszy	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	W celu poprawy warunków użytkowania PSZOK w roku 2023 dokonano jego modernizacji w ramach której m.in. wykonano nowe oświetlenie.	11 207,00 zł
	MOSiR Pabianice	2023	W 2023 r. ze środków własnych MOSiR zostały wykonane n.w. inwestycje oświetlenie typu LED energooszczędne na hali basenowej.	131 165,71 zł
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023	Rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Gorzew – od istniejącego oświetlenia do posesji nr 4a.	brak danych
		2023	Rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Porszewice – od istniejącego oświetlenia do placówki opiekuńczo – wychowawczej.	brak danych
		2023	Rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Szynkielew – od istniejącego oświetlenia do przejazdu kolejowego.	brak danych
		2023	Rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Rydzyny, ul. Leśna – od istniejącego oświetlenia do drogi powiatowej.	brak danych
		2023	Oświetlenie placu zabaw w miejscowości Rydzyny.	brak danych
		2023-2024	Zakup i montaż oświetlenia na działce gminnej w Hermanowie. Projekt był współfinansowany z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego w ramach grantów sołeckich. Ustawiono 2 lampy solarne.	Kwota dotacji wynosiła 15 000,00 zł. Wkład własny gminy, który pochodził ze środków funduszu sołeckiego wyniósł 5 910,00 zł.
		2024	Dokumentacje projektowe na następujące zadania: „Budowa oświetlenia drogowego na drodze gminnej nr 108268 w Świątnikach tzw. "Małych", „Uzupełnienie oświetlenia na drodze gminnej w Okołowicach na odcinku Okołowice 8 do posesji 10/90, poprzez zwiększenie liczby słupów oświetleniowych o 6 sztuk w ramach budowy urządzeń użyteczności publicznej”, „Projekt budowy oświetlenia ulicznego na drodze gminnej dz. nr 314/2 w Rydzynach ul. Leśna”, „Oświetlenie uliczne na odcinku drogi, od krajowej w stronę starego młyna (odcinek drogi gminnej dz. nr 75/3)” oraz „Wykonanie dwóch dokumentacji projektowych oświetlenia drogowego w Piątkowisku, ul. Cynkowa (dz. nr 570/21, 569/19) i ul. Cynkowa (dz. nr 574/17, 573/19)”. Cynkowa (dz. nr 574/17, 573/19)".	Łącznie: 71 944,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej – ciąg dalszy	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2024	„Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Porszewice” - przebudowa 7 latarni solarnych z wiatrakami pionowymi na zasilanie sieciowe i dostawienie 2 latarni z oprawami LED (9 latarni).	70 971,00 zł
		2024	„Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Rydzyny, ul. Potaźnia” - ustawiono 19 latarni z oprawami LED.	117 605,24 zł
		2024	„Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Żytowice i Wysieradz” - przebudowa 9 latarni solarnych z wiatrakami pionowymi na zasilanie sieciowe i dostawienie 3 latarni z oprawami LED (13 latarni).	114 390,00 zł
		2024	„Budowa oświetlenia ulicznego na działce gminnej nr 18 w Rydzynach” (ul. Okrężna) - ustawiono 6 latarni z oprawami LED.	52 890,00 zł
		2024	Budowa oświetlenia drogowego na drodze gminnej nr 108268 w Świątnikach tzw. "Małych".	44 999,55 zł
	Gmina Ksawerów	2023	Zakup i montaż oświetlenia na sali gimnastycznej w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ksawerowie.	24 600,00 zł
	Gmina Ksawerów	2024	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ksawerowie – wymiana oświetlenia wraz z oprawami w 90% sal i korytarzy z jarzeniowego na ledowe.	brak danych
	Gmina Lutomiersk	2023	Budowa oświetlenia ulicznego w Bechcicach.	60 947,00 zł
		2023	Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. Św. Urszuli Ledóchowskiej w Kazimierzu.	2767,50 zł
		2023	W ramach Funduszu Sołeckiego – Wymiana oświetlenia ulicznego: Behcice, Madaje Nowe, Szydłów, Wrząca	59 000,00 zł
		2024	Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. Św. Urszuli Ledóchowskiej w Kazimierzu.	59 655,00 zł
		2024	Wymiana opraw oświetlenia ulicznego na energooszczędne w miejscowościach Lutomiersk, Kazimierz, Wrząca.	228 903,00 zł
		2024	W ramach zadania pn.: "Budowa boiska piłkarskiego ze sztucznej nawierzchni typu "Orlik" w miejscowości Kazimierz" zainstalowano 4 lampy oświetleniowe solarno-hybrydowe.	Łączna wartość robót: 982 915,08 zł. Kwota dofinansowania: 588 000,00 zł.
		2024	Projekt „Sołectwo na plus”: „Oświetlenie terenu przy altanie i placu zabaw”. W ramach realizacji zadania w sołectwie Babice zamontowano lampę solarno – hybrydową.	Kwota otrzymanej dotacji: 15 000,00 zł, całkowita wartość projektu: 11 413,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej – ciąg dalszy	Gmina Lutomiersk	2024	W ramach Funduszu Sołeckiego – Wymiana oświetlenia ulicznego: Antoniew, Behcice, Czołczyn, Florentynów, Legendzin, Małanów, Mikołajewice.	74 999,99 zł
	Gmina Dobroń	2023	Wykonanie oświetlenia w sołectwie Wymysłów (skrzyżowanie koło cegielni).	20 361,01 zł
		2023	W ramach realizacji zadania „Modernizacja i remont oświetlenia ulicznego na terenie gminy Dobroń” wymieniono lampy oświetlenia ulicznego na lampy energooszczędne typu LED w miejscowościach: Dobroń ul. Dojazdowa, ul. 11 Listopada, ul. Polna, ul. Kalinowa, ul. Łąkowa, ul. Wrocławska, ul. Mickiewicza, ul. Witosa na budynku szkoły, ul. Szkolna/Sienkiewicza przy przejściu dla pieszych, Orpelów ul. Polna, ul. Łąkowa, ul. Parkowa. Wymieniono również żarówki oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED w miejscowościach: Dobroń ul. Wrocławska, ul. Pabianicka oraz Przygoń ul. Łąkowa i Orpelów ul. Kwiatowa	Budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Dobroń w 2023 r. wyniosła 120 747,31 zł, natomiast modernizacja i remont oświetlenia ulicznego 77 356,66 zł
		2024	Zadanie: „Budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Dobroń”. W ramach zadania wykonano: dokumentację projektową dla działek nr 110 i 91/43 w Orpelowie (sołectwo Orpelów), budowę 5 słupów oświetleniowych w Baryczy (działki nr 500/2 i 410/6) – z udziałem funduszu sołeckiego, budowę 3 słupów oświetleniowych w Wymysławie Francuskim (działki nr 107/1 i 105), wykonanie przyłączy elektrycznych: w Dobroniu: ul. Szkolna (dz. nr 713), ul. Wrocławska (dz. nr 391/2), w Orpelowie (dz. nr 91/43).	Na realizację tego zadania przeznaczono łącznie 69 098,92 zł, w tym: 39 188,00 zł – z funduszu sołeckiego
		2024	Zadanie: „Modernizacja i remont oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Dobroń”. W ramach zadania zrealizowano zakup energooszczędnych opraw LED, które zastąpiły zużyte lub uszkodzone elementy oświetlenia ulicznego Zakres prac: Sołectwo Poleszyn – montaż 5 opraw LED, Sołectwo Morgi, miejscowość Zimne Wody – montaż 1 oprawy LED z linią energetyczną.	Wydatki z funduszu sołeckiego na ten cel wyniosły 5 591,88 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej – ciąg dalszy	Gmina Dobroń	2024	Zadanie: „Modernizacja oświetlenia zewnętrznego polegającego na wymianie opraw na energooszczędne wraz z dostawą aplikacji do zarządzania oświetleniem”. W ramach przygotowań do realizacji inwestycji „Modernizacja oświetlenia zewnętrznego polegającego na wymianie opraw na energooszczędne wraz z dostawą aplikacji do zarządzania oświetleniem” poniesiono koszty związane z przygotowaniem dokumentacji projektowej. Ponadto pozyskano środki na realizację tego zadania w wysokości 80% wartości inwestycji w ramach IX edycji Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Rozświetlamy Polskę”.	Całkowity koszt: 1 242 054,00 zł brutto
	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego wokół grodziska Rszew. Zakres inwestycji: Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, nadzór inwestorski, roboty w zakresie budowy i montażu oświetlenia ulicznego.	Wydatki poniesione w 2023 roku - 606 594,73 zł (budżet gminy).
		2023-2024	Poprawa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, drogowej i rekreacyjnej terenu popeceerowskiego Rszew. Zakres inwestycji: Przebudowa oczyszczalni ścieków, budowa i doświetlenie drogi dojazdowej, chodników oraz rozbudowa placu zabaw.	Wydatki poniesione w 2023 roku - 43 583,00 zł. Inwestycja realizowana w latach 2022-2024. Gmina pozyskała na ten cel 1 999 200,00 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład
		2024	Opracowano kompletną dokumentację projektowo-kosztorysową w zakresie budowy oświetlenia na ulicy Kilińskiego	11 070,00 zł
		2024	Dokumentacja projektowo- -kosztorysowa – budowa oświetlenia na ulicy Wypoczynkowej.	8 930,00 zł
	Gmina Dłutów	2023	Zakup i montaż 32 solarnych lamp ulicznych przeznaczonych do oświetlenia drogi gminnej w miejscowości Świerczyna, Ślądkowice, Dłutów i Dłutówek.	brak danych
		2024	Budowa oświetlenia solarnego w Dłutówku – Fundusz Sołecki.	31 759,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej – ciąg dalszy	Gmina Dłutów	2024	Wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne w Gminie Dłutów. Wymieniono 35 opraw oświetleniowych przy drogach w miejscowości Pawłówek i Dąbrowa oraz 20 opraw oświetleniowych przy boisku sportowym w Dłutowie.	Program: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Kwota dofinansowania: 83 600,00 zł
Promowanie oraz stosowanie budownictwa niskoenergetycznego i pasywnego	Powiat Pabianicki	2021-2023	W ramach realizacji zadania: Budowa Powiatowej Hali Sportowej przy Zespole Szkół Nr 1 w Pabianicach. Obiekt zasilany jest przez pompy ciepła oraz instalację fotowoltaiczną. Projekt obejmował również promocję działań oraz zarządzanie i nadzór inwestorski.	Całkowita wartość projektu: 15,77 mln zł, w tym dofinansowanie: 5,18 mln i wkład własny Powiatu: 10,59 mln zł
Realizacja programu - "Czyste powietrze" - poprawa jakości powietrza w gminie	Gmina Dobroń	2023-2024	OPISANO ZBIORCZO JAKO EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU PRIORYTETOWEGO „CZYSTE POWIETRZE” w zadaniu „Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych”.	-
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie kosztów wymiany pieców dla mieszkańców gmin	Gmina Ksawerów	2023-2024	OPISANO ZBIORCZO JAKO EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU PRIORYTETOWEGO „CZYSTE POWIETRZE” w zadaniu „Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych”.	-
Rozwój energetyki rozproszonej, szczególnie opartej na kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej	Przedsiębiorstwa	-	Zadanie realizowane bezpośrednio przez przedsiębiorstwa zlokalizowane na obszarze powiatu pabianickiego. Brak szczegółowych informacji.	-
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych	Powiat Pabianicki	OPISANO DODATKOWE INWESTYCJE, KTÓRE NIE ZOSTAŁY WYMENIONE NIŻEJ JAKO PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH POŚ		
		2023	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3311E w miejscowości Pawlikowice, gmina Pabianice. W ramach zadania została wykonana dokumentacja projektowa kosztorysowa pozwalająca na przeprowadzenie prac budowlanych w terenie. Zostały w niej określone szczegółowe warunki ich wykonania.	Powiat Pabianicki – 79 335,00 zł - Gmina Pabianice – 79 335,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
		2023	Przebudowa drogi powiatowej nr 4912E od miejscowości Dobroń do miejscowości Markówka, gmina Dobroń. W ramach zadania zostały wykonane roboty budowlane, które objęły przebudowę układu komunikacyjnego dla poprawy bezpieczeństwa na odcinku drogi powiatowej od ul. Sikorskiego w Dobroniu do miejscowości Markówka, tj. odcinek o długości 1 303 metrów.	Powiat Pabianicki – 1 510 774,50 zł - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 3 000 000,00 zł
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych – ciąg dalszy	Powiat Pabianicki, Województwo Łódzkie	2023	Remont drogi powiatowej nr 3301E Lutomiersk - Janowice, gmina Lutomiersk (rekonstrukcja). W ramach zadania, w 2023 roku został wykonany remont drogi powiatowej nr 3301E Lutomiersk-Janowice, gmina Lutomiersk na długości ok. 0,3 km.	Powiat Pabianicki – 134 265,50 zł - budżet województwa łódzkiego (w ramach środków pochodzących z tytułu wyłączenia z produkcji gruntów rolnych) – 119 010,00 zł
	Powiat Pabianicki	2023	Przebudowa drogi powiatowej nr 3308E - ul. Piłsudskiego w Pabianicach, gmina miejska Pabianice. W ramach zadania, w 2023 roku zostały wykonane roboty budowlane polegające na usunięciu kolizji z linią teletechniczną na odcinku, na którym w terminie późniejszym będzie wykonywana przebudowa drogi, czyli na odcinku od ulicy Karniszewickiej do granic miasta Pabianic	16 912,50 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki, Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Budowa miejsc postojowych w pasie drogi powiatowej nr 3312E - ul. 20 Stycznia w Pabianicach. W ramach zadania zostały wybudowane miejsca postojowe w pasie drogowym drogi powiatowej nr 3312E – ulicy 20 Stycznia w Pabianicach. Łącznie powstało ok. 35 miejsc postojowych w dwóch lokalizacjach.	Powiat Pabianicki – 84.363,05 zł - PMK INVESTMENT Sp. z o.o. (darowizna) – 20 000,00 zł - Gmina Miejska Pabianice – 65 863,05 zł
	Powiat Pabianicki	2023	Przebudowa pobocza wraz z odwodnieniem w pasie drogi powiatowej nr 3709E - ul. Paderewskiego w Kazimierzu, gmina Lutomiersk. W ramach umowy wykonano prace polegające na demontażu istniejącej kratki ściekowej wraz z istniejącym przyłączem do straży pożarnej.	39 500,00 zł (środki własne Powiatu)

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych – ciąg dalszy	Powiat Pabianicki	2023	Oświetlenie przejść dla pieszych w pasie drogowym dróg powiatowych. W ramach umowy wykonano oświetlenia przejścia dla pieszych w drodze powiatowej nr 3304E w Pabianicach na ul. Wileńskiej - w rejonie skrzyżowania z ul. Śniadeckiego.	44 000,00 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki	2023	Przebudowa i rozbudowa odcinków dróg powiatowych na terenie gminy Dłutów, gminy Pabianice i miasta Pabianice. W ramach umowy wykonano aktualizację programu funkcjonalno – użytkowego pn. „Przebudowa dróg powiatowych nr 3309E i 3310E od DP 3312E w Pabianicach przez miejscowość Rydzyny, gm. Pabianice do DW 485 w Pawłótku, gm. Dłutów”.	11 070,00 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki	2024	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych. Zakres prac obejmował wykonanie przejścia dla pieszych wraz z peronem dla pieszych na drodze powiatowej nr 3308E w miejscowości Szynkielew, gmina Pabianice.	29 790,00 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki	2024	Przebudowa mostu o numerze JNI: 01003038 w drodze powiatowej nr 3309E. W 2024 roku zostało rozpoczęte wykonywanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej. Kontynuacja w 2025 roku.	17 894,92 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianice, Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2024	Budowa chodnika w drodze powiatowej nr 3314E w miejscowości Porszewice, gmina Pabianice. W ramach zadania został wybudowany chodnik, ciąg pieszo – rowerowy oraz zjazdy na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną (prowadzącą do miejscowości Konin) w stronę byłej drogi krajowej nr 71, na długości ok. 313 metrów.	Powiat Pabianicki – 170 829,68 zł, Gmina Pabianice - 170 829,68 zł
	Powiat Pabianicki	2024	Wykonanie przystanków autobusowych w drodze powiatowej nr 3314E, gmina Lutomiersk. W ramach zadania została wykonana dokumentacja wraz z uzyskaniem wymaganych opinii, uzgodnień i dokonaniem zgłoszenia wykonania robót niewymagających pozwolenia na budowę bez uwag i sprzeciwu oraz wykonanie prac budowlanych wraz z zaprojektowaniem i wykonaniem oznakowania poziomego i pionowego. Zakres zadania obejmował w szczególności usytuowanie nowych przystanków autobusowych oddzielnie dla każdego kierunku ruchu w	154 503,38 zł (środki własne Powiatu)

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
			dwóch lokalizacjach: w pasie drogi powiatowej nr 3314E za drogą na Legendzin w kierunku Wrzącej – przystanek „Prusinowiczki/Legendzin” oraz w pasie drogi powiatowej nr 3314E w miejscowości Wrząca, w rejonie ulic Zagajnikowa, Leśna, Wiejska i Spółdzielcza – przystanek Wrząca/cmentarz	
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych – ciąg dalszy	Powiat Pabianicki	2024	Remont chodnika i budowa miejsc postojowych w pasie drogi powiatowej nr 3312E - ul. 20 Stycznia w Pabianicach. W ramach zadania wykonano dokumentację projektowo – kosztorysową przewidującą wykonanie remontu chodnika na całej jego szerokości wraz z budową miejsc postojowych w ulicy 20 Stycznia w Pabianicach, na odcinku od ulicy Nawrockiego do ul. Narcyza Gryzla. Realizacja prac budowlanych została rozłożona na dwie części, w 2024 roku wykonano prace na odcinku od skrzyżowania z ul. Nawrockiego do posesji nr 35. Polegały one na wykonaniu remontu chodnika na całej jego szerokości wraz ze zjazdem do posesji nr 35 oraz budową pięciu miejsc postojowych. Dalszy odcinek, do ul. Narcyza Gryzla zostanie wykonany w 2025 roku	164 925,07 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki	2024	Budowa mostu o numerze JN1: 01003044 na rzece Ner, w drodze powiatowej nr 3706E, gmina Lutomiersk. Jest to nowe zadanie inwestycyjne. W 2025 roku zostanie zakończone wykonywanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej niezbędnej do realizacji prac budowlanych w terenie. Przewidywane całkowite wyburzenie istniejącego mostu. Koszt prac rozbiórkowych zostanie uwzględniony w dokumentacji. W ramach budowy mostu zostaną zaprojektowane rozwiązania w zakresie jego wydłużenia do parametrów pozwalających na swobodne usytuowanie nad nim jezdni o szerokości 5,5 m, dróg dla rowerów jednokierunkowych (obustronnych), chodnika jednostronnego, obustronnych poboczy oraz przestrzeni wymaganej na skrajnie, bariery oraz umocnienia skarp, a także najazdy (min. po 30 m) – połączenia z układem drogowym za i przed mostem.	16 974,00 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki	2024	Remont drogi powiatowej nr 3301E Lutomiersk - Janowice, gmina Lutomiersk (rekonstrukcja). W ramach zadania, w 2024 roku został wykonany remont drogi powiatowej nr 3301E Lutomiersk-Janowice,	Powiat Pabianicki – 180 111,55 zł, środki budżetu województwa łódzkiego, w ramach

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
			gmina Lutomiersk na długości ok. 0,4 km. Prace polegały na wykonaniu nowej nawierzchni drogi oraz na ścięciu i wyrównaniu jej poboczy.	środków pochodzących z tytułu wyłączenia z produkcji gruntów rolnych – 115 570,00 zł
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych – ciąg dalszy	Powiat Pabianicki	2024	Przebudowa drogi powiatowej nr 3308E - ul. Piłsudskiego w Pabianicach, gmina miejska Pabianice. Jest to kontynuowane zadanie inwestycyjne. W ramach zadania, w 2024 roku wykonano rozbiórkę istniejącego chodnika z płyt chodnikowych 35x35 cm i budowę nowego chodnika z kostki brukowej betonowej wraz ze zjazdami w ul. Piłsudskiego w Pabianicach, na odcinku od ul. Karniszewickiej w kierunku granicy miasta, na długości 185,00 metrów, po stronie wschodniej ulicy	146 577,87 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki	2024	Przebudowa drogi powiatowej nr 3303E - ul. Południowa w Ksawerowie, gmina Ksawerów. W ramach zadania zostały przeprowadzone prace geodezyjne (przygotowawcze) dotyczące późniejszej przebudowy drogi, która została zaplanowana w budżecie powiatu na 2025 rok oraz zostały pokryte koszty wykonania dokumentacji projektowej niezbędnej do uzyskania zmiany pozwolenia na budowę dla opisywanego zadania. Zmiana dotyczyła wzmocnienia konstrukcji podbudowy drogi.	9 880,00 zł (środki własne Powiatu)
	Powiat Pabianicki	2024	Przebudowa skrzyżowań drogi powiatowej nr 3304E - ul. Grota Roweckiego z ul. Bugaj i ul. Nawrockiego w Pabianicach w zakresie połączenia dróg rowerowych. W ramach zadania wykonano dokumentację umożliwiającą wykonanie w 2025 roku prac w terenie.	15 000,00 zł (środki własne Powiatu)
Budowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi	OPISANO ZREALIZOWANE INWESTYCJE W OBEJĘCIE DRÓG WOJEWÓDZKICH. POZOSTAŁE INWESTYCJE OPISANO W INNYCH ZADANIACH		
		2023	Remonty dróg wojewódzkich administrowanych przez ZDW w Łodzi w 2023 roku z podziałem na zadania: ZADANIE 6: Remonty łącznika DW 482 w m. Ksawerów na odcinku ul. Cegielniana – ul. Ksawerowska.	491 339,70 zł (środki własne)
		2024	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu dróg wojewódzkich w podziale na zadania: ZADANIE 2: Budowa aktywnego oznakowania na projektowanym przejściu dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej nr 482 – ul. Partyzancka w Pabianicach, w rejonie przystanku PKP Pabianice Północ.	178 350,00 zł (środki własne)

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Budowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych – ciąg dalszy	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi	2024	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu dróg wojewódzkich w podziale na zadania: ZADANIE 3: Budowa aktywnego oznakowania na projektowym przejściu dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej nr 485 w m. Bychlew, w rejonie sklepu DINO.	202 950,00 zł (środki własne)
	GDDKIA, oddział w Łodzi	2023-2024	W ramach inwestycji prowadzonych przez Oddział w latach 2023-2024 nie podejmowano działań o charakterze proekologicznym na terenie Powiatu Pabianickiego.	-
Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E	Powiat Pabianicki / Gmina Pabianice	2023	Zakres prac obejmował budowę chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 4911E na odcinku ok. 70 m.b. Wykonano chodnik o szerokości 2,00 metrów z kostki betonowej brukowej, W ciągu chodnika wykonano indywidualne zjazdy do działek o nawierzchni utwardzone z kostki betonowej.	151 814,61 zł
		2024	Zakres prac obejmował wykonanie prac polegających na wprowadzeniu stałej organizacji ruchu w drodze powiatowej nr 4911E - rejon skrzyżowania z drogą powiatową nr 3301E w miejscowości Janowice, gmina Pabianice oraz wprowadzeniu stałej organizacji ruchu w drodze powiatowej nr 1112E ul. Niesięcin w Konstantynowie Łódzkim (montaż progów zwalniających oraz wyznaczenie i oznakowanie nowego przejścia dla pieszych).	67 455,17 zł
		2024	W 2024 roku została wykonana dokumentacja projektowo – kosztorysowa w zakresie budowy drogi dla pieszych i rowerów na odcinku ok. trzech kilometrów wraz z budową/przebudową zjazdów, usunięciem kolizji, w tym z istniejącym odwodnieniem w pasie drogowym. Dokumentacja została wykonana dla odcinka drogi od skrzyżowania z drogą gminną - dz. nr ewid. 35 obręb: Piątkowisko, gm. Pabianice do połączenia z istniejącym chodnikiem w Woli Żytowskiej, tj. na wysokości działki nr ewid. 143 Wola Żytowska, gm. Pabianice.	Powiat Pabianicki – 49 200,00 zł, Gmina Pabianice – 49 200,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Przebudowa drogi powiatowej nr 3313E	Powiat Pabianicki, Gmina Dłutów	2023	Remont odcinka drogi powiatowej nr 1112E w gminie Lutomiersk i odcinka drogi powiatowej nr 3313E w gminie Dłutów. Zadanie to, jako całość zostało dofinansowane środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, a jego realizacja została podzielona na dwie części. W ramach części pierwszej wykonano remont drogi nr 1112E, a w ramach części drugiej remont drogi nr 3313E.	Powiat Pabianicki – 1 455 405,30 zł - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg – 1 971 149,50 zł - Gmina Dłutów (dotacja dla części drugiej) – 565 510,00 zł
		2024	Naprawa przepustów przy drogach powiatowych. W ramach umowy wykonano remont dwóch przepustów: w drodze powiatowej nr 3313E Dłutów – Tążewy oraz w drodze powiatowej nr 3301E Lutomiersk – Janowice, w miejscowości Wrząca.	59 966,50 zł
		2024	Modernizacja odcinków dróg nr 4912E i 3313E na terenie Powiatu Pabianickiego. W ramach zadania wykonano roboty budowlane, które objęły remont odcinków drogi powiatowej nr 4912E na terenie gminy Dobroń (odcinek nr 1 o długości ok. 200 m, odcinek nr 2 o długości ok. 310 m) oraz remont odcinków drogi powiatowej nr 3313E na terenie gminy Dłutów (odcinek nr 3 w Dłutowie o długości ok. 400 m, odcinek nr 4 w Leszczynach Małych o długości ok. 550m, odcinek nr 5 Leszczyny Małe/Tążewy o długości ok. 650 m, odcinek nr 6 w Tążewach o długości ok. 200 m). Polegały one na wykonaniu nowej nawierzchni drogi wraz z robotami towarzyszącymi.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 1 468 775,15 zł, Powiat Pabianicki – 69 395,74 zł, Gmina Dłutów – 39 638,60 zł.
Przebudowa drogi powiatowej nr 1112E	Powiat Pabianicki, Gmina Dłutów	2023	Remont odcinka drogi powiatowej nr 1112E w gminie Lutomiersk i odcinka drogi powiatowej nr 3313E w gminie Dłutów. Zadanie to, jako całość zostało dofinansowane środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, a jego realizacja została podzielona na dwie części. W ramach części pierwszej wykonano remont drogi nr 1112E, a w ramach części drugiej remont drogi nr 3313E.	Powiat Pabianicki – 1 455 405,30 zł - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg – 1 971 149,50 zł - Gmina Dłutów (dotacja dla części drugiej) – 565 510,00 zł.
		2023	Budowa chodnika w drodze powiatowej nr 1112E - ul. Niesięcin w Konstantynowie Łódzkim, gmina Konstantynów Łódzki. W ramach umowy wybudowano 26 m.b. chodnika od końca ulicy Niesięcin w kierunku ulicy Złotno.	25 224,84 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
		2024	W ramach zadania Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych. Zakres prac obejmował wykonanie prac polegających na wprowadzeniu stałej organizacji ruchu w drodze powiatowej nr 4911E - rejon skrzyżowania z drogą powiatową nr 3301E w miejscowości Janowice, gmina Pabianice oraz wprowadzeniu stałej organizacji ruchu w drodze powiatowej nr 1112E ul. Niesięcin w Konstantynowie Łódzkim (montaż progów zwalniających oraz wyznaczenie i oznakowanie nowego przejścia dla pieszych).	67 455,17 zł
Przebudowa drogi powiatowej nr 5102E	Powiat Pabianicki	2024	Przebudowa drogi powiatowej nr 5102E - ul. Zgierska w Konstantynowie Łódzkim, gmina Konstantynów Łódzki. W ramach zadania zostały wykonane roboty budowlane, które objęły wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej w dwóch odcinkach o łącznej długości 617m (etap I – 167 m i etap II – 450 m). Zakres robót obejmował w szczególności: wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej, przebudowę i budowę zjazdów, miejscowe umocnienie skarp płytami ażurowymi, w przypadku wystąpienia regulację zaworów, studni i zabezpieczenie infrastruktury podziemnej w obrębie robót oraz wykonanie nowego oznakowania poziomego i pionowego.	717 657,15 zł
Remont drogi powiatowej nr 3315E	Powiat Pabianicki	-	W okresie sprawozdawczym nie realizowano.	-
Przebudowa drogi powiatowej nr 4912E	Powiat Pabianicki	2023	Realizowano przebudowę drogi powiatowej nr 4912E od miejscowości Dobroń do miejscowości Markówka, gmina Dobroń. W ramach zadania zostały wykonane roboty budowlane, które objęły przebudowę układu komunikacyjnego dla poprawy bezpieczeństwa na odcinku drogi powiatowej od ul. Sikorskiego w Dobroniu do miejscowości Markówka, tj. odcinek o długości 1.303 metrów.	Powiat Pabianicki – 1 510 774,50 zł - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 3 000 000,00 zł
		2024	Przebudowa drogi powiatowej nr 4912E w Markówce, gmina Dobroń. W ramach zadania wykonane zostały roboty budowlane, które obejmowały przebudowę układu komunikacyjnego dla poprawy bezpieczeństwa na odcinku 340 m.b., w miejscowości Markówka. Zakres robót obejmował m.in.: poszerzenie jezdni do 6,0 m, pełną wymianę konstrukcji jezdni wraz ze wszystkimi warstwami podbudowy, budowę drogi dla rowerów (dawniej ścieżki rowerowej), budowę drogi dla pieszych, wykonanie poboczy utwardzonych, przebudowę i budowę zjazdów (wraz z przepustami), odtworzenie rowów przydrożnych (w tym	1 648 375,96 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
			z prefabrykowanych korytek), przebudowę przepustu pod drogą, miejscowe umocnienie rowów płytami ażurowymi, regulację zaworów, studni i zabezpieczenie infrastruktury podziemnej w obrębie robót, wykonanie nowego oznakowania poziomego i pionowego oraz montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (w tym wykonanie bariery energochłonnej na odcinkach: od km 0+444 do km 0 + 558 oraz od km 1+335 do km 1+474).	
		2024	Modernizacja odwodnienia odcinka drogi powiatowej nr 4912E w Dobroniu. W ramach zadania została wykonana budowa kanalizacji deszczowej w drodze powiatowej nr 4912E, ul. Sienkiewicza w Dobroniu.	89 950,00 zł
	Powiat Pabianicki, Gmina Dłutów	2024	Realizowano modernizację odcinków dróg nr 4912E i 3313E na terenie Powiatu Pabianickiego. W ramach zadania wykonano roboty budowlane, które objęły remont odcinków drogi powiatowej nr 4912E na terenie gminy Dobroń (odcinek nr 1 o długości ok. 200 m, odcinek nr 2 o długości ok. 310 m) oraz remont odcinków drogi powiatowej nr 3313E na terenie gminy Dłutów (odcinek nr 3 w Dłutowie o długości ok. 400 m, odcinek nr 4 w Leszczynach Małych o długości ok. 550m, odcinek nr 5 Leszczyny Małe/Tążewy o długości ok. 650 m, odcinek nr 6 w Tążewach o długości ok. 200 m). Polegały one na wykonaniu nowej nawierzchni drogi wraz z robotami towarzyszącymi.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 1 468 775,15 zł, Powiat Pabianicki – 69 395,74 zł, Gmina Dłutów – 39 638,60 zł
Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E	Powiat Pabianicki	2023	Budowa chodnika w drodze powiatowej nr 4911E w miejscowości Piątkowisko, gmina Pabianice. Zakres prac obejmował budowę chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 4911E na odcinku ok. 70 m.b. Wykonano chodnik o szerokości 2,00 metrów z kostki betonowej brukowej, W ciągu chodnika wykonano indywidualne zjazdy do działek o nawierzchni utwardzone z kostki betonowej.	151 814,61 zł
		2024	W ramach realizacji zadania Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych. Zakres prac obejmował wykonanie prac polegających na wprowadzeniu stałej organizacji ruchu w drodze powiatowej nr 4911E - rejon skrzyżowania z drogą powiatową nr 3301E w miejscowości Janowice, gmina Pabianice oraz wprowadzeniu stałej organizacji ruchu w drodze powiatowej nr 1112E ul. Niesięcin w Konstantynowie Łódzkim (montaż progów zwalniających oraz wyznaczenie i oznakowanie nowego przejścia dla pieszych).	67 455,17 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Przebudowa drogi powiatowej nr 3310E	Powiat Pabianicki, Gmina Pabianice	2023	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3310E w miejscowości Pawlikowice, gmina Pabianice. W ramach zadania została wykonywana dokumentacja projektowo kosztorysowa pozwalająca na przeprowadzenie prac budowlanych w terenie. Zostały w niej określone szczegółowe warunki ich wykonania.	Powiat Pabianicki – 70 725,00 zł - Gmina Pabianice – 70 725,00 zł
	Powiat Pabianicki, Gmina Dobroń	2023	Budowa chodnika w drodze powiatowej nr 3310E w miejscowości Róża, gmina Dobroń. W ramach zadania została wykonana budowa chodnika w drodze powiatowej nr 3310E, w miejscowości Róża, gmina Dobroń.	Powiat Pabianicki – 49 935,54 zł - Gmina Dobroń – 49 935,54 zł
	Powiat Pabianicki, Gmina Pabianice	2024	Przebudowa odcinków dróg powiatowych nr 3309E i 3310E. W latach 2022 – 2024 były realizowane prace związane z wykonaniem wymaganej dokumentacji technicznej dla prac budowlanych, które będą realizowane w 2025 roku. W 2024 roku wykonano również prace polegające na usunięciu drzew, które kolidowały z przyszłymi pracami budowlanymi.	559 142,00 zł
	Powiat Pabianicki	2024	Budowa chodnika w drodze powiatowej nr 3310E, w miejscowości Pawłówek, gmina Dłutów. W 2024 roku została wykonana dokumentacja projektowo – kosztorysowa w zakresie budowy drogi dla pieszych na odcinku ok. 0,15 km (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 485 do skrzyżowania z drogą gminną). Projektowana droga dla pieszych będzie połączeniem istniejących chodników. W dokumentacji projektowej zostały w szczególności uwzględnione rozwiązania projektowe w zakresie odprowadzenia wód z pasa drogowego na odcinku projektowanej drogi dla pieszych, usunięcia ewentualnych kolizji, przebudowy/budowy zjazdów, usunięcia kolizji istniejącej infrastruktury, budowy kanału technologicznego. Dokumentacja objęła również opracowanie projektu stałej organizacji ruchu, wraz z koniecznymi przejściami dla pieszych, urządzeniami bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zostanie wykorzystana w ramach późniejszych prac budowlanych w terenie	57 810,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Przebudowa mostu w drodze powiatowej nr 3304E ul. Grota Roweckiego w Pabianicach	Powiat Pabianicki	-	Zrealizowano – informacje zawarto w poprzednim raporcie za lata 2021-2022.	-
Przebudowa ul. Rzepakowej w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	2023-2024	Zakres prac w systemie zaprojektuj i wybuduj przewidywał wykonanie dokumentacji projektowej i przebudowę nawierzchni bitumicznej dla drogi kategorii KR2 o długości ok. 800 m i szerokości 5 m z utwardzonymi poboczami. Realizacja inwestycji rozpoczęła się w 2023 r., zakończyła we wrześniu 2024 r. Inwestycja dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.	Koszt całkowity zadania – 2 736 877,44 zł Dofinansowanie – 1 960 000,00 zł.
Projekt i przebudowa ul. Zaradzińskiej w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	-	W okresie sprawozdawczym nie realizowano.	-
Projekt i budowa ul. Prześwit i ul. Wspólnej na odcinku od ul. Prześwit do ul. Łódzkiej w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	2023	Remont ul. Prześwit w Ksawerowie. W ramach zadania wzmocniono konstrukcję podłoża, wymieniono podbudowę z kruszywa stabilizowanego mechanicznie, położono nowe warstwy bitumiczne: wiążącą i ścieralną wykonano pobocza i wjazdy z kostki brukowej.	653 185,78 zł
Projekt i przebudowa ul. Zachodniej od ul. Sienkiewicza do ul. Szerokiej w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	2023	W ramach zadania Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu na terenie gminy Ksawerów poprzez przebudowę dróg dla pieszych przebudowano drogi dla pieszych „chodniki” w ulicach: Zachodnia, Traktorowa, Wschodnia (od ul. Obwodowej) i Złota. Projekt współfinansowany z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.	Koszt całkowity zadania – 626 203,16 zł. Dofinansowanie – 336 117,00 zł
Projekt i przebudowa ul. Spółdzielczej w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	-	W okresie sprawozdawczym nie realizowano.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Projekt i przebudowa ul. Pomorskiej w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	2024-2025	W trakcie realizacji w ramach inwestycji Rozbudowa drogi gminnej ul. Pomorskiej w Ksawerowie. Zakres prac – wykonana została ulica o szerokości 5,0 m prowadzącą ruch na odcinku od ul. Łódzkiej do ul. Wschodniej o nawierzchni bitumicznej, w krawężniku betonowym. Na skrzyżowaniu ul. Pomorskiej z ul. Łódzką wykonano przejście dla pieszych przez ul. Pomorską oraz dojścia do przejścia dla pieszych w postaci chodników z kostki betonowej. W celu zapewnienia bezpośredniego dostępu do działek i posesji wykonano zjazdy. Realizacja inwestycji rozpoczęła się w lutym 2024 r., zakończyła w lutym 2025 r. Inwestycja dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.	Dofinansowanie – 1 274 777,00 zł
Rozbudowa ulicy Towarowej poprzez wykonanie łopatki do zawracania	Gmina Ksawerów	-	W okresie sprawozdawczym nie realizowano.	-
Przebudowa drogi gminnej Nr 108278E w Hermanowie (dokumentacja projektowa)	Gmina Pabianice	-	Zrealizowano – informacje zawarto w poprzednim raporcie za lata 2021-2022	-
Przebudowa dróg powiatowych nr 3310E i 3309E w miejscowości Rydzyny, Gmina Pabianice	Powiat Pabianice	2023	Wykonano aktualizację programu funkcjonalno – użytkowego pn. „Przebudowa dróg powiatowych nr 3309E i 3310E od DP 3312E w Pabianicach przez miejscowość Rydzyny, gm. Pabianice do DW 485 w Pawłótku, gm. Dłutów”.	11 070,00 zł
Przebudowa drogi gminnej Nr 108023E na odcinku Pawlikowice I - Terenin (dokumentacja projektowa)	Gmina Pabianice	-	Zrealizowano – informacje zawarto w poprzednim raporcie za lata 2021-2022.	-
Przebudowa drogi gminnej Nr 108263E na odcinku Górka Pabianicka - Gorzew (dokumentacja projektowa)	Gmina Pabianice	-	Zrealizowano – informacje zawarto w poprzednim raporcie za lata 2021-2022.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Remont nawierzchni drogi gminnej nr 108203E Stanisławów Stary - Babice Duże - Babice Małe - Kazimierz, gm. Lutomiersk, na odcinku od drogi powiatowej nr 3709E do drogi powiatowej nr 5166E – etap I	Gmina Lutomiersk	2023	Remont nawierzchni odcinka drogi gminnej nr 108203E Stanisławów Stary - Babice Duże – Babice Małe - Kazimierz, gm. Lutomiersk na odcinku od drogi powiatowej nr 3709E do drogi powiatowej nr 5166E – etap I	Realizowane w ramach zadania pn. Modernizacja gminnego układu drogowego na terenie Gminy Lutomiersk – etap I, współfinansowane z środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych - edycja druga. Wartość
Remont nawierzchni drogi gminnej nr 108203E Stanisławów Stary - Babice Duże - Babice Małe - Kazimierz, gm. Lutomiersk, na odcinku od drogi powiatowej nr 3709E do drogi powiatowej nr 5166E – etap II	Gmina Lutomiersk	2023	Remont nawierzchni odcinka drogi gminnej nr 108203E Stanisławów Stary - Babice Duże - Babice Małe - Kazimierz, gm. Lutomiersk na odcinku od drogi powiatowej nr 3709E do drogi powiatowej nr 5166E – etap II.	wszystkich robót wynosi 8 671 500,00 zł, z czego kwota 4 618 924,99 zł (53,27 %) stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład. Wysokość wkładu własnego Gminy Lutomiersk: 4 052 575,01 zł (46,73%)
Przebudowa Placu Wolności dz. nr 12 i ulicy Kątnej w Konstancynie Łódzkiej	Gmina Konstancyna Łódzka	2023-2024	W marcu 2023 roku rozpoczęły się prace między innymi w zakresie wymiany torowiska w ulicy Łódzkiej na odcinku od ulicy Krótkiej do granic miasta Łodzi, wymiany linii trakcyjnej na odcinku od placu Wolności w Konstancynie Łódzkiej do granic Łodzi, odwodnienia torowiska, budowy peronów przystankowych, instalacji systemu informacji pasażerskiej. Prace zakończono w 2024 roku. Gmina na realizację inwestycji pozyskała środki w łącznej wysokości 19 347 733,72 zł w tym 17 955 643,26 zł z UE ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 1 392 090,46 zł z Budżetu Państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.	Wydatki na inwestycję w 2023 roku wyniosły 26 114 128,87 zł, w tym: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - 17 572 754,99 zł Budżet Państwa - 1 362 405,33 zł Budżet gminy - 7 178 968,55 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Przebudowa Placu Wolności dz. nr 12 i ulicy Kątnej w Konstantynowie Łódzkim – ciąg dalszy	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, budowa pięciu wyniesionych przejść dla pieszych zlokalizowanych na ulicach Kilińskiego, Krótkiej, Kopernika, Sadowej oraz na placu Wolności, dostawa i montaż miasteczka ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej nr 1 (ul. Łódzka 117), doposażenie szkół podstawowych w symulatory przejść dla pieszych, nadzór.	Wydatki poniesione w 2023 roku: 440 574,75 zł, w tym: Fundusz Spójności (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020) – 283 076,00 zł, budżet gminy - 157 498,75 zł
		2023	Budowa peronu przesiadkowego na placu Wolności.	18 000,00 zł
Przebudowa ulicy Kosynierów w Konstantynowie Łódzkim	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	W ramach zadania Poprawa infrastruktury drogowej w Konstantynowie Łódzkim – Budowa ulic Bema i Kosynierów oraz remont ulic Bocznej i Pawlikowskiej – Jasnorzewskiej, nadzór archeologiczny i inwestorski. Gmina pozyskała na ten cel 9 000 000 zł zgodnie z promesą dofinansowania inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych z 31 stycznia 2023 roku. W maju 2024 roku wykonano oznakowanie poziome.	Wydatki poniesione w 2023 roku: 5 067 633,06 zł, w tym: Budżet gminy - 567 633,06 zł
Budowa układu drogowego w obrębie ul. Sienkiewicza-Mała	Gmina Konstantynów Łódzki	-	W okresie sprawozdawczym nie realizowano.	-
Przebudowa dróg gminnych pl. Wolności, ul. Nasiennej, ul. Chmielnej, ul. Jęczmiennej oraz odcinka łączącego ul. Jęczmienną i ul. Górną dz. nr 226 obręb K-11 w Konstantynowie Łódzkim	Gmina Konstantynów Łódzki	-	Zrealizowano we wcześniejszych latach – informację zawarto w poprzednim raporcie za lata 2021-2022.	-
Budowa drogi łączącej ul. Batalionów Chłopskich z ul. Lutomierską	Gmina Pabianice (gmina miejska)	-	Nie realizowano w latach 2023-2024.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Pomoc finansowa dla Powiatu Pabianickiego na realizację zadania przebudowa drogi powiatowej nr 3313E od miejscowości Dłutów-Mierzączka Duża	Gmina Dłutów	2023-2024	Zrealizowano. Opisano w zadaniu: Przebudowa drogi powiatowej nr 3313E.	-
Przebudowa ul. Słowackiego w Dobroniu	Gmina Dobroń	-	Zrealizowano we wcześniejszych latach – informację zawarto w poprzednim raporcie za lata 2021-2022.	-
Projekt drogi ul. Orzechowej i ul. Różanej wraz z infrastrukturą (sieć wodkan) w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	2024	Wykonano projekt pn. Projekt i budowa sieci wod-kan ul. Orzechowa i ul. Wiosenna na odc. od ul. Orzechowej do ul. Topolowej i ul. Topolowa.	brak danych
Rozbudowa ulicy Towarowej poprzez wykonanie sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Ksawerów	-	Nie realizowano w latach 2023-2024.	-
Poprawa płynności ruchu na terenach miejskich poprzez budowę obwodnic	GDDKiA, oddział w Łodzi		Realizowano we wcześniejszych latach – w 2022 roku otwarto 12-kilometrowy odcinek drogi ekspresowej S14 między węzłami Łódź Lublinek i Aleksandrów Łódzki. W 2023 roku został ukończony odcinek od Aleksandrowa Łódzkiego do węzła autostrady A2 w Emilii, który domknął „ring” tras szybkiego ruchu wokół aglomeracji łódzkiej.	-
Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. stojaki na rowery, wypożyczalnie rowerów)	Gmina Pabianice (gmina wiejska), Gmina Ksawerów	2023-2024	Budowa 13 km nowych dróg dla rowerów w ramach projektu Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach.	-
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023	Rozbudowa drogi gminnej Nr 108263E na odcinku od DK 71 do drogi gminnej Nr 108262E wraz ze ścieżką pieszo – rowerową – Górka Pabianicka tzw. Poduchowna.	-
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2024	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej wraz z budową ciągu pieszego lub pieszo-rowerowego od drogi krajowej 71 do drogi przez Górkę Pabianicką.	30 750,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. stojaki na rowery, wypożyczalnie rowerów) – ciąg dalszy	Gmina Lutomiersk	2024	W ramach Funduszu Sołeckiego: Zagospodarowanie przestrzeni zewnętrznych, miejsc rekreacji, m.in. zamontowano piłkochwyt, wykonano ogrodzenia działek sołeckich, posadowiono pomieszczenie gospodarcze, zamontowano lampę solarno-wiatrową, zakupiono namiot imprezowy, posadowiono wiatę na rowery. Sołectwa: Albertów, Babice, Babiczki, Dziektarzew, Franciszków, Jerwonice, Kazimierz, Lutomiersk, Mikołajewice, Stanisławów Stary, Wola Puczniewska, Wrząca, Zalew.	196 911,39 zł
	Gmina Dobroń	2024	Zakup i montaż stojaków na rowery przy wiatkach przystankowych sołectwa Wincentów.	5 000,00 zł
	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	Na placu Wolności powstał nowoczesny peron przesiadkowy z wiatą dla pasażerów tramwaju linii 43. Obiekt ma LED-owe oświetlenie i elementy małej architektury oraz stację naprawy rowerów.	cała inwestycja: 688 999,37 zł
	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	W ramach projektu „Pierwszy konstantynowski woonerf” zamontowano m.in. stojaki rowerowe.	-
	Powiat Pabianicki	2023	Droga dla rowerów w ramach inwestycji Przebudowa odcinków dróg powiatowych nr 3309E i 3310E.	-
	Powiat Pabianicki	2024	Ścieżka pieszo-rowerowa w dwóch odcinkach o łącznej długości 617m (etap I – 167 m i etap II – 450 m) w ramach inwestycji Przebudowa drogi powiatowej nr 5102E - ul. Zgierska w Konstantynowie Łódzkim, gmina Konstantynów Łódzki.	podano w ramach inwestycji drogowej
	Powiat Pabianicki	2024	Budowa drogi dla rowerów w ramach inwestycji Przebudowa drogi powiatowej nr 4912E w Markówce, gmina Dobroń.	podano w ramach inwestycji drogowej
	Powiat Pabianicki	2024	W 2024 roku została wykonana dokumentacja projektowa – kosztorysowa w zakresie budowy drogi dla pieszych i rowerów na odcinku ok. trzech kilometrów wraz z budową/przebudową zjazdów, usunięciem kolizji, w tym z istniejącym odwodnieniem w pasie drogowym w ramach inwestycji Przebudowa pobocza drogi powiatowej nr 4911E, gmina Pabianice.	podano w ramach inwestycji drogowej

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. stojaki na rowery, wypożyczalnie rowerów) – ciąg dalszy	Powiat Pabianicki	2024	W ramach przebudowy mostu o numerze JN1: 01003038 w drodze powiatowej nr 3309E zostały zaprojektowane w szczególności rozwiązania w zakresie jego wydłużenia do parametrów pozwalających na swobodne usytuowanie nad nim jezdni o szerokości 5,5 m, drogi dla pieszych i rowerów o min. szerokości 3,25 m lub drogi dla rowerów i drogi dla pieszych, obustronnych poboczy oraz przestrzeni wymaganej na skrajnie, bariery oraz umocnienie skarp, a także najazdy – połączenia z układem drogowym za i przed mostem.	podano w ramach inwestycji drogowej
	Powiat Pabianicki	2024	Ciąg pieszo – rowerowy oraz zjazdy na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną (prowadzącą do miejscowości Konin) w stronę byłej drogi krajowej nr 71, na długości ok. 313 metrów w ramach inwestycji Budowa chodnika w drodze powiatowej nr 3314E w miejscowości Porszewice, gmina Pabianice	podano w ramach inwestycji drogowej
	Powiat Pabianicki	2024	Przebudowa skrzyżowań drogi powiatowej nr 3304E - ul. Grota Roweckiego z ul. Bugaj i ul. Nawrockiego w Pabianicach w zakresie połączenia dróg rowerowych. W ramach zadania wykonano dokumentację umożliwiającą wykonanie w 2025 roku prac w terenie	podano w ramach inwestycji drogowej
Utrzymanie systemu rowerowego	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023-2024	Całorocznie funkcjonował system roweru publicznego, składający się z 15 stacji rowerowych oraz 122 rowerów. Zadanie zrealizowano w ramach projektu „Integracja różnych systemów transportu zbiorowego poprzez rozbudowę węzłów przesiadkowych w województwie łódzkim” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.	-
Poprawa funkcjonowania systemu komunikacji publicznej m.in. budowa, przebudowa infrastruktury przystankowej, realizacja centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R, chodników	Gmina Pabianice (gmina miejska), Gmina Ksawerów	2023-2024	Budowa parkingu rowerowego bike&ride w rejonie pętli tramwajowej Duży Skręt w ramach projektu Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów.	podano w ramach całej inwestycji Łódzki Tramwaj Metropolitalny etap Pabianice-Ksawerów
	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Zakup i montaż wiat rowerowych bike&ride w ramach projektu Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach.	podano w ramach całej inwestycji Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Rozwój komunikacji publicznej – wymiana taboru na pojazdy nisko – lub bezemisyjne (zasilane gazem LPG, LNG, CNG, hybrydowe lub elektryczne), a także wdrażanie rozwiązań podnoszących efektywność energetyczną w ruchu kolejowym	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	np. zakup 18 autobusów niskoemisyjnych o napędzie hybrydowym w ramach inwestycji Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach	podano w ramach inwestycji
Modernizacja torowiska tramwajowego na terenie gminy Lutomiersk	Gmina Lutomiersk	-	Nie realizowano. Kursy zawieszono w 2019 roku. Na chwilę obecną nie jest planowana modernizacja i przywrócenie ruchu tramwajowego na odcinku od Konstantinowa Łódzkiego do Lutomierska.	-
Modernizacja torowiska tramwajowego w Konstantinowie Łódzkim -	Gmina Konstantinów Łódzki	2023	W marcu 2023 roku rozpoczęły się prace między innymi w zakresie wymiany torowiska w ulicy Łódzkiej na odcinku od ulicy Krótkiej do granic miasta Łodzi, wymiany linii trakcyjnej na odcinku od placu Wolności w Konstantinowie Łódzkim do granic Łodzi, odwodnienia torowiska, budowy peronów przystankowych, instalacji systemu informacji pasażerskiej. Wydatki na inwestycję w 2023 roku wyniosły 26 114 128,87 zł, w tym: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - 17 572 754,99 zł Budżet Państwa - 1 362 405,33 zł Budżet gminy - 7 178 968,55 zł Gmina na realizację inwestycji pozyskała środki w łącznej wysokości 19 347 733,72 zł w tym 17 955 643,26 zł z UE ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 1 392 090,46 zł z Budżetu Państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.	Całkowita wartość inwestycji: 33 081 470,69 zł, w tym dofinansowanie: 18 864 581,61 zł, środki własne: 14 216 889,08 zł
		2024	Prace zakończono w 2024 roku. Długość zmodernizowanego torowiska w Konstantinowie Łódzkim to prawie 2,5 kilometra toru pojedynczego. Niemal podwójnie trzeba policzyć przebudowaną sieć trakcyjną, która objęła w sumie 4,3 kilometra. 1 lipca 2024 roku wznowiono kursowanie tramwaju linii nr 43 na trasie Konstantinów Łódzki – Łódź.	

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Realizacja projektu zakończyła się w 2023 roku. Zakres projektu obejmował realizację następujących zadań: 1) opracowanie dokumentacji projektowej, 2) modernizację stacji obsługi pojazdów w zajezdni autobusowej przy ul. Lutomierskiej, 3) przebudowę pomieszczenia w zajezdni autobusowej na potrzeby dyspozytorni ITS wraz z budową serwerowni ITS, 4) budowę dworca autobusowego na pętli Waltera-Jankego, 5) dostosowanie wybranych peronów przystankowych do potrzeb osób niepełno-sprawnych, 6) budowę nowej krańcówki dla autobusów przy ul. Podmiejskiej 65E, 7) budowę 13 km nowych dróg dla rowerów; 8) zakup 18 autobusów niskoemisyjnych o napędzie hybrydowym, 9) zakup i instalację 23 tablic dynamicznej informacji pasażerskiej, 10) zakup i montaż systemu monitoringu wizyjnego, 11) zakup i montaż biletomatów stacjonarnych oraz mobilnych, 12) stworzenie nowej wersji portalu KomunikacjaPabianice.pl, 13) zakup i montaż słupków przystankowych o podwyższonym standardzie, 14) zakup i montaż wiat przystankowych i ławek, 15) zakup i montaż wiat rowerowych bike&ride 16) montaż elementów towarzyszących drogom rowerowym (stojaki, podpórki, separatory), 17) zarządzanie i promocję.	Całkowita wartość projektu: 74 291 145,27 PLN; Wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej: 49 298 019,19 PLN; Wartość dofinansowania z budżetu państwa: 1 813 534,27 PLN

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Łódzki Tramwaj Metropolitalny etap Pabianice-Ksawerów	Gmina Pabianice (gmina miejska), Gmina Ksawerów	Projekt pn. „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice - Ksawerów” był realizowany przez Miasto Pabianice w partnerstwie z Gminą Ksawerów jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020, III Oś priorytetowa: Transport oraz ze środków z budżetu państwa. Okres realizacji projektu: 2017 – 2024.		
		2023	W 2023 r. zakończono kompleksową przebudowę linii tramwajowej w ramach projektu „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów”. Projekt „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów” objął kompleksową modernizację linii tramwajowej 41 w Ksawerowie i Pabianicach, obejmującą: 1) przebudowę infrastruktury publicznego transportu zbiorowego w zakresie układu torowego, sieci trakcyjnej, sterowania i ogrzewania zwrotnic, trakcyjnych linii kablowych; 2) przebudowę/budowę przystanków tramwajowych, peronów i zatok autobusowych oraz zintegrowanych przystanków tramwajowo-autobusowych oraz ich dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; 3) przebudowę pętli tramwajowej Wiejska; 4) budowę tram-bus pasa w ul. Zamkowej, ul. Stary Rynek i części ul. Warszawskiej w Pabianicach; 5) przebudowę/budowę podstacji trakcyjnych, w tym przebudowę/budowę niezbędnych instalacji wewnętrznych, technologicznych oraz przyłącza światłowodowego; 6) budowę Inteligentnego Systemu Transportowego, w tym systemu informacji pasażerskiej i monitoringu wizyjnego; 7) budowę kanalizacji oraz sieci światłowodowej dla obszarowego systemu sterowania i informacji pasażerskiej; 8) przebudowę skrzyżowań w zakresie wynikającym z przebudowy układu drogowo-torowego; 9) wprowadzenie priorytetu dla tramwajów w przejeździe przez wybrane osygnalizowane skrzyżowania; 10) budowę i przebudowę sieci uzbrojenia terenu, będących w kolizji z projektowanym układem torowo-drogowym; 11) budowę parkingu rowerowego bike&ride w rejonie pętli tramwajowej Duży Skręt; 12) budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Stary Rynek i Zamkowej w Pabianicach; 13) zagospodarowanie terenu i zieleni; 14) wydatki na inżyniera kontraktu oraz informację i promocję projektu.	Całkowita wartość projektu: 177 451 132,78 PLN, w tym Miasto Pabianice 154 074 982,78 PLN i Gmina Ksawerów 23 376 150,00 PLN. Wartość dofinansowania: 112 104 750,00 PLN, w tym Miasto Pabianice 96 481 270,67 PLN i Gmina Ksawerów 15 623 479,33 PLN
		2024	Od 1 lipca uruchomiono ponownie linię tramwajową 41.	

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Rozwój połączeń kolejowych na terenie województwa oraz poprawa stanu infrastruktury dworcowej	PKP PLK S.A.	2023	Oddano do użytku nowy przystanek kolejowy Pabianice Północne u zbiegu ulic Karniszewickiej i Lutomierskiej. Wybudowano dwa perony jednokrawędziowe o długości 150 metrów, wyposażone w ławki, wiaty, informację pasażerską i oświetlenie.	-
Opracowanie i wdrażanie planów zrównoważonej mobilności miejskiej	gminy powiatu pabianickiego	2024	Na terenie gmin powiatu pabianickiego obowiązuje uchwalony w 2024 roku „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2030 (z perspektywą do 2040)”.	-
Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej do obsługi samochodów elektrycznych (m.in. punktów ładowania samochodów osobowych)	Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o., Gmina Pabianice (gmina miejska)	2024	W 2024 w porozumieniu z Miastem Pabianice rozpoczęto przygotowania do aplikowania o nowe środki z funduszy europejskich. Przygotowywane są dwa wnioski o dofinansowanie na projekty: „Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach – etap II”, obejmujący zakup 9 autobusów elektrycznych, budowę infrastruktury ładowania w zajezdni MZK, budowę Centrum Zarządzania Ruchem w zajezdni MZK, przebudowę zatok autobusowych i peronów, budowę parkingu park&ride Dworzec PKP oraz przebudowę pętli Duży Skręt oraz „Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach – etap III”, obejmujący zakup 3 autobusów elektrycznych, 1 ładowarki dwustanowiskowej oraz budowy miejsc postojowych dla 12 autobusów elektrycznych wraz z wiatą z instalacją fotowoltaiczną i magazynem energii.	-
			W 2024 r. rozpoczęły się wstępne konsultacje rynkowe, dotyczące dostawy fabrycznie nowych niskopodłogowych autobusów elektrycznych klasy maxi dla komunikacji miejskiej.	-
	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	Konstantynów Łódzki planuje znaczącą modernizację lokalnego systemu transportu publicznego, której kluczowym elementem jest zakup czterech autobusów elektrycznych. Projekt zgłoszony do dofinansowania z funduszy europejskich zakłada utworzenie nowej linii łączącej Żabiczki, Józefów, Niesięcin, Rszew, Srebrną i centrum miasta. W ramach inwestycji planowana jest również budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych, parkingów Park&Ride i Bike&Ride przy placu Kościuszki oraz placu Wolności, a także zakup autobusów elektrycznych i montaż nowych wiat przystankowych.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Dostosowanie floty pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności	Gmina Pabianice (gmina miejska), Gmina Ksawerów	2023-2024	Np. w ramach projektu Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach czy Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach.	podano w ramach opisanych inwestycji
Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych w miastach powiatowych i na prawach powiatu	Powiat Pabianicki	2023-2024	Bieżące prace remontowe – utrzymaniowe wykonywane przez pracowników fizycznych wydziału na drogach powiatowych, nadzór nad pracami remontowymi oraz inwestycjami wykonywanymi przez firmy zewnętrzne na drogach powiatowych, przygotowanie dokumentacji dotyczących postępowań wyłaniających wykonawców robót inwestycyjnych, remontowych i utrzymaniowych oraz przeprowadzanie tych postępowań (dotyczy postępowań do 130.000,00 zł)	-
Budowa i modernizacja instalacji przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z emisji punktowej	Przedsiębiorstwa	2023-2024	Zadania realizowane bezpośrednio przez przedsiębiorstwa zlokalizowane na obszarze powiatu pabianickiego. Dane GUS wskazują, że emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ³⁶ utrzymuje się na podobnym poziomie (2020 rok – 46 755 t/rok, 2021 rok – 56 046 t/rok, 2022 rok – 50 189 t/rok, 2023 rok – 44 748 t/rok, 2024 rok – 46 767 t/rok), natomiast emisja zanieczyszczeń pyłowych sukcesywnie maleje (2020 rok – 38 t/rok, 2021 rok – 7 t/rok, 2022 rok – 0 t/rok, 2023 rok – 0 t/rok, 2024 rok – 1 t/rok).	koszty własne przedsiębiorstw
Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Przedsiębiorstwa			

Źródło: opracowanie własne

³⁶ Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza to tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późn. zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń. Wskaźniki, do wyliczeń których wykorzystuje się powierzchnię geodezyjną, uwzględniają zmianę powierzchni kraju w 2023 roku, polegającą na włączeniu Zatoki Puckiej oraz części Zatoki Gdańskiej do powierzchni morskich wód wewnętrznych. Szczegółowe informacje znajdują się w grupie: Powierzchnia geodezyjna kraju.

3.2 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z POPRAWĄ KLIMATU AKUSTYCZNEGO NA TERENIE POWIATU

Tabela 20 zawiera sposób realizacji zadań wymienionych w harmonogramie realizacyjnym Programu Ochrony Środowiska związanych z poprawą klimatu akustycznego i ochroną mieszkańców Powiatu przed nadmiernym hałasem. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że wiele zadań związanych z celem ekologicznym POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO PRZY ZAPEWNIENIU BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO W KONTEKŚCIE ZMIAN KLIMATU wymienionych i opisanych w Tabeli 19, również wpisuje się w cel ekologiczny POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO NA TERENIE POWIATU, dlatego w niniejszym rozdziale opisano je hasłowo wskazując odniesienie do wcześniej wyartykułowanych zadań.

Tabela 20. Stopień realizacji zadań związanych z ograniczeniem uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny	Powiat Pabianicki, zarządcy dróg i linii kolejowych	2022	Strategiczną mapą hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim wykonano w 2022 roku.	-
		2022	Strategiczną mapą hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim również wykonano w 2022 roku.	-
Wdrożenie, aktualizacja i monitorowanie programów ochrony środowiska przed hałasem	Województwo Łódzkie	2024	W dniu 21 czerwca 2024 r. Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr II/40/24 przyjął „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego”. Program obejmuje swym zakresem tereny położone wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, linie kolejowe o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie oraz miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy zlokalizowane w województwie łódzkim. Program został opracowany na podstawie strategicznych map hałasu wykonanych w 2022 r. przez: zarządzających głównymi drogami – Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi, Miasto Piotrków Trybunalski oraz Miasto Skierniewice, głównymi liniami kolejowymi – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., oraz prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy z terenu województwa łódzkiego – Miasto Łódź. Długość odcinków dróg krajowych, ekspresowych i autostrad ujętych w SMH Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z terenu powiatu pabianickiego – 43,31 km. Długość odcinków dróg wojewódzkich w Zarządzie Dróg Wojewódzkich z terenu powiatu pabianickiego – 27,21 km.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Monitoring hałasu na terenie województwa łódzkiego	GIOŚ/PMŚ, WIOŚ w Łodzi	2023-2024	Opisano szczegółowo w ROZDZIALE 2.2 ZAGROŻENIA HAŁASEM.	koszty administracyjne
Stosowanie zasad ochrony przed hałasem oraz uwzględnianie wyników map akustycznych w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Ogółem w latach 2023-2024 podjęto 21 uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (gmina Lutomiersk – 1, gmina Konstantynów Łódzki – 4, gmina wiejska Pabianice – 2, gmina miejska Pabianice – 9, gmina Ksawerów – 1, gmina Dobroń – 2, gmina Dłutów – 2). MPZP zawierają zapisy dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, np. obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie.	koszty administracyjne
Opracowywanie przeglądów ekologicznych i analiz porealizacyjnych	gminy powiatu pabianickiego, Powiat Pabianicki	2023-2024	Zadanie ciągle realizowane na bieżąco – wydawanie stosownych decyzji i uzgodnień, opiniowanie i uzgadnianie dokumentacji projektowych, nadzór nad pracami remontowymi oraz inwestycjami wykonywanymi przez firmy zewnętrzne.	koszty administracyjne
Wdrażanie rozwiązań ograniczających hałas na terenach zurbanizowanych – tworzenie stref ograniczonej prędkości pojazdów oraz w zakresie ograniczenia ruchu samochodów ciężarowych	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	W ramach konstantynowskiego woonerfu – ulica ks. Czernika. Powstał tu pierwszy w Konstantynowie Łódzkim woonerf – nowoczesna przestrzeń miejska, która łączy w sobie cechy ulicy, deptaku, parkingu i miejsca spotkań. Bezwzględny priorytet komunikacyjny na woonerfie mają piesi i rowerzyści, a największy nacisk kładzie się na ich bezpieczeństwo.	brak danych
Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Gmina Ksawerów	2024	W celu przeciwdziałania zagrożeniu bezpieczeństwa w ruchu drogowego prowadzono następujące działania: „Prędkość”, „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”, „Alkohol i Narkotyki”, „Trzeźwy poranek”, „Kierujący-Pieszy”.	koszty administracyjne
	Powiat Pabianicki	2024	I LO im. Jędrzeja Śniadeckiego w Pabianicach – montaż 32 stojaków rowerowych.	9 241,00 zł
	Powiat Pabianicki	2024	II LO w Pabianicach – nasadzenia roślin, drzew, krzewów, traw ozdobnych i kwiatów cebulkowych.	bez kosztów
	Powiat Pabianicki	2024	Zespół Szkół nr 1 w Pabianicach przy Hali Południowej – nasadzenia roślin, drzew, krzewów, traw ozdobnych, i kwiatów cebulkowych	bez kosztów

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	gminy powiatu pabianickiego, Powiat Pabianicki, ZDW w Łodzi, GDDKiA oddział Łódź	2023-2024	Zadanie ciągle realizowane na bieżąco – bieżące, utrzymaniowe prace, m.in. zimowe utrzymanie dróg, pielęgnacja i wycinka drzew, wycinka traw, konserwacja sygnalizacji świetlnej, utrzymanie i organizacja oznakowania poziomego i pionowego dróg, naprawa bieżąca chodników, uzupełnianie kruszywem poboczy dróg, remonty bieżące nawierzchni bitumicznej dróg, konserwacja rowów itp.	w ramach bieżącego utrzymania dróg
Wprowadzanie zieleni izolacyjnej, nasadzeń wzdłuż dróg, a także włączanie zieleni w zabezpieczenia przeciwhałasowe (ekrany pokryte roślinnością pnącą, zielone ściany)	gminy powiatu pabianickiego, Powiat Pabianicki	2023-2024	Realizowane jako zadanie ciągle w ramach utrzymania zieleni. Opisano w rozdziale 3.10 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ KRAJOBRAZOWEJ	-
Wprowadzanie ograniczeń prędkości ruchu na terenach zabudowanych oraz inteligentnego sterowania ruchem	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Montaż wyświetlacza prędkości w stronę Wymysłowa Francuskiego w Woli Żytowskiej, uspokojenie ruchu na konstantynowskim woonerfie, budowa sieci światłowodowej dla obszarowego systemu sterowania i informacji pasażerskiej w ramach projektu „Łódzki Tramwaj Metropolitalny: etap Pabianice – Ksawerów”, w porozumieniu z Miastem Pabianice Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. rozpoczęto przygotowania do aplikowania o nowe środki z funduszy europejskich na projekt Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach – etap II obejmujący zakup 9 autobusów elektrycznych, budowę infrastruktury ładowania w zajezdni MZK, budowę Centrum Zarządzania Ruchem w zajezdni MZK, przebudowę zatok autobusowych i peronów, budowę parkingu park&ride Dworzec PKP oraz przebudowę pętli Duży Skręt. W 2024 r. uzyskano pozwolenie na budowę dla budowy Centrum Zarządzania Ruchem w zajezdni MZK	w ramach realizowanych inwestycji drogowych, tramwajowych
Poprawa jakości infrastruktury transportu publicznego	gminy powiatu pabianickiego, MZK Sp. z o.o.	2023-2024	Opisano we wcześniejszych zadaniach – m.in. odbudowa połączeń tramwajowych Łódź – Konstantynów Łódzki, Łódź – Ksawerów – Pabianice, ustawianie nowych wiat autobusowych, uruchomienie nowych połączeń autobusowych w latach 2023-2024.	w ramach realizowanych inwestycji drogowych, tramwajowych
Stosowanie nowoczesnych nawierzchni niskohałasowych, w przypadku remontów i przebudów odcinków drogowych	gminy powiatu pabianickiego, Powiat Pabianicki, ZDW w Łodzi	2023-2024	Realizowane jako zadanie ciągle – na podstawie analizy i dostępnych środków, wybierane są odpowiednie technologie nawierzchni, tworzone są szczegółowe projekty techniczne, uwzględniające geometrię drogi, warstwy konstrukcyjne nawierzchni, system odwodnienia oraz inne elementy infrastruktury drogowej	w ramach realizowanych inwestycji drogowych

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Poprawa dostępności komunikacyjnej na terenach wiejskich – uruchomienie połączeń transportu zbiorowego	gminy powiatu pabianickiego, MZK Sp. z o.o.	2023-2024	Opisano poniżej – w zadaniu Integracja transportu publicznego na terenach miast z transportem podmiejskim.	-
Integracja transportu publicznego na terenach miast z transportem podmiejskim	Gmina Pabianice (gmina miejska), Gmina Dłutów, Gmina Ksawerów, MZK Sp. z o.o. w Pabianicach	2023-2024	Sieć linii organizowanych przez Miasto Pabianice wg stanu na koniec 2024 roku tworzyło 14 linii autobusowych, obsługiwanych przez MZK Sp. z o.o. w Pabianicach – 8 linii miejskich i 6 linii podmiejskich. W 2024 roku wydłużono trasę wybranych kursów linii 265 do Dłutowa co zapewniło rozszerzenie dostępu do usług pabianickiej komunikacji miejskiej o kolejną gminę. Poza tym, w ramach komunikacji miejskiej funkcjonowała nocna linia autobusowa N4B oraz międzymiastowa linia D z Pabianic do Łasku organizowana przez Gminę Łask. Ponowne uruchomienie linii tramwajowej Łódź – Ksawerów – Pabianice w 2024 roku.	brak danych
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023-2024	Na terenie Gminy Pabianice w 2024 r. funkcjonował transport zbiorowy w postaci sieci autobusowej finansowany z budżetu gminy na podstawie porozumienia międzygminnego z miastem Pabianice. Linie obsługiwane przez MZK w Pabianicach to linie 261, 262, 265, 260. Po terenie gminy kursowały również autobusy PKS oraz prywatne linie busowe, które są dofinansowane przez Gminę Pabianice. Gmina Pabianice nie jest organizatorem tego transportu, a jedynie dofinansowuje jego funkcjonowanie. Linie PKS, które przejeżdżają przez teren Gminy Pabianice, tj. wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 485: PKS Bełchatów, PKS Łódź, PKS Radomsko.	2023 rok – 1 158 601,94 zł 2024 rok – 1 277 483,49 zł
	Gmina Lutomiersk	2023-2024	W 2024 r. na terenie Gminy Lutomiersk funkcjonowało dziewięć linii busowej komunikacji zbiorowej, zastępcza linia autobusowa 43B relacji Łódź, Dworzec Łódź Kaliska – Konstantynów Łódzki – Kazimierz – Lutomiersk, Pl. Jana Pawła II, obsługiwana przez firmę MPK-Łódź Sp. z o.o. (od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r.), autobusowa linia 94 relacji Łódź, Retkinia – Konstantynów Łódzki – Kazimierz - Lutomiersk, Pl. Jana Pawła II, obsługiwana przez firmę MPK-Łódź Sp. z o.o. (od 01.07.2024 r. do 31.12.2024 r.).	2023 rok – 1 017 468,92 zł, 2024 rok – 1 341 841,85 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Integracja transportu publicznego na terenach miast z transportem podmiejskim – ciąg dalszy	Gmina Dobroń	2023-2024	W celu zapewnienia mieszkańcom Gminy Dobroń możliwości korzystania z publicznego transportu zbiorowego (komunikacji międzygminnej) z budżetu Gminy Dobroń w 2023 i 2024 r. zostały przekazane środki finansowe w wysokości 60.000,00 zł. na dofinansowanie funkcjonowania linii autobusowej „D” która ułatwia mieszkańcom Gminy Dobroń dotarcie do najbliższych aglomeracji miejskich tj. Pabianic i Łasku. Również aby ułatwić mieszkańcom Sołectwa Barycz dotarcie do Łasku (między innymi uczniom do szkół w Kolumnie i Łasku) na podstawie porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Łask przez Gminę Dobroń zadania z zakresu lokalnego transportu zbiorowego została przekazana w 2023 roku kwota 13.545,53 zł dopłaty do linii autobusowej Nr 1 Barycz-Łask (w 2024 roku - 14 461,21 zł).	73 545,53 zł
	Gmina Konstantynów Łódzki, Gmina Lutomiersk	2023-2024	W Konstantynowie Łódzkim funkcjonuje obecnie pięć linii autobusowych oraz linia tramwajowa nr 43. Połączenia z Łodzią, oprócz tramwaju, zapewniają autobusy nr 94, 97B i nocna linia N9, obsługiwane przez firmę BP TOUR – podwykonawcę MPK Łódź. W 2024 roku gmina zawarła nowe porozumienia z Miastem Łódź oraz Lutomierskiem dotyczące organizacji i finansowania publicznego transportu zbiorowego. Dzięki temu mieszkańcy Konstantynowa Łódzkiego oraz sąsiednich gmin zyskali lepszy dostęp do komunikacji autobusowej. Jednym z efektów porozumień jest połączenie autobusowe linii nr 94, przebiegające przez Kazimierz i Lutomiersk, aż do skrzyżowania ulic Wyszyńskiego i Popieluszki w Łodzi. W mieście funkcjonuje lokalna linia autobusowa na trasie Konstantynów Łódzki – Niesięcin – Babiczki. Komunikację z Pabianicami zapewnia linia nr 3. Obie linie obsługiwane są przez firmę ES-KA-ES Bus. Busy kursują w dni robocze, a przystanki rozmieszczone są w najważniejszych punktach miasta	brak danych
Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)	Przedsiębiorstwa	2023-2024	Zadanie realizowane bezpośrednio przez przedsiębiorstwa zlokalizowane na obszarze powiatu pabianickiego w celu dotrzymania norm hałasu w środowisku.	-

Źródło: opracowanie własne

3.3 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI

Dla obszaru interwencji pola elektromagnetyczne przewidziano do realizacji następujące zadania:

- a) KONTYNUACJA MONITORINGU POZIOMU PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH NA TERENIE POWIATU PABIANICKIEGO,
- b) EDUKACJA SPOŁECZEŃSTWA Z ZAKRESU ODDZIAŁYWANIA I SZKODLIWOŚCI PEM,
- c) WERYFIKACJA ZGŁOSZEŃ INSTALACJI EMITUJĄCYCH PEM POD KĄTEM SPEŁNIANIA WYMAGAŃ PRZEPISÓW PRAWA.

OPIS REALIZACJI CELU EKOLOGICZNEGO W LATACH 2023-2024

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. W tabeli 5 niniejszego opracowania przedstawiono wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w latach 2023-2024 w ramach stałej sieci monitoringu i monitoringu badawczego w powiecie pabianickim:

- a) 2023 rok:
 - Konstantynów Łódzki, ul. Piłsudskiego 12,
 - Lutomiersk, ul. Pabianicka 1,
 - Dłutów, ul. Główna 1
- b) 2024 rok:
 - Pabianice, ul. Armii Krajowej 32,
 - Pabianice, ul. Piaskowa 18,
 - Pabianice, ul. Szarych Szeregów,
 - Ksawerów, ul. Poczтовая 10a,
 - Pawlikowice 7a,
 - Przygoń, ul. Słoneczna 5.

Przedstawione w tabeli 5 wyniki oznaczają, że w latach 2023-2024 nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych. W 2023 roku zweryfikowano także 6 zgłoszeń dotyczących instalacji emitujących PEM, natomiast w 2024 roku zweryfikowano 10 zgłoszeń. Wszystkie zgłoszenia oceniono pod kątem zgodności z obowiązującym przepisami prawa. Podmiotem realizującym zadanie jest Powiat Pabianicki. Działań edukacyjnych ukierunkowanych bezpośrednio na oddziaływanie i szkodliwość PEM nie prowadzono.

3.4 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OSIĄGNIĘCIEM CELÓW ŚRODOWISKOWYCH DLA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP) – RZECZNYCH I JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)

Dla celu ekologicznego „Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)” w harmonogramie realizacyjnym POŚ zaproponowano do realizacji następujące kilkanaście zadań. W tabeli 21 zebrano informacje o stopniu ich realizacji w latach 2023-2024.

Tabela 21. Stopień realizacji zadań związanych z osiągnięciem celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Realizacja założeń aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry i Wisły na lata 2022- 2027	GIOŚ	2023-2024	Plany Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry i Wisły na lata 2022-2027 są monitorowane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) Unii Europejskiej oraz polskim Prawem wodnym. Są one poddawane przeglądowi i cyklicznym aktualizacjom co 6 lat. W ramach każdego cyklu planistycznego weryfikuje się m.in. jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych, ich typologię, a także cele środowiskowe dla tych wód i obszarów chronionych. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ) jest odpowiedzialny za prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych.	koszty administracyjne
Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych	PGW Wody Polskie, Wojewoda Łódzki	2023-2024	Realizowane na bieżąco w ramach procedury administracyjnej. Istnieją dwa główne organy odpowiedzialne za ustanawianie stref ochronnych, w zależności od tego, czy strefa obejmuje tylko teren ochrony bezpośredniej, czy także teren ochrony pośredniej: właściwy organ Wód Polskich (Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie) – ustanawia wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody. Odbyna się to w drodze decyzji lub Wojewoda: ustanawia teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ujęcia wody. Odbyna się to w drodze aktu prawa miejscowego (czyli rozporządzenia wojewody). Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się z urzędu dla każdego ujęcia wody (z wyłączeniem ujęć służących do zwykłego korzystania z wód).	koszty administracyjne
Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich, w przemyśle (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody) i rolnictwie	mieszkańcy powiatu pabianickiego	2023-2024	Udział w Programie Priorytetowym „Moja Woda” – program ma na celu ochronę zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury. W 2023 roku zawarto łącznie 49 umów z mieszkańcami powiatu pabianickiego, w 2024 roku były to 24 umowy.	Kwota wypłaconej dotacji: 2023 rok – 274 128,55 zł, 2024 rok – 135 610,49 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach ³⁷	2023	Zorganizowano 1 szkolenie dla 25 osób w temacie: Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne, Udzielono 4 informacji oraz 2 porad z zakresu Produkcji metodami ekologicznymi, Udzielono 1 informacji oraz 1 porady z zakresu Sprzedaży produktów ekologicznych, Udzielono 7 informacji oraz 9 porad z zakresu Rolnictwa ekologicznego w ramach WPR, Udzielono 49 informacji z zakresu Zaleceń zawartych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne, Udzielono 22 informacji z zakresu Zaleceń zawartych w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku, Udzielono 14 informacji oraz 5 porad z zakresu Zasad przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa, Udzielono 7 informacji oraz 8 porad z zakresu Wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym, Udzielono 4 informacji oraz 6 porad z zakresu Gospodarki wodno-ściekowej oraz postępowania z odpadami.	koszty administracyjne
		2024	Zorganizowano 2 szkolenia dla 50 osób w temacie: Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne, Udzielono 4 informacji oraz 2 porad z zakresu Produkcji metodami ekologicznymi, Udzielono 1 informacji oraz 1 porady z zakresu Sprzedaży produktów ekologicznych, Udzielono 7 informacji oraz 9 porad z zakresu Rolnictwa ekologicznego w ramach WPR, Udzielono 63 informacji z zakresu Zaleceń zawartych w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne, Udzielono 20 informacji z zakresu Zaleceń zawartych w kodeksie dobrej praktyki rolniczej w zakresie ograniczenia emisji amoniaku, Udzielono 19 informacji oraz 11 porad z zakresu Zasad przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa, Udzielono 7 informacji oraz 9 porad z zakresu Wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym, Udzielono 7 informacji oraz 5 porad z zakresu Gospodarki wodno-ściekowej oraz postępowania z odpadami.	koszty administracyjne

³⁷ w odpowiedzi na pismo z dnia 28.04.2025 r. w sprawie udzielenia informacji o realizowanych przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach zadaniach poinformował ów organ, iż system sprawozdawczy pozwala jedynie precyzyjnie określić lokalizację szkoleń wykonanych przez ŁODR, dlatego w zestawieniu wymienia tylko te, które zostały zrealizowane na terenie powiatu pabianickiego. Natomiast organ nie jest w stanie wyszczególnić dokładnego miejsca wykonania pozostałych usług, ponieważ wykonują je pracownicy Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego Łask, którzy zasięgiem swojego działania obejmują trzy powiaty; łaski, zduńskowolski oraz pabianicki

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ w Łodzi	2023-2024	W latach 2023-2024 Łódzki WIOŚ przeprowadził kontrolę następujących podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód i do ziemi: – Przedsiębiorstwo Usługowe "KOLOREX" Jan Sobczak, mjr Hubala 153, 95-054 Wola Zaradzyńska, Gmina Ksawerów (wiejska), – P.P.H.U. "DANPOL" DANIEL POROS, Południowa 1, 95-054 Wola Zaradzyńska, Gmina Ksawerów (wiejska), – CARITAS ARCHIDIECEZJI ŁÓDZKIEJ-OŚRODEK REHABILITACYJNO-WYPOCZYNKOWY W DRZEWOCINACH 67, 95-081 Drzewociny 67, Gmina Dłutów (wiejska), – "Babice Ubojnia" Teresa Struszczyk, Jerzy Struszczyk, Sp.j., Babice 78, 95-083 Babice, Gmina Lutomiersk (wiejska), – Zakłady Mięsne BABICE Aleksandra Bródka, Babice 78, 95-083 Lutomiersk, Gmina Lutomiersk (wiejska), – Kevis Trade Sp. z o.o., ul. Kościelna 13/15, 95-050 Konstantynów Łódzki, Gmina Konstantynów Łódzki (miejska), – Norblin Cars Agnieszka Małek, ul. Kolejowa 16, 95-050 Konstantynów Łódzki, Gmina Konstantynów Łódzki (miejska), – Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Konstantynów Łódzki Sp. z o.o. ul. Jana Pawła II 44, 95-050 Konstantynów Łódź - Stacja uzdatniania wody, – Gmina Pabianice ul. Torowa 21, 95-200 Pabianice – Stacja uzdatniania wody Rydzyny, – Gmina Pabianice ul. Torowa 21, 95-200 Pabianice – Stacja uzdatniania wody Żytowice, – Gmina Dobroń ul. 11 Listopada 9, 95-082 Dobroń – Stacja uzdatniania wody Markówka, – Greek Trade Sp. z o.o. z/s w Krakowie – Zakład w Porszewicach – Porszewice 18s, 95-200 Pabianice.	koszty administracyjne
Organizacja i prowadzenie spotkań Lokalnych Partnerstw Wody	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach	-	Nie uzyskano odpowiedzi.	-
Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	PGW Wody Polskie, Wojewoda Łódzki	2023-2024	Podobnie jak w zadaniu Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych – realizowane na bieżąco w ramach procedury administracyjnej.	koszty administracyjne

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	GIOŚ	2023-2024	Realizowane jako zadanie ciągle w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki monitoringu wód podziemnych w punktach pomiarowych w obrębie JCWPd nr 83 za lata 2023-2024 podano w tabeli 7.	koszty administracyjne
Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrażanie: „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego”	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach	2023	Udzielono 39 informacji oraz 113 porad z zakresu Zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna.	koszty administracyjne
		2024	Udzielono 40 informacji oraz 129 porad z zakresu Zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna.	koszty administracyjne
Wykonanie badawczego odwiertu wód geotermalnych w Konstantynowie Łódzkim - rozpoznanie złóż wód termalnych na terenie gminy	Gmina Konstantynów Łódzki	2023-2024	Nie realizowano w okresie sprawozdawczym.	-
Ustanowienie obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych (GZWP)	PGW Wody Polskie, Wojewoda Łódzki	2023-2024	Realizowane na bieżąco w ramach procedury administracyjnej. Zgodnie z art. 141 ustawy Prawo wodne obszary ochronne zbiorników wód podziemnych ustanawia Wojewoda na wniosek Wód Polskich, w drodze aktu prawa miejscowego. Są to obszary, na których mogą obowiązywać zakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją, a przede wszystkim ich jakości (stanu chemicznego). Na obszarach ochronnych może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	koszty administracyjne

Źródło: opracowanie własne

3.5 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ PRZED NIEDOBORAMI WÓD I POWODZIAMI

Tabela 22. Stopień realizacji zadań związanych z ochroną przed niedoborami wód i powodzią

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Realizacja założeń Planu przeciwdziałania skutkom suszy, który będzie obowiązywał w latach 2021-2027	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023-2024	3 września 2021 roku minister właściwy ds. gospodarki wodnej opublikował rozporządzenie w sprawie przyjęcia planu przeciwdziałania skutkom suszy (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., Dz. U. z 2021 r. poz. 1615). Zgodnie z polskim Prawem wodnym, przeciwdziałanie skutkom suszy jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej oraz Wód Polskich. W ramach monitorowania i oceny suszy w Polsce, kluczową rolę odgrywają również inne instytucje, które zbierają i analizują dane dotyczące różnych rodzajów suszy: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB (IMGW-PIB): monitoruje suszę atmosferyczną i hydrologiczną. Państwowy Instytut Geologiczny – PIB: monitoruje suszę hydrogeologiczną. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB (IUNG-PIB): monitoruje suszę rolniczą. Instytut Geodezji i Kartografii – PIB oraz Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach: również w zakresie suszy rolniczej. Aktualnie trwają prace nad aktualizacją PPSS.	koszty administracyjne
Opracowanie, przyjęcie i realizacja Planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023-2024	W ramach Planu przeciwdziałania skutkom suszy – przyjęcie w 2021 roku.	-
Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi)	gminy powiatu pabianickiego, mieszkańcy powiatu pabianickiego	2023-2024	Realizacja w ramach utrzymania zieleni w gminach powiatu pabianickiego. Zadanie opisano w rozdziale 3.10 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ KRAJOBRAZOWEJ. Mieszkańcy powiatu pabianickiego w latach 2023-2023 byli również beneficjentami Programu Priorytetowego „Moja woda”, który również wcześniej opisano.	-
Realizacja działań wskazanych w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzecza na lata 2022-2027	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023-2024	Plan przyjęto w 2022 roku – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry. Głównym podmiotem odpowiedzialnym za opracowanie i realizację PZRP dla dorzecza Odry jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
			Polskie (PGW Wody Polskie). To właśnie Wody Polskie opracowują projekty tych planów, a następnie Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej (obecnie Minister Infrastruktury) przyjmuje je w drodze rozporządzenia.	
Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Ogółem w latach 2023-2024 podjęto 21 uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (gmina Lutomiersk – 1, gmina Konstantynów Łódzki – 4, gmina wiejska Pabianice – 2, gmina miejska Pabianice – 9, gmina Ksawerów – 1, gmina Dobroń – 2, gmina Dłutów – 2). MPZP jeśli obejmują takie tereny zawierają oznaczenie obszary szczególnego zagrożenia powodzią – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1% czy obszary szczególnego zagrożenia powodzią – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 10%. W ich zasięgu obowiązują zasady zagospodarowania terenu zgodne przepisami odrębnymi.	koszty administracyjne
Budowa, rozbudowa, modernizacja i utrzymanie zbiorników przeciwpowodziowych i polderów zalewowych	Brak informacji na temat zbiorników przeciwpowodziowych i polderów zalewowych zlokalizowanych na obszarze powiatu pabianickiego.			
Budowa, rozbudowa oraz utrzymanie wałów przeciwpowodziowych i infrastruktury towarzyszącej	Zgodnie z informacją przekazaną przez PGW Wody Polskie z dnia 30 maja 2025 roku (znak: P.RZI.0145.611.2025.BSz.1) na terenie powiatu pabianickiego nie występują wały przeciwpowodziowe.			
Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	OPISANO ZBIORCZO JAKO WYKAZ ZREALIZOWANYCH DZIAŁAŃ UTRZYMANIOWANYCH			
	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023	Usuwanie tam bobrowych – 6 szt.	5 256,09 zł
		2023	Bieżąca eksploatacja i utrzymanie urządzeń wodnych – Rzeki Czajka, Końska, Grabia, Mała Widawka, Brzezia, Jesionka, Pałusznicza (Nadzór Wodny Łask).	85 748,22 zł
2024		Usuwanie tam bobrowych – 1 szt.	535,05 zł	
2024		Bieżąca eksploatacja i utrzymanie urządzeń wodnych – Rzeki Czajka, Końska, Grabia, Mała Widawka, Brzezia, Jesionka, Pałusznicza (Nadzór Wodny Łask).	108 460,47 zł	
2024		Remont jazu w Kazimierzu w km rzeki 83+646 rzeki Ner.	87 566,97 zł	
2024		Rzeka Łódka w km 0+000 – 4+658 – prace utrzymaniowe, konserwacyjno-udroźnieniowe.	127 978,64 zł	
Renaturyzacja cieków wodnych i odbudowa naturalnej retencji korytowej				

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Utrzymanie i konserwacja cieków oraz urządzeń wodnych		2024	Rzeka Pałusznicza – (NZ Łask) – prace konserwacyjno-utrzymeniowe.	191 246,03 zł
		2024	Rzeka Dobrzyńka – (NZ Pabianice) – prace utrzymeniowe, konserwacyjno-udroźnieniowe.	62 818,32 zł
		2024	Rzeka Pabianka (NZ Pabianice) – prace utrzymeniowe, konserwacyjno-udroźnieniowe.	37 874,82 zł
Zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	W ramach uczestnictwa w Programie Priorytetowym „Moja Woda”. Opisano wcześniej.	-
Budowa, rozbudowa, modernizacja zbiorników retencyjnych	Zgodnie z informacją przekazaną przez PGW Wody Polskie z dnia 30 maja 2025 roku (znak: P.RZL.0145.611.2025.BSz.1) na terenie powiatu pabianickiego nie zostały zlokalizowane zbiorniki retencyjne.			
Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	W ramach uczestnictwa w Programie Priorytetowym „Moja Woda”. Opisano wcześniej.	-
Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikro instalacje do gromadzenia i retencjonowania wody	Gmina Lutomiersk	2023-2024	W ramach zadania inwestycyjnego pn.: "Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody w Lutomiersku" – zrealizowano budowę budynku nowej stacji uzdatniania wody wyposażonej w urządzenia technologiczne zapewniające dwustopniową filtrację wody, w wyniku której w procesie uzdatniania zostaną usunięte związki żelaza i manganu. Stacja uzdatniania wyposażona została w zestaw pompowy II stopnia o wydajności 100 m ³ /h oraz w zbiorniki retencyjne wody uzdatnionej o pojemności 300 m ³ . Przebudowa objęła ponadto urządzenia wodne na terenie działki nr 565/2 w Lutomiersku, w ramach której wymieniono obudowy dwóch studni głębinowych na obudowy naziemne, które zapewnią polepszenie jakości i niezawodności ujmowania wody podziemnej na ujęciu.	Całkowita wartość zadania: 5 774 850,00 zł. Kwota dofinansowania: 3 000 000,00 zł. Wkład własny: 2 774 850,00 zł
Działania edukacyjne związane ze znaczeniem i ochroną wód oraz przeciwdziałaniu skutkom suszy	Powiat Pabianicki	2024	Renowacja zbiorników wodnych (Dom Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim). Zadanie również miało charakter edukacyjny – poprawa funkcjonowania lokalnego zbiornika wodnego, nasadzenia roślinności zwiększającej bioróżnorodność i retencję, pokazanie praktycznych sposobów przeciwdziałania skutkom suszy.	221 195,82 zł (całkowita wartość projektu)

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Działania edukacyjne związane ze znaczeniem i ochroną wód oraz przeciwdziałaniu skutkom suszy – ciąg dalszy	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023-2024	Stanowisko edukacyjne podczas Dnia Wody. Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Pabianicach w ramach obchodów Dni Wody zaprasza pracowników Wydziału Ochrony Środowiska ze stanowiskiem, na którym odbywa się akcja informacyjno – edukacyjna w zakresie ochrony środowiska.	bez kosztów

Źródło: opracowanie własne

3.6 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM RACJONALNEJ GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

Jak wspomniano wcześniej (ROZDZIAŁ 2.5) sprawy dotyczące wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych poszczególnych gmin powiatu pabianickiego. Zadania przewidziane do realizacji w ramach celu ekologicznego „**Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej**” zawierają w harmonogramie realizacyjnym POŚ zarówno konkretne zadania inwestycyjne dla poszczególnych gmin i jednostek wodociągowo-kanalizacyjnych (np. Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Markówce – gmina Dobroń), jak i ogólnie sformułowane zadania (np. budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej – gminy powiatu pabianickiego), co powoduje spadek ich czytelności. W tabeli 23 przedstawiono zatem wszystkie zrealizowane w latach 2023-2024 zadania inwestycyjne poszczególnych gmin powiatu lub/i ich jednostek wodociągowo-kanalizacyjnych służące prowadzeniu racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.

Tabela 23. Zrealizowane w latach 2023-2024 w gminach powiatu pabianickiego inwestycje związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja	
	Rok	Opis + koszty (jeśli podano)
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	W 2023 r. realizowano m.in. następujące zadania: 1) usuwanie awarii: - awarie na sieci wodociągowej – 38, - awarie na sieci kanalizacyjnej – 1, - awarie na przyłączach wodociągowych będących własnością spółki – 54, - awarie na przyłączach kanalizacyjnych będących własnością spółki – 5; 2) budowa przyłączy: - wodociągowych (ogółem zgłoszonych Spółce) – 49 szt., - kanalizacyjnych (ogółem zgłoszonych Spółce) – 48 szt., - wodnokanalizacyjnych wykonana przez Wydział Sieci na podstawie umów zleceń – 22 szt.;

Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja	
	Rok	Opis + koszty (jeśli podano)
		3) budowa sieci: - wodociągowej siłami własnymi – 1,52 km, - wodociągowej siłami zewnętrznymi – 0,19 km, - przebudowa sieci wodociągowej siłami własnymi – 0,04 km; 4) zlecenia na usługi (kamera, awarie, udrażnianie) – 58 szt.; 5) inspekcje telewizyjne kanalizacji na potrzeby własne - ok. 3,0 km
	2024	W 2024 r. realizowano m.in. następujące zadania: 1) usuwanie awarii: - awarie na sieci wodociągowej – 62, - awarie na sieci kanalizacyjnej – 2, - awarie na przyłączach wodociągowych będących własnością spółki – 41, - awarie na przyłączach kanalizacyjnych będących własnością spółki – 5; 2) budowa przyłączy: - wodociągowych (ogółem zgłoszonych Spółce) – 40 szt., - kanalizacyjnych (ogółem zgłoszonych Spółce) – 53 szt., - wodnokanalizacyjnych wykonana przez Wydział Sieci na podstawie umów zleceń – 15 szt.; 3) budowa sieci: - wodociągowej siłami własnymi – 0,842 km, - wodociągowej siłami zewnętrznymi – 0,00 km, - przebudowa sieci wodociągowej siłami własnymi – 0,074 km; 4) zlecenia na usługi (kamera, awarie, udrażnianie) – 77 szt.; 5) inspekcje telewizyjne kanalizacji na potrzeby własne - ok. 3,8 km.
Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023	Rozbudowa sieci wodociągowej w Górcie Pabianickiej dz. nr ewid. 186/24 – 159 531,00 zł.
	2023	Przebudowa sieci wodociągowej w Janowicach dz. nr ewid. 152 – 92 250,00 zł.
	2022-2023	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wsi Piątkowisko wraz z odejściami na działkach o nr ewid. 347/15; 346/23 oraz na działkach o nr ewid. 574/17; 573/19 – 1.196.204,85 zł brutto (629.995,35 zł w roku 2022 i 566.209,50 zł - w 2023 roku.
	-2023	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wsi Kudrowice wraz z odejściami w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wsi Kudrowice”. Łączny koszt to 2 161 725,00 zł, przy czym w roku 2023 to 1 393 099,53 zł, a w 2024 roku to 768 629,47 zł.
	2024	Rozbudowa sieci wodociągowej w Górcie Pabianickiej dz. nr ewid. 172/2 ; 186 ; 186/2 – 144 807,25 zł.

Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja	
	Rok	Opis + koszty (jeśli podano)
	2024	Rozbudowa sieci wodociągowej w Górcie Pabianickiej - Świątniki dz. nr ewid. 46/1 oraz 439 ob. Świątniki – 159 527,10 zł.
	2024	Budowa sieci wodociągowej Gorzew-Okołowice – 528 900,00 zł.
	2024	Budowa sieci wodociągowej magistralnej we wsi Żytowice – 615 000,00 zł.
Gmina Ksawerów	2022-2025	Zadanie pn. Rozbudowa sieci wodociągowo kanalizacyjnej na terenie gminy Ksawerów – Zakres prac - budowa sieci wodociągowej z przyłączami w ulicach: Akacjowej, Polnej Łąkowej, mjr Hubala, Kosmowskiej (od ul. Bocznej do ul. Poziomkowej) i ul. Spokojnej (odejścia boczne) – łączna długość ok. 4,2 km. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w ulicach: Akacjowej, Polnej, Łąkowej, Ogrodników, mjr Hubala, Kosmowskiej (od ul. Bocznej do ul. Poziomkowej), Tymiankowej, i ul. Spokojnej (odejścia boczne) – Łączna długość ok. 10,0 km. Po wszystkich robotach budowlanych związanych z budową sieci wod-kan, na wszystkich ulicach zostanie odtworzona nawierzchnia drogowa. Inwestycja dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Koszt całkowity zadania – 16 059 800,10 zł. Dofinansowanie – 9 066 608,03 zł.
	2024	Projekt i budowa sieci wod-kan wraz z przykanalikami w ul. Łódzkiej od nr 11 do nr 19a w Ksawerowie.
	2024	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami w kierunku posesji w ul. Dolnej na odcinku od posesji nr 18 do ul. Wschodniej.
	2024	Projekt i budowa sieci wod-kan ul. Orzechowa i ul. Wiosenna na odc. od ul. Orzechowej do ul. Topolowej i ul. Topolowa (wykonano projekt).
	2024	Projekt i budowa sieci wod-kan ul. Świerkowa (wykonano projekt).
	2024	Projekt i budowa sieci wod-kan ul. Bukowa (wykonano projekt).
	2024	Projekt sieci wodno-kanalizacyjnej w ulicach Osiowa, Brzegowa, Poprzeczna, Dobra, Głowackiego, Wiśniowej, Małej i Liliowej (wykonano projekt)
	2024	Projekt i budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami do granic posesji na ul. Południowej i Chmielnej w Gminie Ksawerów (wykonano projekt wod-kan na ul. Południową).
Gminna Jednostka Wod-Kan Ksawerów	2023	Remont ulicy Żytniej. Wymieniono wszystkie skrzynki zasuw domowych na nowe, wykonano brakujące przyłącza do działek – 2 szt., wykonano wymiany na nowe zestawy hydrantów p-poż. z nadziemnych na podziemne (2 szt.) (z uwagi na lokalizację w chodniku), dokładając 3 nowe zasuwy sieciowe

Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja	
	Rok	Opis + koszty (jeśli podano)
	2023	Woda: - usunięto 6 awarii wodociągowych, - usunięto 4 awarie zasuw domowych, - wymieniono zasuw sieciowe – 5 szt., - wymieniono zasuw domowe – 3 szt., - wymieniono uszkodzone hydranty p-poż. – 4 szt., - wydano warunki techniczne na 40 przyłącza wodociągowe, - odebrano 46 przyłączy wodociągowych, - wykonano legalizacyjną wymianę wodomierzy na radiowe w ilości 420 szt. (100% zamontowanych wodomierzy ze zdalnym odczytem), - zakupiono 542 wodomierze z systemem zdalnego odczytu (okres legalizacyjny) i wymieniono 416 wodomierzy, - wykonano brakujące odejścia przyłączy wod-kan na ul Pięknej (2 działki). Dokonano rozeznania rynku i zakupiono złoże filtracyjne na SUW Ksawerów przewidziane do wymiany w 2024 roku z powodu kończącego się okresu efektywności filtracji wody surowej. Przygotowywanie dokumentów do PGW „Wody Polskie” w zakresie nowych Taryf za wodę i ścieki dla Gminy Ksawerów na lata 2024 – 2027.
	2023	Kanalizacja: - wydano warunki na 65 przyłączy kanalizacyjnych, - odebrano 67 przyłączy kanalizacyjnych, - czyszczono kanalizację sanitarną w ul. Górnej, Ogrodniczej, Tymiankowej, Sosnowej, - przeprowadzono czyszczenie przepompowni ścieków na terenie Gminy – 11 razy, - wymieniono na nową pompę ściekową w przepompowni ul. Sienkiewicza (stara pompa przekazana do remontu wirnika), - usunięto awarię (zator) kanalizacji – 5 razy, - przeprowadzono rozeznanie rynku i wybrano laboratorium akredytowane do badań wody i ścieków na 2024 rok, - przeprowadzono czyszczenie zbiorników – ostojnika wód popłucznych na SUW Gadka.
Gminna Jednostka Wod-Kan Ksawerów	2024	Woda: 1. Wydano warunki techniczne na przyłącza wodociągowe (44 szt.) i kanalizacyjnych (53 szt.). 2. Odebrano 34 szt. przyłączy wodociągowych. 3. Wykonano modernizację sieci wodociągowej w ul. majora Hubala w czasie trwania budowy kanalizacji sanitarnej: - wymiana hydrantów p-poż. – 7 szt.; - wykonano modernizację przyłączy wody do 12 posesji (likwidacja imierów i wbudowanie zasuw domowych przy granicy nieruchomości); - wbudowano nowe zasuw sieciowe – 5 szt. - wykonano brakujące przyłącza do nowych działek – 4 szt. 3. Zakończono wdrażany system zdalnego odczytu wodomierzy (obecnie - 100% Gminy). 4. Usunięto 10 awarii wodociągowych na sieci; 6. Usunięto awarie zasuw domowych – 5 szt.; 7. Wymieniono 5 szt. hydrantów p-poż.; 8. Wymieniono niesprawne zasuw sieciowe – 3 szt.; 9. Wymieniono uszkodzoną pompę hydroforową na SUW Ksawerów; 10. Wykonano (zgodnie z przepisami) monitoring kontrolny wody podawanej do sieci (3 badania), oraz monitoring przeglądowy wody podawanej do sieci (2 badania). 7 października 2024 roku PSSE w Pabianicach (sanepid) wydał komunikat nr 4 o warunkowym dopuszczeniu wody do spożycia przez mieszkańców z powodu wykrycia w Szkole Podstawowej w Woli Zaradzyńskiej bakterii z grupy coli. Badania wykonane na zlecenie WOD-KAN Ksawerów przez akredytowane laboratorium nie wykazały takiej bakterii. Wykonywano badania co kilka dni i bakterii nie stwierdzono. Komunikatem nr 9 z dnia 29 października PSSE w Pabianicach stwierdził, iż woda podawana do sieci jest zdatna do spożycia bez ograniczeń. 11. Zlokalizowano i usunięto awarię energetyczną (sterowania pompy głębinowej) na ul. Szkolnej. Awarię spowodowała firma energetyczna wykonująca prace na zlecenie PGE. 12. Przystąpiono w grudniu do wymiany złoża filtracyjnego na SUW Gadka. Prace prowadzone przez pracowników Jednostki dały oszczędności 38 tys. złotych, gdyż na tyle opiewała oferta firm zewnętrznych. 13. Wymieniono w studniach głębinowych na SUW Gadka dwie pompy głębinowe z powodu obniżenia wydajności. 14. Podłączono do systemu filtracji wody na SUW Ksawerów nową sprężarkę śrubową. 15. Przedłużono sieć wod-kan na ul. Piaskowej, przed położeniem asfaltu.
	2024	Kanalizacja: 1. Odebrano oraz 43 szt. przyłączy kanalizacyjnych. 2. Udrożniono zapchaną kanalizację na sieci (5 razy). 3. Przeprowadzono czyszczenie przepompowni ścieków (11 razy). 4. Pobrano do badań na ChZT próbki ścieków z różnych miejsc na terenie Gminy Ksawerów (36 razy). Największe stężenie najczęściej odnotowane było na ul. Zachodniej. 5. Przeprowadzono serwisowe

Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja	
	Rok	Opis + koszty (jeśli podano)
		sprawdzenie pomp ściekowych w przepompowniach ul. Wschodniej, Sienkiewicza, Nowa i Lipowa. 6. Zakupiono nowe dwie pompy ściekowe do przepompowni ul. Hubala z powodu zatarcia silników.
Gmina Lutomiersk	2023	W 2023 roku z ważniejszych działań inwestycyjnych i remontowych wpływających na zwiększenie poziomu zabezpieczenia dostaw wody i polepszenie poziomu obsługi odbiorców wody można wykazać: 1) przejęto 10 odcinków sieci wodociągowej PEHD 90 i 110 o długości 1486,33 mb w następujących miejscowościach: Jerwonice, Zdziechów, Babice, Kazimierz, Madaje Nowe, Charbice Dolne, Behcice Parcela Wrząca, Florentynów i Mirosławice; 2) rozpoczęto inwestycję „Przebudowa i rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Lutomiersku”; 3) dokonano wymiany około 112 szt. wodomierzy na przyłączach wody; 4) rozpoczęto budowę dwóch odcinków sieci wodociągowej w miejscowości Czołczyn– Jerwonice i Wrząca- Behcice.
Gmina Lutomiersk	2024	W 2024 roku z ważniejszych działań inwestycyjnych i remontowych wpływających na zwiększenie poziomu zabezpieczenia dostaw wody i polepszenie poziomu obsługi odbiorców wody można wykazać: 1) przejęto 6 odcinków sieci wodociągowej PEHD 110 o długości 842,94 mb w następujących miejscowościach: Behcice Kolonia, Stanisławów Nowy, Florentynów, Zdziechów, Babice oraz Wrząca, 2) zakończono inwestycję „Przebudowa i rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Lutomiersku”, 3) dokonano wymiany około 97 szt. wodomierzy na przyłączach wody, 4) dokonano wymiany pomp w studniach na SUW Kazimierz i SUW Prusinowice.
Gmina Dobroń	2023	Budowa sieci wodociągowej w ul. Łącznej w Orpelowie. W ramach inwestycji budowy sieci wodociągowej w Orpelowie wybudowano łącznie 912,4 mb sieci o średnicy 160 mm wraz z odejściami. Koszt robót budowlanych wyniósł 248.115,60 zł brutto.
	2023	Budowa sieci kanalizacyjnej w Dobroniu w obrębie ul. Hłaski, Herberta, Broniewskiego, Tuwima, Konopnickiej i Witosza. W ramach inwestycji budowy sieci kanalizacyjnej w Dobroniu wybudowano łącznie 1 857,69 mb sieci kanalizacji sanitarnej, 79 szt. odejść o długości 477,41 mb oraz przepompownię ścieków. Koszt wykonanych robót budowlanych wyniósł 1 789 600,00 zł brutto.
	2024	Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Wincentów. Zakres planowanej inwestycji obejmuje ulice Cyprysową i Świerkową, gdzie przewidziano budowę nowych odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, przepompowni ścieków oraz odejść w kierunku posesji. Wartość kosztorysowa zadania wynosi ponad 5 mln zł, a jego realizacja uzależniona jest od pozyskania środków zewnętrznych.
	2024	W październiku 2024 r., podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy sieci wodociągowych w Orpelowie (ul. Prosta) oraz w Chechle Pierwszym (ul. Polna i ul. Letnia).
Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Konstantynów Łódzki Sp. z o.o. (PKGKL Sp. z o.o.), Gmina Konstantynów Łódzki	2023	PKGKL realizowało w 2023 roku zadania inwestycyjne polegające na przebudowie lub modernizacji infrastruktury wodnokanalizacyjnej w ulicach Słowackiego (tam dodatkowo powstał źródło pitny), Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Kosynierów. Spółka wybudowała również wodociąg o długości 265 metrów w ulicy Działkowej, który umożliwił przyłączenie do sieci 13 nieruchomości. Zmodernizowano infrastrukturę wodociągową w ulicach Kątnej, Srebrzyńskiej i Boczej. Przebudowana została magistrala wodociągowa na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 (na odcinku od ulicy Krótkiej w stronę ulicy Łaskiej).
	2024	Najważniejsze inwestycje zrealizowane w 2024 roku: 1. Budowa sieci wodociągowej dla Osiedla Józefów – etap I (2024–2025) – pożyczka z NFOŚiGW. 2. Budowa magistrali wodociągowej (finansowanie z pożyczki z NFOŚiGW). 3. Remont sieci wodociągowej wraz z przyłączami w ul. Czernika. 4. Modernizacja sieci wodociągowej w rejonie placu Wolności. 5. Budowa sieci wodociągowej w ulicy Konopnickiej. 6. Remont sieci wodociągowej z przyłączami oraz modernizacja (wymiana) studni kanalizacyjnych na skwerze

Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja	
	Rok	Opis + koszty (jeśli podano)
		przy ulicy Słowackiego. 7. Zaprojektowanie i budowa przyłącza ciepłego wraz z węzłem cieplnym do budynku przy placu Kościuszki 8. 8. Budowa instalacji fotowoltaicznej (8 kWp) na budynku toalety miejskiej na terenie targowiska.
Gmina Dłutów	2023	Wykonano rozbudowę stacji uzdatniania wody w Ślądkowicach.
Gmina Dłutów	2023- 2024	Rozpoczęto w 2023 a zakończono w 2024 roku przebudowę i rozbudowę stacji uzdatniania w Dłutowie wraz z dodatkowym ujęciem wody, rozbudowę stacji wodociągowej w Czyżeminiu oraz budowę przydomowej oczyszczalni ścieków w Orzku. Finansowanie: Programy: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi Kwoty dofinansowania: WFOŚiGW w Łodzi: 834 882,00 zł PROW na lata 2014-2020: 2 976 858,00 zł.
	2024	W ramach zadania Przebudowa ul. Rzemieślniczej, Piaskowej i Ostatniej w Dłutowie zmodernizowano m.in. sieć wodociągową oraz kanalizację deszczową. Zadanie realizowane przy współudziale środków Programu: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Kwota dofinansowania: 2 533 734,27 zł.
	2024	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dłutowie oraz budowa sieci wodociągowej w Dłutówku. Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków z zastosowaniem nowoczesnych technologii, zakup ciągnika z przyczepą i osprzętem niezbędnym do obsługi oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci wodociągowej w Dłutówku. Finansowanie: Programy: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi Kwoty dofinansowania: Polski Ład: 5 415 000,00 zł WFOŚiGW w Łodzi: 1 144 000,00 zł PROW na lata 2014-2020: 1 988 161,80 zł.

Źródło: opracowanie własne

3.7 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z RACJONALNYM GOSPODAROWANIEM ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI

Zadania przewidziane do realizacji w ramach tego celu ekologicznego to:

- a) WYDAWANIE KONCESJI NA WYDOBYWANIE KOPALIN ZE ZŁÓŻ ORAZ KONTROLA REALIZACJI ICH WARUNKÓW,
- b) ZAPOBIEGANIE NIELEGALNEJ EKSPLOATACJI KOPALIN,
- c) OGRANICZENIE PRESJI WYWIERANEJ NA ŚRODOWISKO PODCZAS PROWADZENIA PRAC ROZPOZNAWCZYCH, EKSPLOATACYJNYCH I PRZETWÓRSTWA KOPALIN POPRZEZ KORZYSTANIE Z NAJNOWOCZEŚNIEJSZYCH TECHNIK,
- d) PROWADZENIE PRAC REKULTYWACYJNYCH NA TERENACH POEKSPLOATACYJNYCH W CELU PRZYWRÓCENIA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH,
- e) WPROWADZANIE ZIELENI IZOLACYJNEJ WZDŁUŻ GRANIC TERENÓW GÓRNICZYCH W CELU OGRANICZENIA PYLENIA ORAZ NADMIERNEGO HAŁASU.

OPIS REALIZACJI CELU EKOLOGICZNEGO W LATACH 2023-2024

W zakresie wydawania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż nie wydawano nowych koncesji w latach 2023-2024 (dane Państwowego Instytutu Geologiczny – Państwowego Instytutu Badawczego). Zgodnie z informacją przekazaną od Starostwa Powiatowego w Pabianicach w okresie sprawozdawczym kontrolowano realizację następujących koncesji: złoża Zalew V, Zalew III, Czyżemin V. Przeprowadzono także kontrole rekultywacji: Okołowice I, Okołowice II, Dobroń Duży II, Porszewice I, Porszewice.

Wykaz zrehabilitowanych terenów na podstawie decyzji uznających rekultywację za zakończoną w latach 2023-2024 obejmuje:

- złoża Żytowice III – decyzja o zakończeniu rekultywacji,
- złoża Szynkielew Pole 1 i 2 – decyzja o zakończeniu rekultywacji.

Rekultywację prowadzono zgodnie z zatwierdzonymi kierunkami – rolniczymi i leśnymi, w zależności od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i planów zagospodarowania przestrzennego. Prowadzono również kontrole rekultywacji złoża Żytowice IV.

W latach 2023-2024 nie wykryto przypadków nielegalnej eksploatacji kopalin.

Zadanie pn. ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik oraz wprowadzanie zieleni izolacyjnej wzdłuż granic terenów górniczych w celu ograniczenia pylenia oraz nadmiernego hałasu były realizowane bezpośrednio przez przedsiębiorstwa górnicze i wydobywcze – w ramach wydanych koncesji, które określają m.in. sposób prowadzenia ruchu zakładu górniczego: ustalenie szczegółowych zasad bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pracy oraz ochrony środowiska w trakcie eksploatacji (wymogi dotyczące monitoringu środowiskowego, gospodarki wodno-ściekowej, zarządzania odpadami, rekultywacji terenów). To przedsiębiorstwa górnicze są bezpośrednio odpowiedzialne za wdrażanie i stosowanie nowoczesnych technologii minimalizujących wpływ na środowisko.

3.8 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ GLEB PRZED NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIEM ANTROPOGENICZNYM, EROZJĄ ORAZ NIEKORZYSTNYMI ZMIANAMI KLIMATU

Tabela 24. Stopień realizacji zadań związanych z ochroną gleb

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach	2023-2024	Opisano w zadaniu Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych).	koszty administracyjne
Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych				
Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych				
Wprowadzanie do dokumentów planistycznych zapisów dotyczących ochrony gleb o najwyższych walorach produkcyjnych	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Ogółem w latach 2023-2024 podjęto 21 uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (gmina Lutomiersk – 1, gmina Konstantynów Łódzki – 4, gmina wiejska Pabianice – 2, gmina miejska Pabianice – 9, gmina Ksawerów – 1, gmina Dobroń – 2, gmina Dłutów – 2). Wprowadzane zapisy w MPZP uwzględniają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym m.in. zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące (...) gleby.	koszty administracyjne
Systematyczne poszerzanie monitoringu gleb użytkowanych rolniczo oraz na terenach zurbanizowanych	OSCHR w Łodzi	2023-2024	Na zlecenie klientów Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza (OSChR) w Łodzi prowadzi na terenie powiatu pabianickiego bezpośrednie badania gleb rolniczych m.in. na zawartość makroelementów, odczynu pH czy potrzeb wapnowania. W tabeli 14 przedstawiono wyniki badań odczynu gleb oraz zasobności w makroelementy na podstawie próbek pobranych w latach 2023-2024. Wyniki obejmują 3,2% gleb użytkowanych rolniczo powiatu pabianickiego oraz 1,5% gospodarstw z terenu powiatu i dotyczą w przeważającej części (ok. 80%) gleby o lekkiej kategorii agronomicznej.	koszty administracyjne

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Przeciwdziałanie zasklepianiu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	gminy powiatu pabianickiego, Powiat Pabianicki, zarządcy dróg	2023-2024	Zadania były realizowane w ramach prowadzonych inwestycji np. drogowych, związanych z tworzeniem terenów zieleni, renowacją zbiorników wodnych, które opisano wcześniej.	w ramach prowadzonych inwestycji
Zachowywanie i wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, krzewów, miedz, oczek wodnych oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej				
Prowadzenie rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz aktualizacja wykazów potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	Brak historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu pabianickiego.			
Remediacja gleb na terenach, na których stwierdzono zanieczyszczenia w powierzchni ziemi	WIOŚ w Łodzi	2024	W dniu 22 marca 2024 roku doszło do zanieczyszczenia wody w rowie melioracyjnym w Konstancynie Łódzkim na kolor ciemnogrnatowy. Podmiotem odpowiedzialnym za ww. zanieczyszczenie cieku odpowiedzialna była firma BESTPAC POLSKA Sp. z o.o. zlokalizowana w Konstancynie Łódzkim przy ul. Langiewicza 48. W dniach 22 marca – 19 kwietnia 2024 r. przeprowadzono kontrole ww. podmiotu. W trakcie kontroli ustalono, że zanieczyszczenie nastąpiło w wyniku rozlania pozostałości niebieskiej farby w postaci mazi, która została splukana wodą do studzienki kanalizacyjnej (prace porządkowe). Firma podjęła czynności związane z wypompowaniem rozcieńczonego barwnika ze studzienek kanalizacji deszczowej i uprzątnęła teren oraz przekazała wypompowany odpad firmie utylizacyjnej posiadającej stosowne decyzje w zakresie gospodarki odpadami.	koszty administracyjne
Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym	Powiat Pabianicki	2023-2024	Opisano wcześniej. Wykaz zrehabilitowanych terenów na podstawie decyzji uznających rekultywację za zakończoną w latach 2023-2024 obejmuje: złoża Żytowice III – decyzja o zakończeniu rekultywacji, złoża Szynkielew Pole 1 i 2 – decyzja o zakończeniu rekultywacji. Rekultywacje prowadzono zgodnie z zatwierdzonymi kierunkami – rolniczymi i leśnymi, w zależności od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i planów zagospodarowania przestrzennego. W latach 2023-2024 nie wykryto przypadków nielegalnej eksploatacji kopalni.	koszty administracyjne

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Monitoring terenów osuwiskowych			Brak obszarów zagrożonych ruchami masowymi na terenie powiatu pabianickiego. W uchwalonych w latach 2023-2024 MPZP brak informacji o osuwiskach.	
Zabezpieczanie istniejących osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych				
Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych				

Źródło: opracowanie własne

3.9 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI ZGODNIE Z HIERARCHIĄ SPOSOBÓW POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI, UWZGLĘDNIAJĄC ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Tabela 25. Stopień realizacji zadań związanych z gospodarowaniem odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi przekazywane ministrowi właściwemu do spraw środowiska	Województwo Łódzkie	2023-2024	Marszałek województwa jest obowiązany do sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, co wynika z Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.	koszty administracyjne
Monitorowanie gospodarki odpadami sektora gospodarczego poprzez weryfikację zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi	Województwo Łódzkie	2023-2024	Podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (oraz podmioty zbierające odpady komunalne) składają roczne sprawozdania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy. Sprawozdania te są przekazywane za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO). Następnie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i przekazuje je marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy. Również to sprawozdanie jest przekazywane za pośrednictwem BDO. Ostatecznie, marszałek województwa weryfikuje dane zawarte w sprawozdaniach otrzymanych od gmin i przekazuje zbiorcze informacje ministrowi właściwemu do spraw klimatu (środowiska) w terminie do 15 lipca.	koszty administracyjne
Prowadzenie rejestru wyrobów zawierających azbest	Województwo Łódzkie, gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Realizowane jako zadanie ciągle poprzez Bazę Azbestową. Baza Azbestowa jest darmowym i obowiązkowym narzędziem informatycznym dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Jest ona dostępna także dla wszystkich zainteresowanych tematyką bezpiecznego wycofywania z użytkowania wyrobów azbestowych. Dane do Bazy Azbestowej wprowadzają urzędy gminy oraz urzędy marszałkowskie na podstawie informacji o wyrobach zawierających azbest składanych przez osoby fizyczne i osoby prawne.	koszty administracyjne

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu	gminy powiatu pabianickiego, mieszkańcy powiatu pabianickiego przy współudziale środków w WFOŚiGW w Łodzi	2023	Realizacja poprzez Program dla przedsięwzięć w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest (dla os. fizycznych). W 2023 roku usunięto dzięki programowi 91,59 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu pabianickiego (zwarło 19 umów).	kwota wypłaconej dotacji: 44 686,00 zł
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie kosztów usuwania azbestu dla osób fizycznych		2024	Realizacja poprzez Program dla przedsięwzięć w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest (dla os. fizycznych). W 2024 roku usunięto dzięki programowi 78,26 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu pabianickiego (zawarto 17 umów).	kwota wypłaconej dotacji: 38 687,40 zł
Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularnej) w województwie, w tym tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami	STENA Recycling Sp. z o. o.	2024-	Aktualnie toczy się procedura w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia pn.: Pabianickie Centrum Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ) przy ul. Partyzanckiej 105/127 w Pabianicach. Mając na uwadze, że planowane przedsięwzięcie zalicza się do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, przystąpiono do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.	brak danych
Działania ukierunkowane na nie marnowanie żywności oraz Działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji)	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023-2024	Wynajem aplikacji „Kiedy śmieci?” – Aplikacja „Kiedy śmieci” ma na celu m.in. przypomnienie mieszkańcom miasta o nadchodzących odbiorach odpadów komunalnych, zbiórce odpadów wielkogabarytowych, czy terminie płatności. W aplikacji można znaleźć również wyszukiwarkę odpadów oraz podstawowe informacji gminne dotyczące gospodarki odpadami	3 286,62 zł rocznie
		2023	Druk ulotek i plakatów w ramach edukacji ekologicznej mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów.	3 871,00 zł
		2024	Światowy Dzień Recyklingu – Zbiórka makulatury w zamian za sadzonkę (które były darowizną od okolicznych szkółek ogrodniczych), ponadto prowadzona była edukacja ekologiczna przez pracowników Eko-Region	75,00 zł
		2024	Druk ulotek „EKOZWROTY” dla instytucji, które miały na celu zachęcić do wzięcia udziału w konkursie „Polska Stolica Recyklingu”.	367,77 zł
		2024	Druk ulotek dla mieszkańców dotyczących zmian w segregacji tekstyliów.	1 270,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Działania ukierunkowane na nie marnowanie żywności oraz Działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji) – ciąg dalszy	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi zgodnie art. 6 r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat od mieszkańców. Na stronach internetowych gmin powiatu pabianickiego dostępne są np. kalendarze odbioru odpadów, zasady segregacji odpadów komunalnych. Zadania z zakresu edukacji ekologicznej realizowane były głównie przez Szkoły (np. ogólnopolska Akcja Sprzątanie Świata, zbiórka zużytych baterii, ogólnopolski program „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, w którym uczniowie uczyli się segregowania odpadów).	koszty administracyjne
Dobre rady na odpady – projekt realizowany w Zespole Szkół Specjalnych nr 4 im. Marii Grzegorzewskiej w Konstancynie Łódzkim	Powiat Pabianicki	2020-2021	Projekt zrealizowany we wcześniejszych latach obowiązywania Programu.	-
Przeprowadzenie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz innych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymogów prawnych i kontrola w zakresie przestrzegania warunków decyzji	Powiat Pabianicki	2023-2024	Powiat Pabianicki nie przeprowadzał kontroli składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, ani instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.	-
Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Modernizacja PSZOK + zakup kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów na PSZOK.	71 578,94 zł + 67 957,50 zł
		2024	Modernizacja PSZOK + zakup kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów na PSZOK.	28 109,39 zł + 37 625,70 zł
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w gminie Ksawerów	Gmina Ksawerów	-	W budżecie na rok 2024 przewidziano 5 000,00 zł na Budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w gminie Ksawerów – brak szczegółowej informacji w raporcie o stanie gminy za 2024 rok.	-
Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Konstancynie Łódzkim	Gmina Konstancynów Łódzki	2021-2022	Projekt zrealizowany we wcześniejszych latach obowiązywania Programu. Budowę ukończono w 2022 roku, obiekt działa od lipca 2022 roku.	-
Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów na potrzeby budynku – Starostwo Powiatowe w Pabianicach	Powiat Pabianicki	2021	Projekt zrealizowany we wcześniejszych latach obowiązywania Programu. Zrealizowano w 2021 roku.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Usuwanie i przechowywanie pojazdów z terenu Powiatu Pabianickiego	Powiat Pabianicki	2023-2024	Realizowane na bieżąco, co regulują Uchwały Rady Powiatu Pabianickiego w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdów usuniętych z drogi obowiązujących za dany rok.	-
Budowa, rozbudowa i modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym bioodpadów i frakcji odpadów odbieranych/zbieranych selektywnie	Zarządzający instalacjami	Na terenie powiatu pabianickiego nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Kierowane są one do instalacji znajdujących się poza obszarem powiatu.		
Modernizacja i rozbudowa instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych	Zarządzający instalacjami	Na terenie powiatu pabianickiego nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Kierowane są one do instalacji znajdujących się poza obszarem powiatu.		
Rekultywacja nieczynnych składowisk odpadów	Wszystkie nieczynne składowiska na terenie powiatu pabianickiego zostały już zrehabilitowane.			
Rekultywacja terenów, na których gromadzone były odpady, na których występuje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	Przy ulicy Spółdzielczej w 2024 roku stwierdzono jedno dzikie wysypisko, które zlikwidowano.	664,38 zł
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023-2024	W latach 2023-2024 ujawniono oraz zlikwidowano 21 dzikich wysypisk, z czego 17 znajdowało się na terenach należących do innych podmiotów i 4 znajdowały się na terenach należących do Gminy Pabianice.	2023 rok – 505,44 zł
Zamknięcie składowisk lub ich części niespełniających wymogów technicznych lub formalnych	Wszystkie nieczynne składowiska na terenie powiatu pabianickiego zostały już zrehabilitowane.			
Ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania zanieczyszczeń z terenów innych niż składowiska odpadów, na których gromadzone były odpady	gmina Konstantynów Łódzki, gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023-2024	Realizacja w ramach usuwania nielegalnych, dzikich wysypisk odpadów. W pozostałych gminach powiatu nie stwierdzono dużego problemu nielegalnego składowania odpadów, stąd opisano tylko te dla gminy Konstantynów Łódzki i gminy Pabianice.	-

Źródło: opracowanie własne

3.10 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ KRAJOBRAZOWEJ

Tabela 26. Stopień realizacji zadań związanych z ochroną różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi	-	W okresie sprawozdawczym nie ustanawiano planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021. Zmianę planu przyjęto w 2022 roku.	-
Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla parków krajobrazowych	Na terenie powiatu nie ma parków krajobrazowych.			
Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów ochrony dla rezerwatów przyrody	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi	-	Nie realizowano w okresie sprawozdawczym. Na wnioskowanym obszarze znajdują się dwa rezerваты przyrody – obydwa mają ustanowione plany ochrony w 2018 roku.	-
Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Ogółem w latach 2023-2024 podjęto 21 uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (gmina Lutomiersk – 1, gmina Konstantynów Łódzki – 4, gmina wiejska Pabianice – 2, gmina miejska Pabianice – 9, gmina Ksawerów – 1, gmina Dobroń – 2, gmina Dłutów – 2). MPZP zawierają zapisy dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.	koszty administracyjne
Ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej	RDOŚ w Łodzi	-	Rezerваты na terenie powiatu nie są udostępnione do celów turystycznych.	-
	Nadleśnictwo Poddębice	2025	Modernizacja miejsc postoju Franciszków oraz Madaje przeprowadzona została w 2025 r.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych, a także prowadzenie i aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi	2023-2024	RDOŚ w Łodzi w trybie ciągłym prowadzi i aktualizuje bazy danych o cennych składnikach środowiska przyrodniczego woj. łódzkiego (w tym powiatu pabianickiego). We wskazanym zakresie przestrzennym i czasowym nie prowadzono natomiast typowych inwentaryzacji przyrodniczych – prowadzono lustracje terenowe.	-
	Nadleśnictwo Poddębice, Nadleśnictwo Grotniki, Nadleśnictwo Kolumna	2023-2024	Nadleśnictwa na bieżąco prowadzą inwentaryzację i aktualizację baz danych informacji o zasobach przyrodniczych podczas pełnienia codziennych obowiązków służbowych.	-
Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi	2023-2024	W latach 2023-2024 wykonywano lustracje terenowe, zarówno w obszarze Natura 2000 jak i w rezerwatach przyrody. Typowe prace monitoringowe zostały wykonane w obszarze Natura 2000 Grabia PLH1000021 w roku 2022 i obejmowały poniższe siedliska przyrodnicze i gatunki: 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie Arrhenatherion elatioris, *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum albae, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae i olsy źródliskowe, 1188 kumak nizinny Bombina bombina, 2484 minóg ukraiński Eudontomyzon mariae (1098 minogi czarnomorskie Eudontomyzon spp), 1149 koza Cobitis taenia, 1145 piskorz Misgurnus fossilis, 1037 trzepla zielona Ophiogomphus cecilia, 1042 zalotka większa Leucorrhinia pectoralis.	-
	Nadleśnictwo Poddębice, Nadleśnictwo Grotniki, Nadleśnictwo Kolumna	2023-2024	Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków stanowi integralną część codziennych obowiązków służbowych. Leśnicy, jako pracownicy terenowi obserwują siedliska i ich stan, rejestrują obecność rzadkich lub chronionych gatunków. Monitoring odbywa się we współpracy z RDOŚ, przyrodnikami i naukowcami.	-
Modernizacja, i rozbudowa oraz utrzymanie bieżącej działalności ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt	Na terenie powiatu pabianickiego nie ma ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt – wykaz na stronie https://www.gov.pl/web/gdos/wykaz-osrodkow-rehabilitacji-zwierzat			

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych	RDOŚ w Łodzi	2023-2024	Podczas lustracji terenowych prowadzono obserwacje, które można zakwalifikować jako identyfikacja miejsc występowania gatunków inwazyjnych.	-
	Nadleśnictwo Grotniki	2024	W roku 2024 zostało zgłoszone występowanie gatunku inwazyjnego rdestowca ostrokończystego przez mieszkańca powiatu pabianickiego, które zostało potwierdzone na terenie gruntów nadleśnictwa.	-
Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	RDOŚ w Łodzi	2023-2024	Zgodnie z zapisami dokumentów planistycznych dla rezerwatów przyrody i obszaru Natura 2000.	-
	Nadleśnictwo Poddębice, Nadleśnictwo Grotniki, Nadleśnictwo Kolumna	2023-2024	Bieżący monitoring stanu siedlisk i gatunków oraz sukcesywna przebudowa drzewostanów pod kątem zgodności siedliska i zachowania siedlisk i gatunków. Poprawa stanu siedlisk i gatunków jest nieodłącznym elementem pracy leśników. Działania ochronne są wdrażane m.in. poprzez przebudowę drzewostanów, mającą na celu dostosowanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych, zachowywanie martwego drewna, drzew dziuplastych.	-
Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach	Nadleśnictwo Poddębice, Nadleśnictwo Grotniki, Nadleśnictwo Kolumna	Zgodnie z informacją przekazaną od Nadleśnictw nie realizowano w okresie sprawozdawczym.		
Zachowanie różnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów programów rolno-środowiskowo-klimatycznych	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach	2023-2024	Realizacja np. w ramach udzielanych porad Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach. Opisano wcześniej.	-
Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2024	W czerwcu 2024 roku miasto Pabianice przygotowało dokument dotyczący koniecznych do wykonania zabiegów na pomnikach przyrody rosnących na terenie miasta Pabianic.	Koszt 7 380,00 zł. Zadanie dofinansowane z WFOŚiGW w Łodzi (w wysokości 4 428,00 zł)

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Budowa parku przy ul. Kościuszki w Ksawerowie na działce nr ewid. 355 w Ksawerowie	Gmina Ksawerów	2020	Realizację I etapu ukończono w 2020 roku.	-
Rewaloryzacja zabytkowych form zakomponowanej zieleni	-	-	Nie realizowano w okresie sprawozdawczym.	-
Zakładanie łąk kwietnych, ogrodów (m.in. rekreacyjno-sportowych, owocowych, edukacyjnych, społecznych), tworzenie schronień dla owadów, ptaków, nietoperzy, zakładanie pasiek na dachach itd.	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	Siwaberek - nowe miejsce do rekreacji – w pierwszym etapie gmina pobudowała parking od strony ulicy Nadrzecnej i ścieżkę pieszo-rowerową. Stanęły wtedy dwie latarnie, ławki i kosze na śmieci. Urządzona została łąka kwietna. W drugim etapie nowa ścieżka połączyła ulicę Narutowicza z dawną ścieżką rekreacyjną. Pojawiły się kolejne ławki i kosze. Posadzono drzewa, a łąka kwietna została powiększona. Te dwa etapy prac pozwoliły na zagospodarowanie 4 hektarów miejskiego terenu zielonego.	-
Pielęgnacja zieleni na terenie powiatu pabianickiego	Powiat Pabianicki	2023	Pielęgnacja zieleni na terenie powiatu pabianickiego (wykonano pielęgnację zieleni przy budynku Starostwa Powiatowego w Pabianicach przy ul. Partyzanckiej 56 - 11 275,20 zł, zrealizowano zadanie pn. "Ochrona przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem kasztanowców rosnących w pasie drogi powiatowej stanowiącej ul. Grota Roweckiego na odcinku od ul. Bugaj do ul. Kilińskiego - 26 283,80 zł).	37 559,00 zł
		2024	Pielęgnacja zieleni na terenie powiatu pabianickiego (wykonano pielęgnację zieleni przy budynku Starostwa Powiatowego w Pabianicach przy ul. Partyzanckiej 56, Zrealizowano zadanie pn. "Ochrona przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem kasztanowców rosnących na terenie powiatu pabianickiego.	40 323,66 zł
<u>Zadania:</u> Wprowadzanie elementów zazieleniających na terenach miejskich – parków kieszonkowych, zielonych podwórek i przedogródków, zielonych ścian i dachów, zielonych wiat przystankowych, Zachowanie i tworzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, Zachowanie alei przydrożnych drzew oraz Nasadzenia drzew przy ulicach i drogach opisano zbiorczo jako utrzymanie zieleni w miastach i gminach				
Wprowadzanie elementów zazieleniających na terenach miejskich – parków kieszonkowych, zielonych podwórek i przedogródków, zielonych ścian i dachów, zielonych wiat przystankowych Zachowanie i tworzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej – bieżące utrzymanie czystości i porządku obejmowało w 2023 roku 12 terenów zieleni miejskiej, tj. 5 parków i 7 skwerów o łącznej powierzchni 38,14 ha. Zakres stałego utrzymania, poza cotygodniowym sprzątaniem tych terenów, obejmuje również pielęgnację rabat i krzewów, podlewanie nasadzeń, pielęgnację młodych drzew, cięcia żywopłotów, koszenie trawników, odchwaszczanie, sprzątanie toalet, utrzymanie zimowe tych terenów.	352 975,68 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Wprowadzanie elementów zazieleniających na terenach miejskich – parków kieszonkowych, zielonych podwórek i przedogródków, zielonych ścian i dachów, zielonych wiat przystankowych Zachowanie i tworzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych – ciąg dalszy	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2024	Bieżące utrzymanie czystości i porządku obejmowało w 2024 roku 13 terenów zieleni miejskiej, tj. 5 parków i 8 skwerów o łącznej powierzchni 38,79 ha. Zakres utrzymania tak jak w roku poprzednim.	530 385,20 zł
	Gmina Lutomiersk	2023	W ramach wydatków zakupiono sadzonki drzew, krzewów, bylin, cebule kwiatowe, paliki do stabilizacji drzewek, taśmy do wzmacniania młodych nasadzeń, nawozy, donice, narzędzia do wykonywania prac ogrodnich, podłoże do roślin itp. Rośliny zostały posadzone na terenie Lutomierska, Kazimierza i Szydłowa: w klombach na terenie parków, zieleńców, w donicach betonowych ustawionych wzdłuż pasów drogowych. Ponadto w ramach wskazanych wydatków wykonano nasadzenia roślin jednorocznych kwitnących w wieżach kwiatowych i pojemnikach balkonowych, które zostały ustawione w obiektach użyteczności publicznej takich jak: Urząd Miasta i Gminy Lutomiersk, Gminny Ośrodek Kultury, ośrodki zdrowia w Lutomiersku, Kazimierzu i Szydłowie. Zieleń była pielęgnowana i nawożona w celu pobudzania kwitnienia i utrzymania właściwego stanu fitosanitarnego. Zakupione środki i nawozy były dostosowane do każdego gatunku roślin.	84 710,71 zł
	Gmina Lutomiersk	2024	W ramach wydatków zakupiono sadzonki drzew, krzewów, bylin, paliki do stabilizacji drzewek, taśmy do wzmacniania młodych nasadzeń, nawozy, pojemniki na okna do nasadzeń roślin kwitnących, narzędzia do wykonywania prac ogrodnich, podłoże do roślin oraz inne materiały ogrodnicze niezbędne do pielęgnacji i utrzymania zieleni. Rośliny zostały posadzone jak każdego roku na terenie Lutomierska, Kazimierza i Szydłowa: w klombach na terenie parków, zieleńców, w donicach betonowych ustawionych wzdłuż pasów drogowych, w pojemnikach na okna budynków użyteczności publicznej (Urząd Miasta i Gminy Lutomiersk, Gminny Ośrodek Kultury, ośrodki zdrowia). Ponadto w ramach wskazanych wydatków wykonano nasadzenia roślin jednorocznych kwitnących w wieżach kwiatowych i donicach wiszących na placu przed urzędem. Zieleń była pielęgnowana i nawożona w celu pobudzania kwitnienia i utrzymania właściwego stanu estetycznego i fitosanitarnego. Zakupione środki i nawozy były dostosowane do każdego gatunku roślin.	127 396,31 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Zachowanie alei przydrożnych drzew	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	W 2023 roku miasto wydatkowało 463 759,12 złotych na usługi związane z utrzymaniem zieleni. Dodatkowo za kwotę 20 043,64 złotych zakupiono trawę, rośliny jednoroczne do parku na placu Kościuszki, a także artykuły do nasadzeń - ziemię, podłoża, korę, nawozy, zrębki oraz artykuły potrzebne do wymiany nawodnienia na skwerach Hubala i placu Kościuszki. Łącznie w 2023 roku na terenie miasta wykonano 408 sztuk nasadzeń roślin, w tym 334 drzewa (m.in. klony, lipy, żywotniki zachodnie).	463 759,12 zł
	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	W 2024 roku Gmina posadziła 202 drzewa. Były to między innymi ponaddwumetrowe platany szerokolistne – 100 sztuk na ulicy Łódzkiej na odcinku od Żeromskiego do placu Kościuszki i na ulicy Jana Pawła II - od placu Kościuszki do placu Wolności. Jesienią dosadzono jeszcze 25 grabów i 20 brzoź na skwerach przy placu Wolności. Dodatkowo 1 520 sztuk nasadzeń roślin - w tym trawy Miscanthus, trawy Pennisetum oraz roślin gatunku Rododendron i Azalia. Do zadań miasta należy też utrzymywanie zieleni miejskiej, a więc w szczególności zabiegi pielęgnacyjne oraz wykonywanie nowych nasadzeń.	736 097,26 zł
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2023	Na utrzymanie zieleni w miastach i gminach wydatkowano kwotę 10 057,11 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na: - zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 5 753,31 zł; - wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 3 600,00 zł; - składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 615,60 zł; - składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w kwocie 88,20 zł.	10 057,11 zł
	Gmina Pabianice (gmina wiejska)	2024	Na utrzymanie zieleni w gminie wydatkowano kwotę 4 207,71 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na: -- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 3 987,71 zł; - - zakup usług pozostałych w kwocie 220,00 zł	4 207,71 zł
	Gmina Ksawerów	2023	W 2023 Gmina Ksawerów zawarła umowę na realizację zadania: wycinka drzew i krzewów z terenu gminy Ksawerów, w ramach umowy wykonano prace pielęgnacyjne na drzewach przy ul. Szkolnej i ul. Rzepakowej w Ksawerowie. W 2023 r. zrealizowano łącznie: zgłoszeń dotyczących wycinki drzew – 75, postępowań administracyjnych ze złożonych wniosków na wydanie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów – 12, postępowanie administracyjne w sprawie usunięcia drzew bez wymaganego zezwolenia – 1, postępowania administracyjne w sprawie umorzeń należności ustalonych w decyzji zezwalającej na usunięcie drzew wydanych 3 lata wcześniej – 2.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Nasadenia drzew przy ulicach i drogach	Gmina Ksawerów	2024	W roku 2024 Gmina Ksawerów zawarła umowę na realizację zadania: wycinka drzew i krzewów z terenu gminy Ksawerów, w ramach której usunięto 8 szt. drzew z terenu działki oznaczonej nr ewid. 355 położonej przy ul. Kościuszki w Ksawerowie. W 2024 roku rozpatrzono i prowadzono sprawy dotyczące: zgłoszeń dotyczących wycinki drzew – 87, postępowań administracyjnych ze złożonych wniosków na wydanie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów – 21, postępowań administracyjnego w sprawie usunięcia drzew bez wymaganego zezwolenia – 1.	-
	Gmina Dłutów	2023-2024	Bieżące utrzymanie terenów zieleni w gminie – brak szczegółowych informacji.	-
	Gmina Dobroń	2023-2024	Bieżące utrzymanie terenów zieleni w gminie – brak szczegółowych informacji.	-
Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	gminy powiatu pabianickiego	2023-2024	Ogółem w latach 2023-2024 podjęto 21 uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (gmina Lutomiersk – 1, gmina Konstantynów Łódzki – 4, gmina wiejska Pabianice – 2, gmina miejska Pabianice – 9, gmina Ksawerów – 1, gmina Dobroń – 2, gmina Dłutów – 2). MPZP zawierają zapisy dotyczące zasad zagospodarowania przestrzeni w podziale na różne funkcje (np. mieszkaniowe, usługowe, tereny zieleni).	koszty administracyjne
Uwzględnienie w dokumentach planistycznych oszczędnego gospodarowania przestrzenią pod zabudowę na terenach podmiejskich (w celu ograniczenia niekontrolowanego rozlewania się zabudowy)				
Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Nadleśnictwo Kolumna	2023-2024	Nadleśnictwo Kolumna rozbudowało zaplecze edukacyjne i turystyczne na terenie powiatu pabianickiego - na miejscach odpoczynku oraz miejscach postoju pojazdów zamontowano 9 kompletów rekreacyjnych (stoły z ławkami) oraz 6 ławek. Dodatkowo na terenie Nadleśnictwa zamontowanych zostało 9 tablic edukacyjnych.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	RDOŚ w Łodzi	2023-2024	RDOŚ w Łodzi prowadził działania w zakresie wskazanym w tym punkcie, jak choćby przygotowanie i rozprowadzanie folderów edukacyjno-promujących walory przyrodnicze rezerwatów przyrody woj. łódzkiego, czy oznakowanie rezerwatów przyrody (tablice urzędowe i tablice informacyjne, w tym dla rezerwatu przyrody Mianów). Działania te nie pomijały powiatu pabianickiego, jak i nie były w żaden sposób ukierunkowane na powiat pabianicki (a na całe województwo).	-
Program edukacji ekologicznej realizowany w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jędrzeja Śniadeckiego w Pabianicach	Powiat Pabianicki	2020-2021	Zrealizowano w latach 2020-2021. Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w ramach konkursu "Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach na rok 2020/2021 na realizację zadania pn."Program edukacji ekologicznej realizowany w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jędrzeja Śniadeckiego w Pabianicach".	-

Źródło: opracowanie własne

3.11 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

Tabela 27. Stopień realizacji zadań związanych z prowadzeniem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Powiat Pabianicki	-	W latach 2023-2024 na terenie powiatu pabianickiego nie zlecano ani nie zatwierdzano nowych uproszczonych planów urządzenia lasów (UPUL). Obowiązujące obecnie plany zostały sporządzone w 2017 roku i pozostają w mocy przez okres 10 lat. Aktualnie w powiecie obowiązują 64 UPUL-e, każdy przypisany do konkretnego obrębu geodezyjnego, obejmuje łącznie powierzchnię 2507 ha. Ponadto, na podstawie inwentaryzacji stanu lasów, decyzjami Starosty objęto zadaniami z zakresu gospodarki leśnej dodatkowe 110,80 ha lasów rozdrobnionych (o powierzchni do 10 ha), znajdujących się na terenie 26 obrębów geodezyjnych, które również nie stanowią własności Skarbu Państwa.	-
Uwzględnianie w planach urządzenia lasu przebudowy drzewostanów monokulturowych, które są niezgodne z siedliskiem	Nadleśnictwo Poddębice, Nadleśnictwo Grotniki, Nadleśnictwo Kolumna	2023-2024	Realizowane na bieżąco. Przebudowa osłabionych lub zagrożonych drzewostanów (głównie monokultur iglastych) na drzewostany zróżnicowane wiekowo i dostosowane składem gatunkowym do typów siedliskowych lasu to nadrzędne i uniwersalne przeciwdziałanie w stosunku do większości szkód powodowanych przez zespół czynników biotycznych i abiotycznych w danym nadleśnictwie.	-
Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne	Nadleśnictwo Poddębice, Nadleśnictwo Grotniki, Nadleśnictwo Kolumna	2023-2024	Realizowane na bieżąco. Monitoring reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne jest wpisany w codzienne obowiązki pracowników terenowych. Odbywa się poprzez obserwację stanu zdrowotnego drzewostanu, w ramach potrzeb współpracę z Zakładem Ochrony Lasu oraz Instytutem Badawczym Leśnictwa	-
Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych	-	-	Nie realizowano w okresie sprawozdawczym. Nadleśnictwo Kolumna ma zamiar realizować zadanie pn „Zwiększanie możliwości retencyjnych” dla projektu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych. Zadanie to jest w chwili obecnej na etapie weryfikacji i planowania.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	-	-	Nie realizowano w okresie sprawozdawczym. W 2025 roku przeprowadzony będzie remont dojazdu pożarowego nr 72 (Mianów) i 73 (Franciszków) oraz w kolejnych latach planowany jest remont punktu czerpania wody przy zbiorniku przeciwpożarowym w oddz. 456-b położonym w miejscowości Mianów. Zadania finansowane będą ze środków własnych nadleśnictwa.	-
Zapobieganie powstawaniu i ograniczenie strat przy pożarach lasów poprzez utrzymanie dojazdów pożarowych i źródeł wody do celów przeciwpożarowych	Komenda Powiatowa PSP w Pabianicach	2023-2024	Komenda Powiatowa PSP w Pabianicach działa w oparciu o przepisy prawa, które nakładają na PSP szereg obowiązków związanych m.in. z ochroną środowiska. W powiecie pabianickim przy Starościu Pabianickim funkcjonuje komisja ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego, która w przypadku zdarzenia kryzysowego, nagłego może zostać zwołana w trybie pilnym. W skład komisji oprócz przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej wchodzi także przedstawiciele: Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Powiatowego Lekarza Weterynarii i inni.	-
Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną	Powiat Pabianicki	2023-2024	Realizowane na bieżąco. Głównym organem realizującym zadanie uporządkowania ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiany klasyfikacji gruntów objętych naturalną sukcesją leśną jest Starostwo Pabianicki i podległy mu Wydział Geodezji i Kartografii.	koszty administracyjne

Źródło: opracowanie własne

3.12 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE ZE ZWIĘKSZANIEM LESISTOŚCI

Dla celu ekologicznego pn. zwiększanie lesistości zaplanowano trzy zadania:

- a) ZALESIANIE GRUNTÓW Z UWZGLĘDNIENIEM WARUNKÓW SIEDLISKOWYCH I POTRZEB RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ,
- b) ZMIANA KLASYFIKACJI GRUNTÓW ZALESIONYCH ORAZ NA KTÓRYCH POSTĘPUJE SUKCESJA NATURALNA,
- c) PROMOWANIE ZALESIEŃ JAKO ALTERNATYWNEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA NIEUŻYTKÓW I GRUNTÓW NIEPRZYDATNYCH ROLNICZO.

OPIS REALIZACJI CELU EKOLOGICZNEGO W LATACH 2023-2024

Zgodnie z informacją uzyskaną od Nadleśnictw w latach 2023-2024 nie wykonywano zalesień gruntów na terenie powiatu. Zadanie pn. zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna jest realizowane na bieżąco. Właściciel gruntu może złożyć wniosek do Starosty Pabianickiego o zmianę klasyfikacji gruntów, jeśli uważa, że obecna klasyfikacja jest niezgodna ze stanem faktycznym (np. w wyniku naturalnej sukcesji leśnej). Od 2023 r. kontynuowane jest także przyznawanie wsparcia na zalesianie gruntów rolnych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Interwencja dedykowana jest do gruntów rolnych charakteryzujących się niską przydatnością dla rolnictwa, stanowiących potencjalny obszar dla zakładania upraw leśnych, jak również kształtowania struktury krajobrazu obszarów wiejskich. Obszary zalesione przyczyniają się bezpośrednio do sekwestracji dwutlenku węgla oraz mają korzystny wpływ na gleby i warunki wodne poprzez m.in. zapobieganie erozji i zwiększenie retencji na obszarach wiejskich. Pełnią również ważne funkcje w zakresie ochrony bioróżnorodności i wzbogacania krajobrazu. Interwencja przyczyni się do realizacji ogólnokrajowego celu ujętego w Krajowym Programie Zwiększania Lesistości, polegającego na zwiększeniu lesistości Polski do 33% w roku 2050.

3.13 ZREALIZOWANE ZADANIA ZWIĄZANE Z OGRANICZENIEM RYZYKA WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII ORAZ MINIMALIZACJI ICH SKUTKÓW

Tabela 28. Stopień realizacji zadań związanych z ograniczeniem ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacji ich skutków

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii	WIOŚ w Łodzi	2023-2024	Na terenie powiatu pabianickiego nie ma zakładów przemysłowych zakwalifikowanych do obu grup (ZZR i ZDR). Łódzki WIOŚ przekazał również informację, że w latach 2023-2024 nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Niezależnie od powyższego inspektorzy WIOŚ w Łodzi prowadzą także regularne kontrole dokumentacyjne, w trakcie których analizują sprawozdania np. z badań ścieków odprowadzanych do środowiska oraz pomiarów emisji hałasu przemysłowego do środowiska przedkładanych przez podmioty korzystające ze środowiska, aby wyeliminować zagrożenia.	-
Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii oraz zakładów mogących powodować poważną awarię	-	-	Na terenie powiatu pabianickiego nie występują zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	-
Analizowanie i opiniowanie dokumentacji związanej z funkcjonowaniem zakładów ZDR i ZZR (m.in. Raporty o bezpieczeństwie, Programy zapobiegania awariom, Wewnętrzne plany operacyjno - ratownicze)	-	-	Na terenie powiatu pabianickiego nie występują zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	-
Badanie przyczyn oraz usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych	WIOŚ w Łodzi, PSP w Pabianicach	2023-2024	W latach 2023 - 2024 nie odnotowano zdarzeń drogowych, kolejowych i innych, w których doszłoby do uwolnienia substancji niebezpiecznych do środowiska. W dniu 22 marca 2024 roku PSP w Pabianicach otrzymała zgłoszenie o niebieskim cieku wodnym (woda w kolorze niebieskim) w Konstancynie Łódzkim przy ul. Srebrzyńskiej – finalnie brak zagrożenia dla środowiska. W latach 2023 - 2024 podczas działań ratowniczych związanych z gaszeniem pożarów nie odnotowano zdarzeń, w których uwolnione zostały niebezpieczne substancje zagrażające środowisku. W latach 2023 i 2024 nie odnotowano również zdarzeń o znamionach poważnej awarii.	-

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
Poprawa technicznego wyposażenia służb WIOŚ, PWIS, PSP, OSP	Gmina Pabianice (gmina miejska)	2023	Dotacja na utrzymanie gotowości bojowej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Pabianicach (ochrona przeciwpożarowa na terenie miasta).	140 338,63 zł
		2024	Dotacja na utrzymanie gotowości bojowej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Pabianicach (ochrona przeciwpożarowa na terenie miasta).	150 000,00 zł
	Gmina Ksawerów	2023	Środki przeznaczono na zakup sprzętu i wyposażenia, umundurowanie, pokrycie kosztów energii elektrycznej i wody, telefonii a także na wypłatę ekwiwalentu za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach, ubezpieczenie, wynagrodzenia, usługi, przeprowadzenie badań lekarskich, szkolenia.	109 176,17 zł.
	Gmina Ksawerów	2024	Środki przeznaczono na zakup sprzętu i wyposażenia (3 fantomy), umundurowanie, pokrycie kosztów energii elektrycznej i wody, telefonii a także na wypłatę ekwiwalentu za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach, ubezpieczenie, wynagrodzenia, usługi, przeprowadzenie badań lekarskich, szkolenia, legitymacje	129 271,37 zł
	Gmina Lutomiersk	2023	Utrzymanie pojazdów pożarniczych i sprzętu p. pożarowego między innymi paliwo, części samochodowe, naprawy pojazdów i sprzętu, ubezpieczenie członków OSP i sprzętu pożarniczego, przeglądy techniczne samochodów strażackich, - koszty związane z zakupem sprzętu p. pożarowego oraz jego utrzymanie, - koszty związane z utrzymaniem strażnic, - inne koszty związane z ochroną p. pożarową a mianowicie święta strażackie, takie jak spotkania sprawozdawcze, prenumerata czasopisma STRAŻAK.	198 258,62 zł
	Gmina Lutomiersk	2023	Budowa garażu dla ciężkiego samochodu pożarniczego przy budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Kazimierzu.	400 000,00 zł
	Gmina Lutomiersk	2024	wynagrodzenia kierowców, w skład których wchodzi składki ZUS i inne pochodne od wynagrodzeń oraz odpis na ZFŚS, badania lekarskie oraz szkolenia druhów, ekwiwalent dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych za IV kwartał 2023 i I, II i III kwartał 2024 roku, utrzymanie pojazdów pożarniczych i sprzętu p. pożarowego między innymi paliwo, części samochodowe, naprawy pojazdów i sprzętu, ubezpieczenie członków OSP i sprzętu pożarniczego, przeglądy techniczne, koszty związane z zakupem umundurowania i sprzętu przeciwpożarowego, remonty w obiektach strażackich, inne koszty związane z ochroną przeciwpożarową a mianowicie spotkania i uroczystości strażackie takie jak spotkania sprawozdawcze, Floriany, Turniej Wiedzy Pożarniczej, prenumerata czasopisma STRAŻAK.	295 557,99 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	Wydatki na Ochotnicze Straże Pożarne obejmują wydatki materiałowe, za energię i wodę, ubezpieczenia, ekwiwalenty za udział w akcjach ratowniczych, zakup sprzętu ratownictwa technicznego, modernizacja garażu w OSP Dąbrowa etap II i inne.	łącznie 576 736,71 zł
Poprawa technicznego wyposażenia służb WIOŚ, PWIS, PSP, OSP – ciąg dalszy	Gmina Konstantynów Łódzki	2023	W 2023 roku gmina zakupiła dla OSP Konstantynów zestaw narzędzi ratownictwa technicznego zasilanego bateriami za kwotę 185 000 złotych. Jednostka otrzymała też kamerę termowizyjną (o wartości 3 250 złotych) i 6 kompletów umundurowania bojowego (o wartości 21 000 złotych).	-
	Gmina Konstantynów Łódzki	2024	OSP Konstantynów otrzymała 55 000 złotych na zestaw pralnico-suszarki z przeznaczeniem dla wszystkich druhów biorących udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych na terenie Konstantynowa Łódzkiego.	-
			OSP Dąbrowa otrzymała dotację 17 000 złotych na zakup sprzętu służącego ratowaniu życia, mienia i środowiska. Zostały kupione: pilarka ratownicza, motopompa pływająca i pompa elektryczna głębinowa.	-
			OSP Niesięcin otrzymane z Gminy 15 000 złotych dotacji przeznaczyła na zakup urządzenia myjącego posadzki.	-
			Zgodnie z obowiązującymi przepisami w 2024 roku skupiono się również na wymianie umundurowania strażackiego. Kupiono 12 kompletów umundurowania w nowej kolorystyce (kolor piaskowy) za 45 000 złotych. Strażacy otrzymali też 17 kurtek lekkich do umundurowania bojowego za 21 590 złotych. Nowe opony do ciężkich pojazdów gaśniczych: Scanii GCBA 5/32 i pojazdu Iveco Magirus (drabina SCD-37) kupiono za 23 900 zł. Przeprowadzano na bieżąco wszystkie serwisy, konserwację i naprawy sprzętu. Między innymi za 23 517,60 złotych wykonano serwis 5-letniego pojazdu specjalnego z drabiną (Iveco Magirus). 4 263 złotych pokryło zakup brakującego wyposażenia z zakresu działań ratownictwa wysokościowego.	-
	Powiat Pabianicki	2023	Dotacja dla: Ochotnicza Straż Pożarna w Kudrowicach. Nazwa zadania: „Prowadzenie działań ratowniczych, udzielanie pomocy ewakuacyjnej i sprzętowej, likwidacja szkód”. Zadanie zrealizowano poprzez zakup torby ratownictwa PSP R1 i zakup zestawu do segregacji poszkodowanych.	5 000,00 zł
			Dotacja dla: Ochotnicza Straż Pożarna w Kudrowicach. Nazwa zadania: „Prowadzenie działań ratowniczych, udzielanie pomocy ewakuacyjnej i sprzętowej,	5 000,00 zł

Zadanie	Podmiot realizujący zadanie/źródło informacji	Realizacja		
		Rok	Opis	Koszty (jeśli podano)
			likwidacja szkód”. Zadanie zrealizowano poprzez zakup torby ratownictwa PSP R1 i zakup zestawu do segregacji poszkodowanych.	
		2024	Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Pabianicach na kwotę 5 000,00 zł na realizację zadań wpływających na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu Pabianickiego	5 000,00 zł
			Dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kazimierzu na kwotę 4 734,18 zł na zwiększenie bezpieczeństwa druhów Ochotniczej Straży Pożarnej w Kazimierzu przez zakup środków ochrony indywidualnej dla strażaków.	4 734,18 zł
Dofinansowanie do zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach	Powiat Pabianicki	2021	Zadanie zrealizowane we wcześniejszych latach obowiązywania POŚ. W dniu 29 września 2021 r. podpisano umowę o nr 309/ZI/J/2021 na dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zadania „Zakup samochodów ratowniczo- gaśniczych”, w kwocie 1 440 000,00 zł (szacunkowa wartość całkowita kosztów kwalifikowanych – 4 800 000,00 zł.), z przeznaczeniem dla Komend Powiatowych/ Miejskich PSP woj. łódzkiego. Dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego.	-
Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Powiat Pabianicki	2023-2024	Współorganizacja „Zawodów sportowo-pożarniczych” organizowanych przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych.	-
	Powiat Pabianicki	2023	Współorganizacja „XIV Powiatowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych Ochotniczych Straży Pożarnych”, organizowanych przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Pabianicach, które odbyły się we wrześniu 2023 r.	-
	gminy powiatu Pabianickiego, Ochotnicze Straże Pożarne	2023-2024	W ramach pracy społeczno - wychowawczej jednostki OSP prowadzą np. podczas imprez gminnych pokazy sprzętu ratowniczego oraz w zakresie udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej itp.	-

Źródło: opracowanie własne

4 ANALIZA WSKAŹNIKOWA I OCENA KOŃCOWA

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” zawiera także wskaźniki efektywności realizacji celów Programu, które wynikają z przeprowadzanych działań. Wyniki oceny stanowiąc będą podstawę kolejnej aktualizacji programu. W kolejnej tabeli przedstawiono wskaźniki monitorowania określone w Programie i wartości, które zostały osiągnięte wraz z ich oceną.

Tabela 29. Wskaźniki efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta ³⁸	Ocena
1	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne (wg klasyfikacji dla strefy łódzkiej i strefy aglomeracja łódzka)	Klasa C: PM10	Klasa A: PM10	Klasa A (2024 rok)	ocena pozytywna
2		Klasa C: B(a)P	Klasa A: B(a)P	Klasa C (2024 rok)	ocena negatywna ³⁹
3		Klasa C1: PM2,5	Klasa A1: PM2,5	Klasa C1 (2024)	ocena pozytywna z uwagi, że na terenie powiatu nie doszło do przekroczenia ⁴⁰
4	Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku	71 973 GJ	min. 75 000 GJ	582 607 GJ (2023 rok)	ocena pozytywna
5	Liczba przyłączy do sieci gazowej	9 579 szt.	min. 10 000 szt.	11 067 szt. (2023 rok)	ocena pozytywna
6	Długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu ⁴¹	27,5 km	min. 35,0 km	57,1 km (2023 rok)	ocena pozytywna
7	Emisja zanieczyszczeń gazowych [Mg/rok] z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu	46 755 Mg/rok	max. 45 000 Mg/rok	46 767 Mg (2024 rok)	ocena negatywna

³⁸ w zależności od możliwości pozyskania danych: stan na koniec 2023 lub 2024 roku (w nawiasie podano który rok)

³⁹ w 2024 roku odnotowano przekroczenie na terenie gmin: Dobroń oraz Pabianice (gmina miejska)

⁴⁰ w roku 2024 doszło do przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego na 2 stanowiskach pomiarowych – w Piotrkowie Trybunalskim i w Zgierzu

⁴¹ obecnie dróg dla rowerów

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta ³⁸	Ocena
8	Emisja zanieczyszczeń pyłowych [Mg/rok] z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu	38 Mg/rok	max. 35 Mg/rok	1 Mg (2024 rok)	ocena pozytywna
9	Liczba osób zagrożonych ponadnormatywnym hałasem na terenie powiatu (wg mapy akustycznej)	3 000 osób w zakresie wartości wskaźnika L _{DWN} .	max. 3 000 osób w zakresie wartości wskaźnika L _{DWN} .	100 osób w zakresie wartości wskaźnika L _{DWN} ⁴²	ocena pozytywna
10		3 700 osób w zakresie wartości wskaźnika L _N	max. 3 700 osób w zakresie wartości wskaźnika L _N	100 osób w zakresie wartości wskaźnika L _N ⁴³	ocena pozytywna
11	Wartość PEM w punktach pomiarowych na terenie Powiatu Pabianickiego	Konstantynów Łódzki, ul. Jana Pawła II: 1,1 V/m	max. Konstantynów Łódzki, ul. Jana Pawła II: 1,1 V/m	<0,8 V/m (2023 rok)	ocena pozytywna
12	Udział % JCWP o stanie/potencjale ekologicznym dobrym i powyżej dobrego	0%	100%	7% (Bełdówka) ⁴⁴	ocena negatywna
13	Udział % JCWPd o stanie/potencjale ekologicznym dobrym i powyżej dobrego	50%	100%	50% (bez zmian) ⁴⁵	ocena negatywna
-	Efekty rzeczowe inwestycji w danym roku: obwałowania przeciwpowodziowe	0 km	min. 10 km	brak możliwości oceny, na terenie powiatu nie ma wałów przeciwpowodziowych	
14	Zwodociągowanie powiatu	93,6%	100%	94,2% (2023 rok)	ocena negatywna
15	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	14,8%	max. 14%	13,0% (2023 rok)	ocena pozytywna

⁴² za: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego (Uchwała NR II/40/24 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego”)

⁴³ za: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego (Uchwała NR II/40/24 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego”)

⁴⁴ ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP położonych w obrębie powiatu pabianickiego

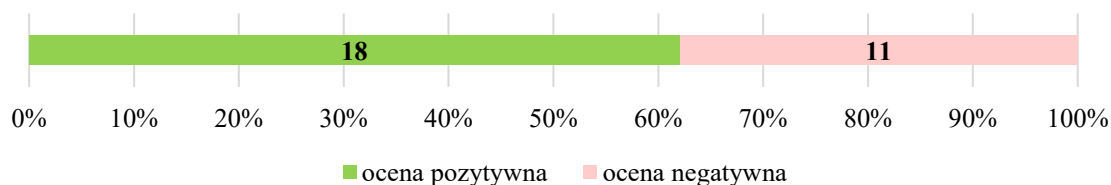
⁴⁵ na podstawie kart charakterystyki danej JCWPd

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta ³⁸	Ocena
16	Wielkość komunalnych oczyszczalni ścieków w RLM na terenie powiatu	6 823 RLM	min. 6 600 RLM	6 823 RLM (2023 rok)	ocena pozytywna
17	Długość sieci kanalizacyjnej	303,3 km	min. 320 km	328,01 km (2024 rok)	ocena pozytywna
18	Ilość punktów pomiarowych jakości gleb na terenie powiatu	26 punktów pomiarowych	wg potrzeb i możliwości finansowych	w latach 2023-2024 liczba przebadanych gospodarstw wyniosła 101 (średnio 50 na rok) ⁴⁶	ocena pozytywna
19	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji na terenie powiatu	46,94 ha	max. 46,94 ha	48,05 ha (2024 rok) ⁴⁷	ocena negatywna
20	Ilość	osuwisk – 0	utrzymanie obecnego stanu	0 (brak osuwisk)	ocena pozytywna
21		terenów zagrożonych osuwiskami – 0		0 (brak terenów zagrożonych osuwiskami)	ocena pozytywna
22	Ilość wyrobów azbestowych pozostała do usunięcia [Mg]	7 221,66 Mg	trend malejący ⁴⁸	7 630 Mg (2025 rok)	ocena negatywna, prawdopodobnie większa masa wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia wynika z braku aktualizowania Bazy Azbestowej na bieżąco
23	Masa zebranych odpadów komunalnych (ogółem) [Mg]	50 026,82 Mg	min. 50 026,82 Mg	47 743,86 Mg (2023 rok)	ocena negatywna
24	Masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych (ogółem) [Mg]	21 383,70 Mg	min. 23 000 Mg	19 713,29 Mg (2023 rok)	ocena negatywna

⁴⁶ dane OCHR w Łodzi za lata 2023-2024⁴⁷ wg Sprawozdania RRRW-11 z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1955 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów⁴⁸ w tabeli w POŚ nieintuicyjnie wpisano 9 600 Mg – do końca 2024 r.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość osiągnięta ³⁸	Ocena
25	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów [%]	42,7%	w 2024 roku 45% wagowo	41,3% (2023 rok)	ocena negatywna
26	Powierzchnia terenów prawnie chronionych na terenie powiatu	7 782,04 ha	min. 7 782,04 ha	7 599,12 ha (2023 rok)	ocena negatywna
27	Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej - wg GUS) [ha]	182,06 ha	min. 182,06 ha	194,33 ha (2023 rok)	ocena pozytywna
28	Wskaźnik lesistości powiatu	26,4%	min. 26,4%	26,4% (2023 rok)	ocena pozytywna
-	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku	małe – 84 lokalne – 925 średnie – 23 duże – 0	Minimalizacja liczby poważnych awarii i miejscowych zagrożeń	brak danych brak danych brak danych brak danych	brak możliwości oceny, wskazano wskaźnik poniżej „Liczba odnotowanych poważnych awarii na terenie powiatu pabianickiego”
29	Liczba odnotowanych poważnych awarii na terenie powiatu pabianickiego	-	-	0 (brak takich zdarzeń)	ocena pozytywna

Źródło: opracowanie własne

Wykres 11 Podsumowanie analizy wskaźnikowej efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując dane zebrane w tabeli 29 i na wykresie 11, należy wskazać, że dla ponad 60% wskaźników, które można było ze sobą porównać, odnotowuje się ocenę pozytywną, która świadczy, że przyjęte w Programie Ochrony Środowiska zadania były słuszne, a ich realizacja przyczyniła się do poprawy stanu środowiska w powiecie pabianickim w ostatnich latach.

Pomimo pewnych uogólnień (np. część danych nie jest jeszcze dostępna), należy uznać, że Powiat Pabianicki jak i inne jednostki włączone w realizację POŚ (np. poszczególne gminy powiatu, RZGW w Poznaniu, Nadleśnictwa, Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Łodzi, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi) realizowały zdecydowaną większość zadań wymienionych w Harmonogramie realizacyjnym POŚ, dlatego ocena końcowa realizacji zadań wytyczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” za lata 2023-2024” w latach 2023-2024 jest pozytywna.

W rozdziale 2 raportu dokonano również oceny stanu środowiska w powiecie pabianickim w latach 2023-2024. Uwzględniając zrealizowane zadania, osiągnięte wskaźniki realizacji Programu Ochrony Środowiska, zdiagnozowane w toku redakcji raportu problemy i sukcesy, w tabeli 30 zbiorczo podsumowano zebrane dane i informacje, wskazano trendy oraz rekomendacje na przyszłość.

Tabela 30. Ocena poszczególnych komponentów środowiska powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Komponent środowiska	Ocena za lata 2023-2024	Czynniki determinujące ocenę
objaśnienia:		
	ocena pozytywna	
	ocena negatywna	
↑	trend pozytywny	
↓	trend negatywny	
↔	bez wyraźnych zmian	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	↑	- poprawa jakości powietrza w powiecie w stosunku do lat wcześniejszych, - wciąż jednak dochodzi do przekroczeń standardów jakości powietrza (np. w 2024 roku odnotowano przekroczenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie gmin: Dobroń oraz Pabianice (gmina miejska), - liczne działania naprawcze (modernizacje dróg, budynków, rozwój OZE, tworzenie infrastruktury rowerowej, pieszej, rozwój komunikacji zbiorowej) należy kontynuować
ZAGROŻENIA HAŁASEM	↑	- zmniejszenie liczby mieszkańców narażonej na ponadnormatywny poziom hałasu, - podobnie jak w przypadku zadań związanych z ochroną klimatu i jakości powietrza przeprowadzono w ostatnich latach szereg działań naprawczych, które należy kontynuować
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	↔	- nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych w powiecie pabianickim zarówno w latach 2023-2024 jak i poprzednich latach, - działania powinny być w najbliższych latach ukierunkowane na prewencję i bieżącą kontrolę
GOSPODAROWANIE WODAMI	↑	- jakość wód powierzchniowych na terenie powiatu jest generalnie zła i w ostatnich latach nie uległa znaczącej poprawie (wyjątek stanowi JCWP Bełdówka), - podobnie w przypadku JCWPd ich jakość również nie uległa poprawie, - mimo postępów w budowie i modernizacji oczyszczalni ścieków, nadal istnieje problem z niekontrolowanym odprowadzaniem ścieków, zwłaszcza na obszarach wiejskich (gmina Lutomiersk nie jest w ogóle skanalizowana), - stosowanie nawozów sztucznych, pestycydów i środków ochrony roślin w rolnictwie, a także nieprawidłowe składowanie obornika, wciąż prowadzi do spływu zanieczyszczeń obszarowych do wód powierzchniowych i podziemnych, - występowanie gleb o niskiej klasie bonitacyjnej, często piaszczystych sprzyja szybszemu przenikaniu zanieczyszczeń do wód gruntowych, - nasilenie ekstremalnych zjawisk pogodowych jak susze prowadzi do obniżenia poziomu wód i wzrostu stężenia zanieczyszczeń, z kolei intensywne opady mogą powodować spływ zanieczyszczeń z powierzchni terenu.

Komponent środowiska	Ocena za lata 2023-2024	Czynniki determinujące ocenę
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	↑	- wzrastająca długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, poziomu zwodociągowania i skanalizowania obszaru powiatu (również na tle województwa łódzkiego), świadczy o tym, że gminy traktują priorytetowo te zadania, - należy jednak wskazać, że gmina Lutomiersk nie jest jeszcze w ogóle skanalizowana, a gmina Pabianice (gmina wiejska) wskazuje, że pomimo rozwoju sieci kanalizacyjnej system się nie bilansuje – koszty odprowadzania ścieków oraz koszty eksploatacji sieci są mniejsze niż wpływy za usługi odprowadzania ścieków uiszczane przez mieszkańców, - na terenach, gdzie jest to uzasadnione technicznie i ekonomiczne należy zatem budować sieć kanalizacyjną i wodociągową, ale w przypadku, gdy takich przesłanek nie ma większą uwagę należy skupić na działaniach kontrolnych np. zobowiązujących mieszkańców nieskanalizowanych do regularnego wywożenia ścieków z szamb czy osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków
ZASOBY GEOLOGICZNE	↔	- nie odnotowano istotnych zmian, - działania powinny być w najbliższych latach ukierunkowane na prewencję i bieżącą kontrolę
GLEBY	↓	- na terenie powiatu nie odnotowano terenów zagrożonych ruchami masowymi czy osuwisk, natomiast nieznacznie zwiększyła się powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji na terenie powiatu, co wynika w dużej mierze z dynamicznego rozwoju obszaru pabianickiego, gdzie funkcja przemysłowa powoli ustępuje rolniczej, - nasilenie ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak przede wszystkim susze powodują szereg problemów środowiskowych, np. obniżenie poziomu wód gruntowych, wysychanie cieków wodnych i zbiorników, zwiększenie stężenia zanieczyszczeń w wodzie, spadek wilgotności gleby czy zwiększone ryzyko pożarów, w związku z czym należy podjąć w najbliższych latach konkretne działania naprawcze (odbudowę zbiorników wodnych, renaturyzację rzek i cieków czy zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury) co przyczyni się również do poprawy stanu wód powierzchniowych i podziemnych
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	↓	- choć gminy powiatu pabianickiego w rocznych analizach stanu gospodarki odpadami podkreślają, że działalność wielopłaszczyznowa pomiędzy daną gminą a podmiotami odbierającymi odpady odbywa się w sposób prawidłowy, dotrzymywanie rosnących z roku na rok poziomów recyklingu stanowi dla gmin duży problem, - konieczne jest kompleksowe podejście, obejmujące zarówno edukację społeczeństwa, modernizację infrastruktury, jak i skuteczne egzekwowanie przepisów

Komponent środowiska	Ocena za lata 2023-2024	Czynniki determinujące ocenę
ZASOBY PRZYRODNICZE	↔	- nie odnotowano istotnych negatywnych trendów, z jednej strony powierzchnia lasów nieznacznie się zmniejszyła, ale z drugiej strony roku na rok przybywa nowych terenów zielonych w miastach i na terenach wiejskich, - w dalszym ciągu należy chronić różnorodność biologiczną oraz krajobrazową obszaru
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	↑	- nie odnotowano negatywnych trendów, w latach 2023-2024 nie doszło na terenie powiatu do zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej, a działalność inspekcyjna WIOS czy Państwowej Straży Pożarnej oraz doposażenie jednostek straży pożarnej skutecznie chronią mieszkańców powiatu, - działania powinny być w najbliższych latach ukierunkowane na prewencję i bieżącą kontrolę

Źródło: opracowanie własne

WNIOSKI KOŃCOWE

Powiat Pabianicki jak i inne jednostki włączone w do harmonogramu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” realizowały w okresie sprawozdawczym zdecydowaną większość wytyczonych zadań. Część zadań została zrealizowana w poprzednich latach. W okresie sprawozdawczym nie odnotowano istotnego pogorszenia stanu środowiska na terenie powiatu. Wciąż jednak dużym problemem w skali powiatu jest zła jakość wód powierzchniowych. Z kolei znaczącymi sukcesami odnotowanymi w kilku ostatnich latach jest wyraźna poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie poziomu zwodociągowania i skanalizowania obszaru.

Należy również mieć na uwadze, że realizacja założonych w Programie ochrony środowiska zadań nie przekłada się w sposób natychmiastowy na poprawę stanu środowiska naturalnego. Proces ten jest długotrwały i efekty realizacji zadań, które zostały przeprowadzone lub wykonywane są obecnie, mogą być widoczne dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. Raport wskazuje jednak, że przyjęte kierunki były słuszne, gdyż nie odnotowano pogorszenia stanu środowiska. Z uwagi na bliską utratę waloru aktualności „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” raport stanowi również cenną informację o stanie środowiska omawianego obszaru, która może być wykorzystana przy tworzeniu aktualizacji Programu.

5 SPIS TABEL

Tabela 1.	Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5}) – strefa łódzka i aglomeracja łódzka.....	10
Tabela 2.	Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – strefa łódzka	13
Tabela 3.	Wyniki pomiaru hałasu drogowego w wybranym punkcie pomiarowym na terenie m. Porszewice w 2023 roku	16
Tabela 4.	Wyniki pomiaru hałasu drogowego w wybranym punkcie pomiarowym na terenie Pabianic w 2023 roku	17
Tabela 5.	Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w punktach pomiarowych zlokalizowanych w powiecie pabianickim.....	20
Tabela 6.	Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP położonych w obrębie powiatu pabianickiego	24
Tabela 7.	Wyniki monitoringu wód podziemnych w punktach pomiarowych w obrębie JCWPd nr 83 za lata 2023-2024	28
Tabela 8.	Długość sieci wodociągowej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem	30
Tabela 9.	Ocena jakości wody poszczególnych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w latach 2023-2024	31
Tabela 10.	Długość sieci kanalizacyjnej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem	33
Tabela 11.	Warunki zgodności aglomeracji zlokalizowanych w powiecie pabianickim z Dyrektywą Rady 91/271/EWG za 2023 rok.....	35
Tabela 12.	Złoża zlokalizowane na obszarze powiatu pabianickiego	36
Tabela 13.	Eksploracja złóż zlokalizowanych w powiecie pabianickim	38
Tabela 14.	Zestawienie wyników badań gleb z terenu powiatu pabianickiego z lat 2023-2024	39
Tabela 15.	Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości minimalnej dla lat 2023-2024.....	42
Tabela 16.	Osiągnięte w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024 poziomy składowania odpadów komunalnych.....	42
Tabela 17.	Osiągnięte w latach 2022-2023 poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	43
Tabela 18.	Liczba pomników przyrody w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024...	49
Tabela 19.	Stopień realizacji zadań służących poprawie jakości powietrza atmosferycznego przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu na terenie powiatu pabianickiego w latach 2023-2024	52
Tabela 20.	Stopień realizacji zadań związanych z ograniczeniem uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu	90
Tabela 21.	Stopień realizacji zadań związanych z osiągnięciem celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)	96
Tabela 22.	Stopień realizacji zadań związanych z ochroną przed niedoborami wód i powodzią	100
Tabela 23.	Zrealizowane w latach 2023-2024 w gminach powiatu pabianickiego inwestycje związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	103
Tabela 24.	Stopień realizacji zadań związanych z ochroną gleb.....	110
Tabela 25.	Stopień realizacji zadań związanych z gospodarowaniem odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego	113
Tabela 26.	Stopień realizacji zadań związanych z ochroną różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej	117
Tabela 27.	Stopień realizacji zadań związanych z prowadzeniem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	125
Tabela 28.	Stopień realizacji zadań związanych z ograniczeniem ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacji ich skutków	128
Tabela 29.	Wskaźniki efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego	132
Tabela 30.	Ocena poszczególnych komponentów środowiska powiatu pabianickiego w latach 2023-2024	136

6 SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Ludność powiatu pabianickiego w latach 2021-2024	6
Wykres 2	Struktura ekonomiczna mieszkańców powiatu pabianickiego na koniec 2023 roku oraz prognoza demograficzna na 2040 rok.....	7
Wykres 3	Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie pabianickim w latach 2021-2024.....	8
Wykres 4	Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 w powiecie pabianickim w 2024 roku.....	8
Wykres 5	Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w powiecie pabianickim w latach 2020-2023	36
Wykres 6	Odczyn pH zbadanych w latach 2022-2023 gleb	40
Wykres 7	Wyniki dotyczące potrzeby wapnowania.....	40
Wykres 8	Zasobność zbadanych gleb w fosfor	40
Wykres 9	Zasobność badanych gleb w potas	41
Wykres 10	Zasobność badanych gleb w magnez	41
Wykres 11	Podsumowanie analizy wskaźnikowej efektywności realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego	135

7 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1	Położenie powiatu pabianickiego na tle województwa łódzkiego oraz gminy wchodzące w skład powiatu	5
Rysunek 2	Liczba ludności w gminach powiatu pabianickiego wg stanu na koniec 2024 roku	6
Rysunek 3	Podział województwa łódzkiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza.....	9
Rysunek 4	Statystyka stężeń BaP średnia roczna [ng/m^3] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024	12
Rysunek 5	Statystyka stężeń PM _{2,5} średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024	13
Rysunek 6	Główna sieć drogowa pabianickiego.....	15
Rysunek 7	Lokalizacja stacji bazowych łączności bezprzewodowej oraz przebieg linii elektroenergetycznych najwyższych i wysokiego napięcia	19
Rysunek 8	Zlewnie JCWP rzecznych na obszarze powiatu pabianickiego	21
Rysunek 9	Stan/potencjał ekologiczny JCWP rzecznych na terenie powiatu pabianickiego	22
Rysunek 10	Stan chemiczny JCWP rzecznych na terenie powiatu pabianickiego.....	23
Rysunek 11	Ocena stanu JCWP rzecznych na terenie powiatu pabianickiego	23
Rysunek 12	JCWPd w granicach powiatu pabianickiego	27
Rysunek 13	Korzystający z wodociągu (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie	29
Rysunek 14	Przyrost długości sieci wodociągowej (w km) w gminach powiatu pabianickiego (zmiana 2023-2024).....	31
Rysunek 15	Korzystający z kanalizacji (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie	32
Rysunek 16	Przyrost długości sieci kanalizacyjnej (w km) w gminach powiatu pabianickiego (zmiana 2023-2024).....	33
Rysunek 17	Lokalizacja złóż kopalin w powiecie pabianickim.....	37
Rysunek 18	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (w kg) w gminach powiatu pabianickiego – porównanie	44
Rysunek 19	Rezerваты przyrody w powiecie pabianickim	45
Rysunek 20	Obszary chronionego krajobrazu w powiecie pabianickim.....	46
Rysunek 21	Obszary Natura 2000 w powiecie pabianickim.....	47
Rysunek 22	Użytki ekologiczne w powiecie pabianickim.....	48
Rysunek 23	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w powiecie pabianickim	49
Rysunek 24	Pomniki przyrody w powiecie pabianickim	50

Uzasadnienie

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego” jest przedstawieniem stanu wykonania zadań wyznaczonych w harmonogramie planowanych przedsięwzięć na lata 2023-2024. Zawiera informacje o wykonaniu jakościowym i ilościowym celów oraz zadań przedstawionych w powiatowym programie ochrony środowiska.

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku” został przyjęty do realizacji uchwałą Rady Powiatu Pabianickiego Nr XLV/332/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji przedmiotowego programu. Sprawozdanie z realizacji Programu przeprowadzono na podstawie analizy i aktualizacji danych o realizacji zadań, określonych dla powiatu pabianickiego w „Programie Ochrony Środowiska”.

Podstawę prawną sporządzenia raportu z realizacji powiatowego programu ochrony środowiska stanowi art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 i Dz. U. z 2024 r. poz. 1940), zgodnie z którym raport z wykonania programu zarząd powiatu przedkłada radzie powiatu.

Po przedstawieniu raportu radzie powiatu jest on przekazywany do organu wykonawczego województwa.

W imieniu Zarządu Powiatu Pabianickiego projekt uchwały Rady Powiatu Pabianickiego referować będzie pan Kamil Nabagło, wykonawca raportu z realizacji "Programu" lub Ewelina Śpionek, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.